

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOSPODARSKIH DRUŽBAH

PREDLOG

EVA: 2026-2180-0009

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejetje predloga zakona

V odziv na dolgotrajno relativno upočasnitev rasti produktivnosti, omejen dostop do kapitala za podjetja in omejitve notranjega trga, je Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: Komisija) postavila konkurenčnost v središče svoje delovne agende za mandat 2024 – 2029. Ta premik izhaja iz analiz, da Evropska Unija (v nadaljnjem besedilu: EU) zaostaja za ZDA in Kitajsko v ključnih indikatorjih inovacijske zmogljivosti, investicijskih kapacitet in rasti visokotehnoloških sektorjev, kar je bilo jasno izpostavljeno v poročilih Draghi in Letta ter v Kompas za konkurenčnost. Mario Draghi je v svojem poročilu o prihodnosti evropske konkurenčnosti poudaril, da mora Evropa ustvariti regulativno okolje, ki bo spodbujalo konkurenčnost in odpornost, ter hkrati opozoril na breme in stroške izpolnjevanja obveznosti, ki jih ustvarjata direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti in direktiva o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti. Ob tem v poročilu opozarja, da je konkurenca globalnih gospodarskih sil (ZDA, Kitajska) bistveno napredovala, medtem ko EU ostaja fragmentirana, z visokimi administrativnimi ovirami, relativno počasnimi kapitalskimi trgi in nizko integracijo finančnih tokov. Med glavnimi ugotovitvami poročila so med drugim potreba po poenotenju notranjega trga, krepitvi kapitalskih trgov, pospešitvi inovacij in digitalizacije, zmanjšanju regulativnih ovir ter izboljšanju strategij financiranja podjetij – zlasti hitro rastočih in inovativnih podjetij. Letta v svojem poročilu izpostavlja predvsem dokončanje enotnega trga EU kot ključno okolje za rast in konkurenčnost družb ter poudarja, da fragmentiranost notranjega trga še vedno zavira investicije in širjenje storitvenih sektorjev. Navedeni poročili sta bili osnova za pripravo Kompassa za konkurenčnost. Komisija je v svojem sporočilu o kompasu za konkurenčnost za EU potrdila, da bo predlagala prvi „zbirni sveženj za poenostavitve“, ki bi vključeval daljnosežno poenostavitve na področjih poročanja o trajnostnem financiranju, potrebne skrbnosti glede trajnostnosti in taksonomije, pri čemer je cilj povečati evropsko gospodarsko dinamiko, inovacije in trajnostno rast, zlasti z ukrepi, ki odpravljajo notranje ovire (poenostavitve pravil in zmanjšanje administrativnih bremen), spodbujajo inovacije in omogočajo hitrejši pretok kapitala in storitev ter pomenijo razogljičenje gospodarstva. V sporočilu z naslovom Enostavnejša in hitrejša Evropa: Sporočilo o izvajanju in poenostavitvi, je Komisija določila program izvajanja in poenostavitve, ki prinaša hitre in vidne izboljšave za ljudi in podjetja na terenu, za kar ne zadostuje postopen pristop, ter poudarila potrebo po drznem ukrepanju za racionalizacijo in poenostavitve pravil EU ter nacionalnih in regionalnih pravil. Ključne usmeritve so pravičnejša, enostavnejša in bolj učinkovita pravna ureditev, povečana konkurenčnost EU gospodarstva (preko poenostavitve zakonodaje in postopkov) ter okrepitev sprejemanja EU pravil in nadzora nad njihovo implementacijo. Del razlogov za spremembe pravnih aktov EU je tako politična usmeritev po odstranjevanju kompleksnosti in zmanjšanju administrativnih ovir podjetjem na eni strani ter večja usmerjenost h konkurenčnosti in enotnosti notranjega trga na drugi strani.

Iz navedenih dokumentov izhaja, da je ena izmed prednostnih nalog Komisije ustvariti pogoje za bolj konkurenčno, spodbudno in odporno poslovno okolje. Za doseganje navedenega cilja je treba prilagoditi veljavne zakonske okvirje, zato je bilo evropsko pravo družb, ki je urejeno z uredbami kot unifikacijskimi predpisi, predvsem pa z direktivami kot harmonizacijskimi predpisi, posodobljeno kot odziv na družbene in gospodarske spremembe, povezane z izzivi, ki se nanašajo na konkurenčnost, odpornost in ovire na kapitalskih trgih EU. S tem namenom so bile sprejete številne spremembe in prilagoditve direktiv, ki tvorijo sklop posodobljenih pravil na področju evropskega prava družb, ki družbam nudijo več možnosti za razvoj in rast, predvsem malim in srednjim podjetjem z odpravo nepotrebnih upravnih bremen in ovir na kapitalskih trgih EU. Dopolnjena tovrstna zakonodaja bo prispevala tudi k širšim ciljem, tj. doprinosu k uniji kapitalskih trgov, poenostavitvi zakonodajnih zahtev v zvezi s poročanjem o trajnostnosti, spodbujanju rasti malih in srednjih podjetij (MSP) ter odpravljanjem ovir na kapitalskih trgih EU.

Za doseganje zgoraj navedenih ciljev sta bili sprejeti Direktiva (EU) 2024/2810 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2024 o delniških strukturah z delnicami z večkratno glasovalno pravico v družbah, ki želijo uvrstiti svoje delnice v večstranski sistem trgovanja (UL L št. 2024/2810 z dne 14. 11. 2024; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2024/2810/EU) in Direktiva (EU) 2026/470 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. februarja 2026 o spremembi direktiv 2006/43/ES, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 v zvezi z določenimi zahtevami glede poročanja podjetij o trajnostnosti in določenimi zahtevami glede skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti (UL L št. 2026/470 z dne 26. 2. 2026; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2026/470/EU).

V skladu z navedenim je treba posodobiti in uskladiti nacionalne predpise na področju prava gospodarskih družb. To področje je v Republiki Sloveniji v glavnem urejeno v Zakonu o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 - odločba US, 82/13 in 55/15, 15/17, 22/19 – ZposS, 158/20 – ZintPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-1O 75/23, 102/24, 77/25 in 10/26 – ZdZEETD; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1), ki je temeljni sistemski zakon na področju prava družb in določa temeljna statusna korporacijska pravila ustanovitve, poslovanja in prenehanja gospodarskih družb, podjetnikov, povezanih oseb, gospodarskih interesnih združenj in podružnic tujih podjetij ter njihovega statusnega preoblikovanja.

a) Spremembe ZGD-1 na področju delniškega prava

Področje delniškega prava se od sprejetja prvega zakona o gospodarskih družbah do danes ni veliko spreminjalo glede glasovalnih pravic delničarjev v okviru statutarne strogosti, ki je značilna za delniške družbe, in je od takrat gradilo na temeljnem načelu ena delnica en glas. Takšna ureditev pa ni značilna za družbo z omejeno odgovornostjo, za katero je značilna statutarna avtonomija, ki dopušča, da se z družbeno pogodbo lahko določi, da imajo nekateri družbeniki več glasov na osnovni vložek. Kot je že bilo omenjeno, je uvedba zakonske možnosti delnic z večkratno glasovalno pravico eden izmed ukrepov, ki bi lahko pripomogel k večji konkurenčnosti slovenskega pravnega okolja. Naše pravo zaenkrat prepoveduje izdajanje takšnih delnic, primerjalnopравни pregled pa pokaže, da so se stališča nacionalnih zakonodaj glede dopustnosti delnic z večkratno glasovalno pravico spreminjala, sprva so bile dovoljene, nato prepovedane in kasneje znova dovoljene (Kalls, Das Kommen, Gehen und Wiederkommen des Mehrstimmrechts, ZHR 187 (2023)). Potreba po (ponovni) uzakonitvi delnic z večkratno glasovalno pravico izhaja predvsem iz segmenta zagonjskih in hitro rastočih podjetij, pri katerih zaradi inovativnih modelov in z njimi povezanih specifičnih znanj in izkušenj obstaja povečana potreba po financiranju v obliki lastnega kapitala. Ta podjetja za svojo rast potrebujejo lastni kapital, vendar pa njihovi ustanovitelji želijo ohraniti strateško kontrolo in voditi podjetje z dolgoročno perspektivo.

Primerjalnopравни pregled pokaže, da se tendence po večji fleksibilnosti kažejo tudi na regulatornem področju (iz obrazložitve vladnega predloga k spremembam par. 12 AktG z ZuFinG, str. 125). Številne države, tudi znotraj EU, so pred kratkim liberalizirale svojo borzno zakonodajo oziroma delnice z večkratno glasovalno pravico dopustile v svoji korporacijski zakonodaji. Druge države, v katerih so delnice z večkratno glasovalno pravico že dovoljene, kot so na primer Francija, Italija in Združeno Kraljestvo, pa v okviru reformnih procesov razpravljajo o razširitvi zakonske dovoljenosti struktur delnic z večkratno glasovalno pravico, še posebej o razširitvi na položaje, ko so tovrstne delnice uvrščene v trgovanje oziroma kotacijo na borzi.

Ob tem se spremembe kažejo tudi na ravni EU, kjer je Komisija dne 7. decembra 2022 sprejela osnutek »Listing Act«, katerega cilj je narediti kapitalske trge v EU atraktivnejše in malim ter srednje velikim podjetjem (v nadaljnjem besedilu: MSP) olajšati dostop do lastniškega kapitala. Sestavni del obsežnega paketa je med drugim tudi uveljavljena Direktiva (EU) 2024/2810 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2024 o delniških strukturah z delnicami z večkratno glasovalno pravico v družbah, ki želijo uvrstiti svoje delnice v večstranski sistem trgovanja. Ta direktiva predvideva različne mehanizme za zaščito manjšinskih delničarjev in interesov družbe, ki so deloma kogentni, deloma pa državam članicam dopuščajo možnost izbire (opcijski). Države članice bodo morale zagotoviti tudi ustrezno transparentnost struktur delnic z večkratno glasovalno pravico v letnih poročilih, med drugim z razkritjem identitete delničarjev, ki imajo večjo glasovalno moč.

S predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (EVA: 2026-2180-0009) (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona) se delno prenaša Direktiva 2024/2810/EU.

b) Spremembe ZGD-1 na področju poročanja gospodarskih družb

V osmem poglavju ZGD-1 je urejeno področje poročanja gospodarskih družb. Družba informacije o svojem poslovanju razkriva z različnimi oblikami poročanja, pri čemer je letno poročilo eden izmed zakonsko predpisanih načinov razkrivanja podatkov o poslovanju, na podlagi določb ZGD-1. Gospodarske družbe in

podjetniki morajo za vsako poslovno leto sestaviti letno poročilo, katerega vsebina in obseg sta odvisna od velikosti družbe. Razvrstitev družb v velikostne razrede (mikro, majhne, srednje in velike družbe) se v skladu s 55. členom ZGD-1 določa na podlagi treh meril: povprečnega števila delavcev v poslovnem letu, čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive.

V skladu z ZGD-1 je najbolj obširno letno poročilo družb, ki so zavezane k revidiranju. Letna poročila srednjih in velikih kapitalskih družb ter dvojnih družb morajo biti v skladu s 60. členom ZGD-1 sestavljena iz (najmanj) bilance stanja, izkaza poslovnega izida, izkaza denarnih tokov, izkaza gibanja kapitala, izkaza drugega vseobsegajočega donosa, priloge s pojasnili k izkazom in poslovnega poročila iz 70. člena ZGD-1. Letno poročilo mora biti sestavljeno jasno in pregledno, izkazovati pa mora resničen in pošten prikaz premoženja in obveznosti družbe, njenega finančnega položaja in poslovnega izida, kot to določa prvi odstavek 61. člena ZGD-1. Za pravilnost letnega poročila so v skladu s svojimi pristojnostmi glede na posamezno obliko družbe odgovorni vsi člani organov vodenja in nadzora družbe, ki morajo skupno zagotavljati, da so letna poročila z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe in poročilom o trajnostnosti, ter poročilom o davčnih informacijah v zvezi z dohodki, sestavljena in objavljena v skladu z ZGD-1, slovenskimi računovodskimi standardi ali mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in standardi poročanja o trajnostnosti (60.a člen ZGD-1).

Z letnim poročilom družba prikaže, kako je v preteklem poslovnem letu delovala in poslovala ter kako je bila pri tem uspešna. Pri tem lahko seveda razkrije tudi več informacij od zakonsko predpisanih. Gre predvsem za informacije, ki se nanašajo na poslovne dogodke, ki niso zajeti v računovodskih izkazih. Razkritje takšnih informacij družbam prinaša koristi, kot so ugled, da družba ravna družbeno in socialno odgovorno, da skrbi za zaposlene, okolje in naravo ipd. S tem družbe krepijo tudi svojo prepoznavnost in konkurenčno prednost. Te informacije danes niso zanimive le za lastnike, ki jih zanima zlasti, koliko dobička je družba dosegla v preteklem poslovnem letu, ali je dosegla zastavljene cilje, kakšni so načrti za prihodnja leta ter kako hitro napreduje, temveč tudi za druge zunanje uporabnike računovodskih informacij, kot so vlagatelji, dobavitelji, upniki, kupci, splošna javnost in država. Informacije o družbi so pomembne tudi za notranje uporabnike računovodskih informacij, med njimi so zelo pomembni zaposleni v družbi, katerim se z vpogledom v družbino dogajanje omogoča, da se z družbo, v kateri so zaposleni, tudi bolj povežejo, kar se kaže v večjem zadovoljstvu na delovnem mestu in večji lojalnosti do delodajalca.

Čeprav se že večina družb odloči, da v letnem poročilu prostovoljno razkrijejo tudi širše informacije, ki se nanašajo na poslovne dogodke, o katerih družbe niso zavezane poročati, se občasno na podlagi analiz, proučitev in strokovnih mnenj izkaže za smotno, da se razkritje nekaterih informacij v zvezi s poslovanjem družb določi kot obvezno. Kadar odločitve sprejmejo pristojne institucije EU z uredbami kot predpisi za poenotenje prava ter z direktivami kot predpisi za usklajevanje prava, je treba nacionalno zakonodajo ustrezno prilagoditi pravu EU.

Zaradi usklajevanja in poenotenja evropskega prava družb je bil bilančni oziroma računovodski del v ZGD-1 velikokrat pomembno spremenjen. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 55/15; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1I) se je v slovenski pravni red delno prenesla Direktiva 2013/34/EU z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L št. 182 z dne 29. 6. 2013, str. 19; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2013/34/EU). Direktiva 2013/34/EU je na novo uredila pragove za razvrščanje družb med mikro, majhne, srednje in velike družbe, spremenila vsebino, obliko in obveznosti priprave konsolidiranega letnega poročila, spremenila vsebino priloge k računovodskim izkazom ter določila poenostavitve za mikro družbe. Poleg tega je naložila nove obveznosti za subjekte javnega interesa ter obveznost priprave in vsebino poročila o plačilih vladam za velike družbe, katerih dejavnost zajema raziskovanje, iskanje, odkrivanje, razvijanje in izkoriščanje zalog mineralov, nafte, zemeljskega plina in pragozdov. Poleg Direktive 2013/34/EU se je z novelo ZGD-1I v pravni red Republike Slovenije delno prenesla tudi Direktiva 2014/56/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o spremembi Direktive 2006/43/ES o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze (UL L št. 158 z dne 27. 5. 2014, str. 196; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/56/EU), na podlagi katere se je uredilo revizorjevo poročilo in so se določile dodatne zahteve v zvezi z revizijsko komisijo. Z isto novelo se je uredilo tudi izvajanje Uredbe Komisije (ES) št. 1126/2008 z dne 3. novembra 2008 o sprejetju nekaterih

mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 1606/202/ES (UL L št. 320 z dne 29. 11. 2008, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1126/2008/ES), ki določa opcijo za države članice glede uporabe mednarodnih računovodskih standardov za določeno vrsto družb.

V zadnjih letih se je bistveno povečal pomen nefinančnih informacij pri ocenjevanju poslovanja, tveganj in dolgoročne uspešnosti gospodarskih družb. Nefinančne oziroma trajnostne informacije predstavljajo pomemben vir informacij za deležnike družbe, saj omogočajo celovitejšo presojo njenega poslovanja, tveganj, priložnosti in vplivov na okolje, družbo ter upravljanje. Poleg vlagateljev in finančnih institucij jih uporabljajo tudi zaposleni, poslovni partnerji, regulatorni organi, lokalne skupnosti in drugi deležniki pri sprejemanju ekonomskih, poslovnih in družbenih odločitev. Razkritje teh informacij prispeva k večji transparentnosti, odgovornosti in zaupanju v delovanje gospodarskih družb.

V skladu z navedenim je bila sprejeta Direktiva 2014/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede razkritja nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti nekaterih velikih podjetij in skupin (UL L št. 330 z dne 15. 11. 2014, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/95/EU), na podlagi katere se je zaradi prenosa v slovenski pravni red ponovno poseglo v ZGD-1, in sicer z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 15/17; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1J). Glavni cilj navedene direktive je bilo izboljšanje družbene odgovornosti, za dosego katere morajo družbe pri poslovanju in sprejemanju strategije upoštevati tudi socialna in okoljska vprašanja. Preglednost tako imenovanih nefinančnih informacij je lahko družbam v pomoč pri boljšem upravljanju nefinančnih tveganj in priložnosti. Za dosego navedenega cilja je navedena direktiva določila tudi obvezno razkrivanje pomembnih informacij v obliki izjave v okviru letnih poročil družb. Na podlagi navedene direktive je novela ZGD-1J k pripravi izjave o nefinančnem poslovanju zavezala subjekte javnega interesa, katerih povprečno število zaposlenih je večje od 500, in družbe, ki so zavezane k pripravi konsolidiranega letnega poročila in katerih povprečno število zaposlenih na konsolidirani ravni je večje od 500. Družbe, ki so izpolnjevale omenjene pogoje, so bile dolžne v poslovno poročilo vključiti izjavo o nefinančnem poslovanju, ki je vsebovala informacije o okoljskih, socialnih in kadrovskih zadevah, spoštovanju človekovih pravic ter zadevah v zvezi z bojem proti korupciji in podkupovanju. Poleg izjave o nefinančnem poslovanju ZGD-1 v skladu z Direktivo 2013/34/EU v 70. členu določa tudi obveznost za družbe, ki so zavezane k reviziji, da v poslovno poročilo vključijo tudi izjavo o upravljanju družbe. Navedena izjava vključuje navedbo, ali družba pri poslovanju uporablja kodeks, navedbo tega kodeksa, njegovo javno dostopnost in navedbo posameznih določb kodeksa, ki jih družba ni upoštevala, z ustrezno utemeljitvijo. Navedena določba je bila v ZGD-1 vključena zato, da se oblikuje pregleden, učinkovit in razumljiv sistem upravljanja, ki vzbuja zaupanje vlagateljev, zaposlenih in širše javnosti v sistem korporativnega upravljanja. Za izboljšanje korporativnega upravljanja je ZGD-1 s spremembo petega odstavka 70. člena razširil krog družb, ki morajo v poslovno poročilo vključiti izjavo o upravljanju družbe. Pred omenjeno novelo so izjavo o upravljanju družbe pripravljale samo javne družbe, po uveljavitvi novele pa vse družbe, ki so zavezane k reviziji. Z omenjeno izjavo se razkrivajo informacije o korporativnem upravljanju v družbi. Ti podatki so pomembni za deležnike, ki poslujejo z družbo (dobavitelji, upniki, delavci, država, banke, vlagatelji), saj jim omogočajo, da lahko, še preden začnejo sodelovati z družbo, ugotovijo, kakšno je upravljanje v družbi. Direktiva 2014/95/EU je določila dopolnitev vsebine izjave o upravljanju družbe z opisom politike raznolikosti zastopanja v organih vodenja ali nadzora (raznolikost po spolu, starosti, izobrazbi). Omenjena določba je bila v ZGD-1 prenesena z novelo ZGD-1I, pri čemer je ta obveznost veljala za vse družbe, ki so zavezane k pripravi poslovnega poročila. Zaradi potrebe po uskladitvi z Direktivo 2014/95/EU pa je opis politike raznolikosti z novelo ZGD-1J postal del izjave o upravljanju družbe in je tako zavezal le družbe, ki so zavezane k reviziji.

Komisija je dne 8. marca 2018 sprejela Akcijski načrt za financiranje trajnostne rasti, v katerem je določila ukrepe za doseganje ciljev, in sicer: preusmeritev kapitalskih tokov v naložbe v trajnostno rast, da bi dosegli trajnostno in vključujočo rast; obvladovanje finančnih tveganj, ki izhajajo iz podnebnih sprememb, izčrpavanja virov, degradacije okolja in socialnih vprašanj; spodbujanje preglednosti in dolgoročne naravnosti finančnih in gospodarskih dejavnosti. Za doseganje teh ciljev je nujno, da družbe razkrijejo relevantne, primerljive in zanesljive informacije o trajnostnosti. Evropski parlament in Svet sta v okviru izvajanja akcijskega načrta za financiranje trajnostne rasti sprejela več zakonodajnih aktov[1], vendar je bilo ugotovljeno, da so za uspešno izvajanje tega dogovora in akcijskega načrta za financiranje trajnostne rasti ključni boljši podatki družb o tveganjih glede trajnostnosti, ki so jim izpostavljena, ter o njihovem lastnem

vplivu na ljudi in okolje. Direktiva 2014/95/EU je bila poleg Uredbe 2019/2088/EU in Uredbe 2020/852/EU osrednji sestavni del zahtev glede poročanja o trajnostnosti, na katerih je temeljila strategija EU za trajnostno financiranje.

V praksi se je izkazalo, da so bile javno dostopne informacije na podlagi Direktive 2014/95/EU o vplivu nefinančnih in trajnostnih problematik na družbe in o vplivu družb na širše okolje pomanjkljive, saj niso bile dovolj zanesljive in med seboj primerljive, nefinančne informacije družb niso bile zadostno dostopne vlagateljem in drugim uporabnikom, obstajala pa je tudi negotovost družb pri odločanju, katere podatke je treba sporočiti ter kako in kam jih sporočiti (nepotrebni stroški, nekatere dodatne zahteve po poročanju v nekaterih sektorjih).

Komisija je na podlagi Direktive 2014/95/EU v letih 2017 in 2019 izdala nezavezujoče smernice za poročanje o nefinančnih in podnebnih informacijah, vendar te niso zadostno izboljšale kakovosti in primerljivosti trajnostnih razkritij. Zaradi navedenih pomanjkljivosti vlagatelji niso mogli zadovoljivo upoštevati tveganj in priložnosti, povezanih s trajnostnostjo in socialno-okoljskimi vplivi njihovih naložb. Naložbe brez primerne ocene tveganj trajnostnega upravljanja so sistemski problem, saj niso zadostno usmerjene v družbe, ki prispevajo k reševanju težav, povezanih s trajnostnostjo.

V skladu z navedenim je bila 14. decembra 2022 sprejeta Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2022/2464/EU), namen katere je bila posodobitev ureditve glede nefinančnega poročanja. Osrednji cilj je bil zagotoviti boljšo obveščenost vlagateljev in širše družbene skupnosti o tveganjih, ki jih za družbe pomenijo trajnostne zadeve, ter o vplivu družb na okolje in širšo družbeno skupnost, kar naj bi pomembno prispevalo k doseganju ciljev iz evropskega zelenega dogovora, družbe pa naj bi postale odgovornejše za svoje vplive na ljudi in okolje, s čimer se bi okrepilo zaupanje med njimi in širšo družbeno skupnostjo ter zagotoviti večjo primernost, primerljivost, zanesljivost, dostopnost in uporabo predhodno navedenih podatkov o trajnostnosti kot tudi dolgoročno zmanjšanje stroškov, povezanih s poročanjem, z bolj jasno določitvijo poglobitvenih informacij, ki jih je treba sporočiti.

Direktiva 2022/2464/EU je spremenila več predpisov: Direktivo 2013/34/EU (računovodsko direktivo), direktivo o preglednosti[2], revizijsko direktivo[3] in revizijsko uredbo[4]. Zaradi njenega prenosa v nacionalno zakonodajo je bila sprejeta novela ZGD-1M, ki je znova posegla v poglavje ZGD-1 o letnih poročilih in uvedla nekaj ključnih sprememb: a) izjava o nefinančnem poročanju se je spremenila v poročilo o trajnostnosti, ki je kot poseben oddelek vključeno v poslovno poročilo; b) razširil se je krog zavezancev za pripravo poročila o trajnostnosti oziroma konsolidirano poročilo o trajnostnosti, ki je zajel vse velike družbe (v skladu s 55. členom ZGD-1) in vse srednje in majhne družbe (razen mikro družb), ki kotirajo na borzi, oziroma vse obvladujoče družbe, ki skupaj z odvisnimi družbami dosegajo pogoje za velike družbe, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %; c) razširil se je obseg in vsebina trajnostnih informacij, o katerih morajo družbe poročati, ki so taksativno določene (tj. kratek opis poslovnega modela in strategije družbe, vključno z načrti, kako namerava družba zagotoviti, da bosta njen poslovni model in strategija združljiva s trajnostnim razvojem in omejitvijo globalnega segrevanja na 1,5°C, opis časovno vezanih ciljev glede zadev v zvezi s trajnostnostjo, vključno s cilji glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov vsaj za leti 2030 in 2050, opis vloge organov vodenja in nadzora, opis politik družbe, opis postopka skrbnega pregleda, opis dejanskih ali morebitnih škodljivih učinkov, povezanih z lastnimi dejavnostmi in vrednostno verigo, opis glavnih tveganj za družbo); d) trajnostno poročilo se pripravi v skladu z Evropskimi standardi trajnostnega poročanja (v nadaljnjem besedilu: ESRS) v enotni elektronski obliki XHTML (določeni z Delegirano uredbo Komisije 2019/815/EU) in opremi z oznakami (tagging); e) poročilo mora biti pregledano s strani revizorja, ki poda poročilo o dajanju zagotovil o trajnostnosti; f) določena je obveznost predložitve posebnega poročila o trajnostnosti za odvisne družbe, ki jih obvladuje družba iz tretje države; g) dopolnile so se kazenske določbe ZGD-1 v zvezi s poročilom o trajnostnosti. Z novelo ZGD-1M je bila na podlagi Direktive 2022/2464/EU določena postopna uporaba obveznosti glede trajnostnega poročanja za družbe glede na njihovo velikost (prvič so bile zavezane poročati leta 2025 za poslovno leto 2024 velike družbe, ki so subjekti javnega interesa z več kot 500 zaposlenimi, v okviru druge skupine so bile druge velike družbe zavezane poročati leta 2026 za poslovno leto 2025, v okviru tretje skupine pa so bila MSP, ki kotirajo na borzi, zavezane poročati leta 2027 za poslovno leto 2026, pri čemer imajo sicer

možnost, da se odločijo za izvzetje iz poročanja za poslovni leti 2026 in 2027; okviru četrte skupine bi morala nekatera podjetja zunaj EU, ki poslujejo na ozemlju EU nad določenimi pragovi, poročati leta 2029 za poslovno leto 2028).

Kot že pojasnjeno v uvodnem delu je v luči povečanih gospodarskih in geopolitičnih izzivov, vključno z visokimi cenami energije, zaostreno globalno konkurenco in geopolitičnimi napetostmi ter negotovostmi v mednarodnem okolju, Komisija okrepila prizadevanja za zmanjšanje upravnih in regulativnih bremen za družbe. V okviru teh prizadevanj je pripravila več zakonodajnih svežnjev za poenostavitve evropske zakonodaje (t. i. omnibus paketov). Omnibus I vsebuje ukrepe za poenostavitve pravil na področju trajnostnega poročanja podjetij in trajnostnega skrbnega pregleda ter s tem prispeva k povečanju konkurenčnosti in odpornosti evropskega gospodarstva.

Komisija je 26. februarja 2025 predstavila prvi zakonodajni sveženj poenostavitve (Omnibus I), namenjen zmanjšanju upravnih in regulativnih bremen na področju trajnostnega poročanja, trajnostnega skrbnega pregleda ter trajnostnega financiranja. V okviru tega svežnja sta bili poleg poenostavitve Uredbe o mehanizmu za ogljično prilagoditev na mejah (CBAM) in Uredbe o taksonomiji EU sprejeti:

- Direktiva (EU) 2025/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2025 o spremembi direktiv (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 glede datumov, od katerih morajo države članice uporabljati nekatere zahteve glede poročanja podjetij o trajnostnosti in skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2025/794/EU) in
- Direktiva 2026/470/EU.

Zaradi prenosa Direktive 2025/794/EU je bil sprejet Zakon o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 77/25; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1N), katerega cilj je bila ureditev zamika za začetek uporabe obveznosti poročanja o trajnostnosti za določene družbe, da se jim omogoči dovolj časa za prilagoditev in pripravo na te obveznosti, zato so se podaljšali roki za izpolnitev omenjenih zahtev za dve leti.

Direktiva 2024/2810/EU

Direktivo 2024/2810/EU, ki sta jo Evropski parlament in Svet Evropske unije sprejela 23. oktobra 2024, je treba v nacionalni pravni red prenesti do 5. decembra 2026. Direktiva zasleduje več ciljev, in sicer v prvi vrsti omogoča povečanje privlačnosti kapitalskih trgov za MSP in druge ustanoviteljsko vodene družbe, ki želijo pridobiti kapital z javno ponudbo delnic ter posledično vzpostaviti pravni okvir, ki družbam omogoča vstop na večstranske sisteme trgovanja (v nadaljnjem besedilu: MTF), ne da bi ustanovitelji zaradi razpršitve lastništva izgubili odločilen vpliv na upravljanje družbe. Ključno je povečati uporabo javnega lastniškega financiranja kot alternative bančnemu financiranju in s tem spodbuditi rast, inovacije in konkurenčnost evropskih podjetij. Nadalje je cilj direktive zmanjšati regulatorno fragmentacijo notranjega trga ter zagotoviti primerljive pogoje za družbe ne glede na državo članico njihove ustanovitve. Pred sprejetjem direktive so bile ureditve delnic z večkratno glasovalno pravico med državami članicami zelo različne, pri čemer so nekatere države takšne strukture dopuščale, druge pa jih prepovedovale ali strogo omejevale. Strukture delnic z večkratnimi glasovalnimi pravicami omogočajo, da ustanovitelji obdržijo večino glasovalne moči kljub zmanjšanju svojega ekonomskega deleža v kapitalu družbe, kar dejansko pomeni zbiranje svežega kapitala ob hkratnem ohranjanju strateške usmeritve družbe v rokah ustanoviteljev ali ključnih delničarjev. Eden ključnih ciljev direktive je tudi povečati privlačnost in mednarodno konkurenčnost evropskih kapitalskih trgov ter spodbuditi njihovo globino in likvidnost, saj so številna hitro rastoča evropska podjetja za prvo javno ponudbo delnic (Initial Public Offering, v nadaljevanju: IPO) izbirala jurisdikcije zunaj meja EU, kjer so strukture z več glasovi že dlje časa dovoljene. Direktiva ne zasleduje zgolj cilja lažjega financiranja družb, temveč skuša uravnovežiti tudi interese ustanoviteljev in novih vlagateljev, zaradi česar določa obveznost uvedbe različnih zaščitnih mehanizmov (npr. omejitve razmerja med glasovalnimi pravicami različnih razredov delnic, posebne zahteve za sprejem najpomembnejših korporacijskih odločitev, kvalificirane večine pri določenih sklepih, ipd.). Ker strukture z večkratnimi glasovalnimi pravicami odstopajo od tradicionalnega načela »*ena delnica – en glas*«, direktiva predvideva povečane zahteve glede razkrivanja informacij (npr. vlagatelji morajo biti pred naložbo jasno seznanjeni s strukturo glasovalnih pravic, identiteto oseb, ki izvajajo nadzor, ipd.), pri čemer je cilj zagotoviti informirano odločanje vlagateljev in hkrati ohraniti zaupanje v kapitalske trge.

V zadnjem obdobju izhaja potreba po (ponovni) uzakonitvi delnic z večkratno glasovalno pravico predvsem s področja segmenta start-up-ov in hitro rastočih podjetij, pri katerih zaradi inovativnih modelov in z njimi povezanega specifičnega *know-how-a* obstaja povečana potreba po financiranju v obliki lastnega kapitala. Ta podjetja za svojo rast potrebujejo lastni kapital, vendar pa njihovi ustanovitelji želijo ohraniti strateško kontrolo in voditi podjetje z dolgoročno perspektivo. Delnice z večkratno glasovalno pravico odpravljajo *fear of losing control* kot motiv za izogibanje lastniškemu financiranju, in omogočajo, da ustanovitelj izkoristi prednosti tovrstnega financiranja preko trga kapitala ob istočasnem zadržanju strateške kontrole nad podjetjem. Ob tem dosedanje izkušnje iz nekaterih drugih držav kažejo, da trgi kapitala načeloma ne zavračajo delnic z večkratno glasovalno pravico, in da potemtakem ob prvi javni ponudbi vrednostnih papirjev (IPO) ni mogoče izhajati iz domneve, da obstaja neko splošno pričakovanje obstoja korelacije med deležem kapitalske investicije in glasovalno močjo.

Zadržanje kontrole kljub (obsežnejšemu) lastniškemu financiranju je mogoče doseči tudi z izdajo prednostnih delnic, pri katerih je glasovalna pravica izključena. Vendar pa po veljavni ureditvi družba ne sme imeti več kot polovice tovrstnih delnic v sestavi osnovnega kapitala, poleg tega glasovalne pravice »oživijo«, če prednostni znesek ni izplačan v enem letu ali ni izplačan v celoti in zaostanek v naslednjem letu ni doplačan. Skratka, prednostne delnice so delnice brez glasovalne pravice le pogojno, in sicer pod pogojem, da je družba, ki je take delnice izdala, sposobna uresničiti prednostno upravičenje in ga tudi uresničiti. Predvsem pa je pomembno, da prednostne delnice izgubijo atraktivnost, če je možnost vsaj omejenega vpliva na poslovanje družbe konstitutivni element pogojev financiranja. V takem primeru lahko podjetje pritegne *venture capital*, ki je prevladujoča oblika financiranja *start-up-ov* in hitro rastočih podjetij, le z izdajo navadnih delnic, v katerih je nujno inkorporirana glasovalna pravica. Prednostne delnice potemtakem niso dovolj učinkovita alternativa strukturam delnic z večkratno glasovalno pravico.

Če ni kongruence med kapitalskim deležem in glasovalno močjo, se tveganje zlorabe glasovalne moči – vsaj teoretično – poveča, saj je motiv za pridobivanje *private benefit of control* v primerjavi s kontrolo, ki izhaja iz večinskega kapitalskega deleža, večji. Zasebne koristi reducirajo dobiček družbe, na katerem participirajo vsi delničarji proporcionalno s svojim deležem v kapitalu. Čim manjši je kapitalski delež, v tem manjšem obsegu participirajo delničarji z večkratno glasovalno pravico na dobičku ter izgubi in posledično je lahko toliko večji njihov motiv za zlorabo in kanaliziranje dobičkov v lastno korist še pred distribucijo dobička med vse delničarje po načelu proporcionalnosti. Zato v položajih, ko delnice z večkratno glasovalno pravico ustvarijo možnost kontrole, obstaja tveganje oškodovanja manjšinskih delničarjev (in tudi same družbe), ki ga mora zakonodajalec ob uzakonitvi tovrstnih delnic nasloviti ter določiti ukrepe za zmanjševanje tega tveganja.

Kot že nakazano in kot izhaja iz uvodne izjave 7 Direktive 2024/2180/EU, obstajajo med državami članicami precejšnje razlike med nacionalnimi določbami o delniških strukturah z delnicami z večkratno glasovalno pravico, saj nekatere države članice dovoljujejo takšne strukture (npr. Francija, Italija in Združeno Kraljestvo), druge pa jih prepovedujejo. V nekaterih državah članicah je taka prepoved omejena samo na javne družbe, medtem ko v drugih velja za vse družbe. Države, v katerih so delnice z večkratno glasovalno pravico že dovoljene, v okviru reformnih procesov razpravljajo celo o razširitvi dovoljenosti struktur delnic z večkratno glasovalno pravico, še posebej o razširitvi na položaje, ko so delnice uvrščene v trgovanje na borzi. Ob tem se spremembe kažejo tudi na ravni EU, kjer je Komisija dne 7. decembra 2022 sprejela osnutek »*Listing Act*«, katerega cilj je narediti kapitalske trge v EU atraktivnejše in malim ter srednje velikim podjetjem (MSP) olajšati dostop do lastniškega kapitala. Razlike v nacionalnih ureditvah ustvarjajo ovire za prosti pretok kapitala na notranjem trgu, pa tudi neenake konkurenčne pogoje za družbe v različnih državah članicah. Družbe v državi članici, ki prepoveduje delniške strukture z večkratnimi glasovalnimi pravicami, se morajo preseliti v drugo državo članico ali celo iz EU ter imajo posledično višje stroške, če želijo sprejeti delniško strukturo z večkratnimi glasovalnimi pravicami, ker želijo svoje delnice uvrstiti v trgovanje na borzi. V nekaterih primerih bi se lahko družbe zaradi teh višjih stroškov odločile, da ne bodo zbirale finančnih sredstev od javnosti, kar bi lahko omejilo njihove možnosti financiranja. Taki premisleki so zlasti pomembni za MSP ter zagonska podjetja, ki nimajo zadostnih finančnih sredstev za kritje vseh teh stroškov.

Z direktivo predviden obseg harmonizacije je relativno ozek, saj se dolžnost držav članic, da omogočijo »svojim« družbam delnice z večkratno glasovalno pravico, nanaša le na tiste družbe, ki nameravajo svoje delnice uvrstiti v MTF. Tem družbam morajo torej države članice obvezno omogočiti, da na statutarni podlagi uvedejo delnice z večkratno glasovalno pravico. Ali se naj delniške strukture z delnicami z večkratno glasovalno pravico dopustijo tudi drugim družbam, je stvar avtonomne odločitve držav članic in direktiva v zvezi s tem ne določa nobenih omejitev.

V uvodni izjavi 10 direktive je izrecno pojasnjeno, da morajo imeti države članice možnost, da uvedejo ali ohranijo v veljavi nacionalne določbe, ki družbam omogočajo, da sprejmejo ali spremenijo delniške strukture z delnicami z večkratno glasovalno pravico tudi za druge namene kot zaradi želje po uvrstitvi delnic v trgovanje v MTF, kar med drugim vključuje omogočanje družbam, da sprejmejo ali spremenijo delniško strukturo z delnicami z večkratno glasovalno pravico, kadar se želijo uvrstiti na regulirani trg, ali zagotavljanje, da lahko nejavne družbe sprejmejo ali spremenijo delniške strukture z delnicami z večkratno glasovalno pravico, ne da bi nameravale zaprositi za uvrstitev svojih delnic v trgovanje. Na drugi strani pa morajo imeti države članice tudi možnost, da prepovedo ali omejijo takšne delniške strukture za druge namene, kot je želja po uvrstitvi delnic v trgovanje v MTF.

Z namenom zaščite interesov delničarjev brez delnic z večkratno glasovalno pravico vsebuje direktiva različne varovalne mehanizme (*mandatory safeguards*), ki jih morajo države članice obvezno uzakoniti ob dopustitvi delnic z večkratno glasovalno pravico. Ti mehanizmi se nanašajo deloma na uvedbo delnic z večkratno glasovalno pravico, deloma na njihov obseg (oziroma domet). Tako morajo v skladu s prvim odstavkom 3. člena direktive države članice zagotoviti, da odločitev družbe o sprejetju delniške strukture z delnicami z večkratno glasovalno pravico sprejme skupščina delničarjev z vsaj kvalificirano večino, kot je določena v nacionalnem pravu. Kadar obstaja več razredov delnic, morajo o odločitvi glasovati imetniki vsakega razreda, na pravice katerih se z uvedbo delnic z večkratno glasovalno pravico vpliva, ločeno. Poleg tega mora država članica sprejeti vsaj enega od naslednjih mehanizmov, s katerim se omejuje vpliv delnic z večkratno glasovalno pravico na postopek odločanja na skupščini delničarjev, in sicer:

- določitev najvišjega razmerja med številom glasov, vezanih na delnice z večkratno glasovalno pravico, in številom glasov, vezanih na delnice z najmanj glasovalnimi pravicami;

- določitev zahteve, da se odločitve skupščine, za katere je potrebna kvalificirana večina oddanih glasov, razen odločitev o imenovanju in razrešitvi članov uprav, upravnih odborov in nadzornih svetov ter operativnih odločitev, ki jih sprejmejo ti organi in se predložijo skupščini v odobritev, sprejmejo:

a) s kvalificirano večino, kot je določena v nacionalnem pravu, oddanih glasov ter bodisi delniškega kapitala zastopanega na skupščini bodisi števila delnic, zastopanih na skupščini, ali

b) s kvalificirano večino, kot je določena v nacionalnem pravu, oddanih glasov, pri čemer se o takih odločitvah glasuje ločeno v vsakem razredu delnic, na pravice katerih vplivajo te odločitve.

Ob obligatornih so v direktivi predvideni še različni fakultativni zaščitni mehanizmi (t.i. *optional safeguards*). Tako lahko v skladu z določbo drugega odstavka 4. člena direktive države članice določijo še dodatne zaščitne mehanizme v korist imetnikov delnic brez večkratnih glasovalnih pravic, še posebej tiste mehanizme, ki se nanašajo na prenehanje večjih glasovalnih pravic, povezanih z delnicami z večkratno glasovalno pravico (t.i. *sunset clauses*). Prenehanje je lahko odvisno od: prenosa delnic z večkratno glasovalno pravico na tretje osebe oziroma od smrti, nemožnosti za delo ali upokojitve prvotnega imetnika takih delnic (t.i. *transfer-based sunset clause*); ali poteka določenega časovnega obdobja (t.i. *time-based sunset clause*); ali nastopa določenega dogodka (t.i. *event-based sunset clause*).

Ob zaščitnih mehanizmi, povezanih z delnicami z večkratno glasovalno pravico, drugi steber direktive predstavljajo pravila o transparentnosti. Kot poudarja uvodna izjava 16, je razkritje točnih in celovitih informacij o družbah temelj za zaupanje vlagateljev in je nujno za informirano sprejemanje naložbenih odločitev. Med informacije, ki so relevantne za vlagatelje, pa vsekakor spadajo tudi informacije v zvezi z delniškimi strukturami. V skladu s 5. členom direktive bodo morale države članice zagotoviti, da družbe, ki uveljavijo svojo pravico do uvedbe ali spremembe delniške strukture z delnicami z večkratno glasovalno pravico, v trenutku uvrstitve v trgovanje v MTF objavijo informacije o svoji delniški strukturi v prospektu ali

dokumentu o uvrstitvi, kadar družba tak prospekt ali dokument objavi v skladu z zadevnim pravom. Poleg tega bodo morale navedene družbe ob uvrstitvi svojih delnic v trgovanje objaviti informacije o delniški strukturi v vseh letnih računovodskih poročilih, ki jih zahteva nacionalno pravo, kadar take informacije pred tem niso bile objavljene ali so se od zadnje objave spremenile. Katere informacije je treba objaviti, je določeno v tretjem odstavku 5. člena direktive. To so informacije o:

- delniški strukturi družbe (z navedbo različnih razredov delnic, vključno z delnicami, ki niso uvrščene v trgovanje, pri čemer je treba za vsak razred delnic objaviti informacije o pravicah in obveznostih, vezanih na delnice v tem razredu; odstotku skupnega delniškega kapitala ali skupnega števila delnic, ki ga delnice v tem razredu predstavljajo; ter skupnem številu glasov, ki jih delnice v tem razredu predstavljajo);

- vseh omejitvah glede prenosa delnic, vključno z dogovori med delničarji, ki so znani družbi in bi lahko imeli za posledico take omejitve; ter vseh omejitvah glede glasovalnih pravic iz delnic, vključno z dogovori med delničarji, ki so znani družbi in bi lahko imeli za posledico take omejitve;

- identiteti delničarjev, ki imajo delnice z večkratno glasovalno pravico in predstavljajo več kot 5 odstotkov glasovalnih pravic vseh delnic v družbi, in fizičnih oseb ali pravnih subjektov, ki so pooblaščen za uveljavljanje glasovalnih pravic v imenu teh delničarjev, kadar je to ustrezno. Če so delničarji ali osebe, pooblaščen za uveljavljanje glasovalnih pravic v njihovem imenu, fizične osebe, je dovolj navedba njihovih imen.

Stanje v Sloveniji

Značilnost slovenskega podjetniškega ekosistema je, da je močno vpet v globalno okolje, ki nanj pritiska in zahteva nenehno odzivanje in prilagajanje. Različna reprezentativna združenja slovenskega gospodarstva pozivajo državo k izboljšanju konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, k zagotavljanju primerljivih pogojev poslovanja in predvidljivega poslovnega okolja. Uvrstitev Slovenije na lestvici svetovne konkurenčnosti se je v obdobju med 2013 in 2022 sicer pomembno izboljšala, vendar pa se njena skupna ocena v zadnjih letih znižuje, kar bi lahko kazalo na to, da se je kljub izboljšanju položaja glede na druge države njena splošna konkurenčnost v zadnjih letih zmanjšala. Pravo gospodarskih družb je ena od najbolj dinamičnih (pod)panog zasebnega prava. ZGD-1, ki je v Sloveniji temeljni predpis, ki ureja status gospodarskih subjektov, se nenehno spreminja in dopolnjuje, hitrost dinamike noveliranja pa narekuje predvsem razvoj na ravni prava EU. Vendar pa se evropske direktive, ki so najpogostejši pravni akt reguliranja statusa gospodarskih korporacij v EU, uporabljajo skoraj izključno za delniške družbe (t.i. *public companies*) in le v manjšem delu za družbe z omejeno odgovornostjo oziroma za zasebne / zaprte družbe (t.i. *private/closed companies*), tako da lahko doseganje harmonizacijske procese v okviru EU označimo kot disproporcionalne glede na obe osnovni obliki (kapitalskih) družb. Navedeno pomeni, da so temeljna vprašanja regulacije družb z omejeno odgovornostjo, ki so primerna pravna oblika predvsem za MSP, skoraj v celoti prepuščena državam članicam.

Statusno-pravna ureditev družb z omejeno odgovornostjo se od sprejetja prvega Zakona o gospodarskih družbah (ZGD) v letu 1993 do danes ni veliko spreminjala oziroma se je razvijala počasneje kot v nekaterih drugih državah članicah EU, pri čemer je treba izpostaviti zlasti poenostavljene / fleksibilne oblike družb ter zniževanje minimalnega osnovnega kapitala na 1 EUR pri obstoječih družbah z omejeno odgovornostjo. Tovrstne rešitve so se uveljavile na primer v zakonodajah Nemčije, Francije, Avstrije in Hrvaške, z njimi pa se želi – zaradi lažje dostopnosti do prednosti, ki jih ponujajo tipične pravne značilnosti kapitalskih družb, oziroma večje fleksibilnosti premoženjske in organizacijske strukture družbe - še dodatno spodbuditi podjetniška iniciativa. Ureditve, ki bi poleg (običajne) družbe z omejeno odgovornostjo urejala še njene posebne različice oziroma variante kot samostojne ali nesamostojne oblike družb, naše pravo ne predvideva. Prav tako ne predvideva poenostavljene delniške družbe po vzoru francoske poenostavljene delniške družbe (*société par actions simplifiée*).

Zato je uvedba dodatnih oblik / variant družb v zakonsko tipologijo gospodarskih družb, ki temelji na načelu *numerus clausus*, vsekakor eno od osrednjih vprašanj statusnega prava, o katerem je potrebno razmisliti, če se želi zagotoviti konkurenčnost slovenskega korporacijskega prava. Ob tem pa obstajajo še

različna druga vprašanja, predvsem glede finančne in organizacijske strukture družbe z omejeno odgovornostjo, katerih ureditev bi pripomogla k večji konkurenčnosti slovenskega pravnega okolja.

Z namenom spodbujanja večje konkurenčnosti slovenskega podjetniškega ekosistema so potrebni tudi ukrepi na področju delniškega prava. Tak ukrep je predvsem uvedba zakonske možnosti delnic z večkratno glasovalno pravico. Slednje odstopajo od načela *one share one vote* in omogočajo njihovemu imetniku vpliv v družbi (kontrola), ki je disproporcionalen z deležem njegove investicije v osnovnem kapitalu in s tem tudi z deležem podjetniškega tveganja, ki ga z vstopom v družbo prevzame. Prav zaradi te značilnosti so z delnicami z večkratno glasovalno pravico povezane različne dileme, na primer glede učinkov na trg kapitala ali pa glede zlorabe glasovalne moči v lastno korist in v škodo manjšinskih delničarjev (t.i. *private benefit of control*). Naše pravo, kot bo pojasnjeno v nadaljevanju, zaenkrat prepoveduje izdajanje takšnih delnic. Kot že navedeno, pa primerjalno-pravni pregled pokaže, da so se stališča nacionalnih zakonodaj glede dopustnosti delnic z večkratno glasovalno pravico spreminjala, sprva so bile dovoljene, nato prepovedane in kasneje znova dovoljene.

Veljavna slovenska korporacijska zakonodaja prepoveduje delnice z večkratno glasovalno pravico. V tretjem odstavku 178. člena ZGD-1 je izrecno določeno, da je prepovedano izdajati delnice, ki bi ob enakem deležu v osnovnem kapitalu dajale različno število glasov. Delniške družbe, registrirane v Sloveniji, torej nimajo možnosti izdajanja delnic z večkratnimi glasovalnimi pravicami, s tem pa tudi nimajo možnosti izkoristiti prednosti tovrstnih delnic pri njihovem financiranju. Glede na trende na regulatornem področju in glede na ekonomski pomen delnic z večkratno glasovalno pravico, je to pomembna pomanjkljivost slovenske korporacijske zakonodaje, ki jo je treba čim prej odpraviti, pri čemer mora pravni okvir temeljiti na najbolj optimalnih primerjalno-pravnih rešitvah in mora vključevati ne le zakonsko pooblastilo delniškim družbam, da lahko izdajajo tovrstne delnice, ampak - predvsem zaradi zaščite investitorjev, trga kapitala ter manjšinskih delničarjev brez večkratnih glasovalnih pravic - tudi ustrezne omejitve. V nasprotnem primeru obstaja upravičena bojazen, da bo slovenski regulatorni okvir ostal nekonkurenčen in bo povzročil, da bodo slovenski start-up-i in hitro rastoča podjetja bodisi opustili tak način financiranja, ki lahko pomembno prispeva k njihovi optimalni rasti, ali pa bo spodbujal družbe, ki želijo svojo upravljavsko strukturo organizirati na podlagi delnic z večkratno glasovalno pravico, da svoj statutarni sedež preselijo v druge države članice, ki takšno strukturo dopuščajo.

V zadnjem obdobju se tako pojavlja potreba po (ponovni) uzakonitvi delnic z večkratno glasovalno pravico predvsem zaradi *start-up-ov* in hitro rastočih podjetij, pri katerih zaradi inovativnih modelov in z njimi povezanega specifičnega *know-how-a* obstaja povečana potreba po financiranju v obliki lastnega kapitala. Ta podjetja za svojo rast potrebujejo lastni kapital, vendar pa njihovi ustanovitelji želijo ohraniti strateško kontrolo in voditi podjetje z dolgoročno perspektivo. Delnice z večkratno glasovalno pravico odpravljajo *fear of losing control* kot motiv za izogibanje lastniškemu financiranju, in omogočajo, da ustanovitelj izkoristi prednosti tovrstnega financiranja preko trga kapitala ob istočasnem zadržanju strateške kontrole nad podjetjem.

Direktiva 2026/470/EU

Splošna cilja Direktive 2026/470/EU, ki sta jo Evropski parlament in Svet Evropske unije sprejela 24. februarja 2026, sta zmanjšanje upravnih bremen in povečanje konkurenčnosti evropskega gospodarstva, ne da bi pri tem ogrozili cilje zelenega dogovora. Direktivo 2026/470/EU je treba v nacionalni pravni red prenesti do 19. marca 2027, razen v delu glede sprememb Direktive (EU) 2024/1760 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 in Uredbe (EU) 2023/2859 (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2024/1760/EU), kjer je rok za prenos daljši.

Komisija je v svojem sporočilu z dne 11. februarja 2025 z naslovom „*Enostavnejša in hitrejša Evropa: Sporočilo o izvajanju in poenostavitvi*“ določila vizijo programa izvajanja in poenostavitve, ki prinaša hitre in vidne izboljšave za ljudi in podjetja na terenu. Za doseg navedenih ciljev ne zadostuje postopno ukrepanje, temveč mora EU sprejeti odločne ukrepe, potrebno je sodelovanje Komisije, Evropskega parlamenta in Sveta na eni strani ter organov držav članic ter deležnikov na drugi strani, da bi se racionalizirala in poenostavila pravila EU ter nacionalna in regionalna pravila in da bi se politike

učinkoviteje izvajale. V okviru zaveze Komisije, da bo zmanjšala bremena poročanja in povečala konkurenčnost, so potrebne spremembe direktiv 2006/43/ES, 2013/34/EU, 2022/2464/EU in 2024/1760/EU Evropskega parlamenta in Sveta, hkrati pa je potrebno ohraniti cilje politike, določene v sporočilu Komisije z dne 11. decembra 2019 z naslovom „Evropski zeleni dogovor“ (v nadaljnjem besedilu: evropski zeleni dogovor) in sporočilu Komisije z dne 8. marca 2018 z naslovom „Akcijski načrt: financiranje trajnostne rasti“ (v nadaljnjem besedilu: akcijski načrt za trajnostno financiranje).

Cilj Direktive 2026/470/EU je predvsem zmanjšati breme poročanja in omejiti verižni učinek pri obveznostih za majhne družbe. Poenostavljen zakonodajni okvir in zmanjšanje bremena direktiva rešuje na več načinov.

Število družb, za katere veljajo zahteve glede obveznega poročanja o trajnostnosti, se zmanjšuje za približno 90 %, pri čemer se iz področja uporabe izključujejo velike družbe z do 1000 delavci, ki imajo manj kot 450 milijonov evrov letnih čistih prihodkov (tj. nekatere družbe iz druge skupine in nekatere družbe iz prve skupine) in MSP (v nadaljevanju: MSP), ki kotirajo na borzi (tj. vse družbe iz tretje skupine). Zahteve glede poročanja se uporabljajo samo za velike družbe s povprečno več kot 1000 delavci in čistimi prihodki nad 450 milijonov evrov (velja tako za posamične družbe kot tudi za skupine). Prav tako direktiva predvideva povišanje praga za poročanje tudi za odvisne družbe v zvezi s podjetji iz tretjih držav, ki delujejo v EU, če na ravni skupine presežejo 450 milijonov evrov (prej 150 milijonov evrov) čistih prihodkov v zadnjih dveh letih, pri čemer je dodano merilo, da mora odvisna družba v predhodnem letu preseči 200 milijonov evrov čistih prihodkov. Hkrati se povišuje prag tudi za podružnice, ki so jih ustanovila tuja podjetja iz tretjih držav, če so njihovi čisti prihodki od prodaje v EU v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih presegli 450 milijonov evrov (prej 150 milijonov evrov) in hkrati podružnica preseže 200 milijonov evrov (prej 40 milijonov evrov) čistih prihodkov od prodaje v predhodnem poslovnem letu. Povišanje pragov za poročanje je bilo nujno zaradi možnosti ustvarjanja boljšega regulativnega okolja, ki bo spodbujalo konkurenčnost in odpornost ter se bodo hkrati zmanjšali stroški in bremena za družbe. Na ta način bo zagotovljeno, da bo breme obveznega poročanja o trajnostnosti omejeno na največje družbe, skupine in izdajatelje, saj so slednji najpomembnejši z vidika okoljskih, socialnih in upravljaljskih učinkov, hkrati pa imajo največjo zmožnost za znižanje stroškov, povezanih s poročanjem o teh učinkih. Relevantno je, da družbe in skupine pod določenimi pragovi lahko še naprej prostovoljno poročajo o trajnostnosti, kar znatno olajšujejo novi evropski standardi za prostovoljno poročanje o trajnostnosti.

Z namenom zaščite MSP kot tudi velikih družb v vrednostni verigi pred nesorazmernimi zahtevami glede predložitve informacij o trajnostnosti s strani družb, ki so zavezane poročati o trajnostnosti, direktiva določa, da imajo družbe v vrednostni verigi z manj kot 1000 delavci (t.i. »zaščitene družbe«) pravico, da zavrnejo razkritje informacij, ki niso zajete v evropskih standardih za prostovoljno poročanje o trajnostnosti. Na ta način se določa zgornja meja glede obsega informacij o trajnostnosti, ki se lahko zahteva od zaščitene družbe (z manj kot 1000 delavci) v vrednostni verigi, in sicer je ta določena z evropskimi standardi za prostovoljno poročanje o trajnostnosti. Utemeljeno se pričakuje, da bo navedeno znatno zmanjšalo verižni učinek obveznosti za MSP.

V izogib dodatnim zahtevam glede poročanja se odpravlja obveznost sprejetja posebnih sektorskih standardov poročanja o trajnostnosti, s čimer bi se izognili povečanju števila predpisanih podatkovnih točk, ki bi jih morale poročati družbe ter se določa sorazmeren evropski standard za prostovoljno poročanje o trajnostnosti v zvezi z družbami, za katere ne veljajo zahteve glede obveznega poročanja o trajnostnosti. Komisija predlaga sorazmeren standard za prostovoljno uporabo, ki bi temeljil na prostovoljnem standardu za MSP, ki ga je razvila EFRAG (Evropska svetovalna skupina za računovodsko poročanje), pri čemer bo ta prostovoljni standard sprejet kot delegirani akt. Te informacije so pomembne za različne deležnike, kot so: finančne institucije, vlagatelji, potrošniki, poslovni partnerji itd. Prav tako imajo lahko družbe, ki poročajo o trajnostnosti, številne konkurenčne prednosti, med drugim lažji dostop do kapitala, boljšo optimizacijo in učinkovitost poslovnih procesov, večjo odpornost družb zaradi identifikacije okoljskih in drugih tveganj, večje zaupanje deležnikov zaradi večje transparentnosti, itd. Sprejetje evropskih standardov za prostovoljno poročanje o trajnostnosti pomeni pomemben ukrep za spodbujanje družb k pripravi poročil o trajnostnosti, ki bo finančno in časovno prilagojen zmožnostim MSP. Direktiva tako Komisijo pooblašča, da se prilagodijo, poenostavijo in prenovijo evropski standardi za trajnostno poročanje.

Direktiva prav tako družbam omogoča, da ob določenih pogojih, pri uporabi zahtev glede poročanja o trajnostnosti ne vključijo določenih informacij v poročilo o trajnostnosti. V nekaterih primerih bi namreč razkritje informacij o trajnostnosti lahko resno škodovalo poslovnemu položaju družbe, v takih primerih pa bi moralo biti družbi dovoljeno, da takšnih informacij ne vključi, če so za to izpolnjeni posebni pogoji, pri čemer je treba zagotoviti, da so ustrezno zaščiteni tudi interesi uporabnikov informacij o trajnostnosti. Prav tako navedeno velja za informacije, ki vsebujejo strokovno znanje in izkušnje oziroma poslovne skrivnosti družb (npr. intelektualni kapital, intelektualna lastnina, ipd.), tajne podatke in druge občutljive informacije, ki bi lahko škodovala lastni varnosti družb ali varnosti drugih pravnih oseb, vključno z državami članicami. Še posebej družbe s področja obrambe morajo imeti diskrecijsko pravico, da zadržijo občutljive informacije, katerih razkritje bi lahko škodovalo njihovi lastni varnosti ali varnosti drugih pravnih oseb, vključno z državami članicami.

Prav tako so obvladujoče družbe skladno z direktivo upravičene, da v konsolidirano poslovno poročilo ne vključijo informacij v zvezi z družbami, ki so predmet prevzema ali združitve med poslovnim letom ali v zvezi z odvisno družbo, ki med poslovnim letom preneha biti del skupine. V primeru spremembe sestave skupine med poslovnim letom zaradi prevzema ali združitve družb ali odvisnih družb, ki prenehajo biti del skupine, lahko vključitev teh družb v postopek poročanja o trajnostnosti za isto poslovno leto zahteva dodaten čas in predstavlja upravne izzive. Glede na navedeno je predlagan sorazmeren ukrep, da se obvladujoči družbi, za katero veljajo zahteve glede priprave konsolidiranega poročila o trajnostnosti, omogoči, da poročanje o trajnostnosti za novo pridobljene ali združene družbe oziroma odvisne družbe, ki med poslovnim letom prenehajo biti del skupine, odloži na naslednje poslovno leto. Obvladujoča družba, ki se odloči, da v poslovnem letu ne bo zagotovila informacij o trajnostnosti o navedenih družbah, navede pomembne dogodke v svojem konsolidiranem poslovnem poročilu, ki vplivajo na učinke ali tveganja ali priložnosti skupine, povezane z zadevami v zvezi s trajnostnostjo.

Predvidena pa je tudi možnost za obvladujočo družbo, ki je finančni holding in katere poslovni modeli in dejavnosti odvisnih družb so med seboj neodvisni, da se ob izpolnitvi določenih pogojev (kadar imajo deleže v družbah, katerih poslovni modeli in dejavnosti so med seboj neodvisni) odloči, da v svoje konsolidirano poslovno poročilo ne vključi konsolidiranega poročila o trajnostnosti. V primeru finančnih holdingov je treba v zvezi s poročanjem o trajnostnosti zagotoviti večjo prilagodljivost, saj lahko, če skupina take velikosti obstaja le zaradi različnih naložb finančnega holdinga, konsolidirano poročanje pomeni praktične težave in bremena ter ima lahko omejeno uporabo za druge udeležence na trgu.

Direktiva 2026/470/EU v prehodnih določbah določa, da nov obseg družb zavezank začne z izpolnjevanjem obveznosti glede poročanja o trajnostnosti za poslovno leto 2027 (poročilo o trajnostnosti morajo pripraviti in objaviti leta 2028), za določene družbe, in sicer subjekte javnega interesa z več kot 500 zaposlenimi, ki so bile zavezane poročati o trajnostnosti od poslovnega leta 2024 dalje, pa se s prehodnimi določbami ureja, da se lahko izvzamejo iz zadevne obveznosti za poslovno leto 2026 in nadalje.

Stanje v Sloveniji

Direktiva 2022/2464/EU, ki je bila delno prenesena v slovenski pravni red z novelo ZGD-1M, je uvedla obveznost priprave in objave poročila o trajnostnosti za določene družbe. Poročilo o trajnostnosti je zelo obsežno, pripravljeno mora biti v skladu z ESRS in pregledano s strani revizorja. Zaradi zahtevnih pravil v zvezi s poročanjem o trajnostnosti, je bilo pomembno družbam zagotoviti ustrezen čas za to, da se lahko pripravijo in prilagodijo na zadevne obveznosti. Glede na dejstvo, da je po vsebini poročilo o trajnostnosti nadgradilo že predhodno izjavo o nefinančnem poslovanju, je bilo smiselno, da je obveznost za poročanje o trajnostnosti veljala najprej za tiste družbe, ki so bile že zavezane poročati o nekaterih vidikih trajnostnosti. Skladno z načelom sorazmernosti je bila določena postopna uporaba obveznosti glede trajnostnega poročanja za družbe glede na njihovo velikost, ki so bile razdeljene na več skupin, in sicer so bile zavezane:

1. za poslovno leto 2024:

- velike družbe, ki so subjekt javnega interesa in katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na bilančni presečni dan večje od 500,
- obvladujoče družbe, ki so subjekt javnega interesa in ki skupaj z odvisnimi družbami dosega pogoje za velike družbe iz petega odstavka 55. člena ZGD-1, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in

vrednosti aktive povečata za 20 % ter katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na dan bilance stanja na ravni skupine večje od 500;

2. za poslovno leto 2025:

- velike družbe, razen za tiste iz prve alineje prejšnje točke,
- obvladujoče družbe, ki skupaj z odvisnimi družbami dosegajo pogoje za velike družbe iz petega odstavka 55. člena ZGD-1, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %, razen za tiste iz druge alineje prejšnje točke;

3. za poslovno leto 2026:

- majhne in srednje družbe, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu, razen za mikro družbe,
- majhne in nekompleksne institucije, če gre za veliko družbo oziroma majhno ali srednjo družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ki ni mikro družba,
- lastne zavarovalnice in pozavarovalnice po zakonu, ki ureja zavarovalništvo, če gre za veliko družbo oziroma majhno ali srednjo družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ki ni mikro družba;

4. za poslovno leto 2028:

- določene odvisne družbe in podružnice, ki imajo obvladujočo družbo iz tretje države in poslujejo na ozemlju EU.

V okviru svežnja predlogov za poenostavitev pravil EU (tj. OMNIBUS I) je bila najprej sprejeta Direktiva 2025/794/EU, ki je določila datume, od katerih morajo države članice uporabljati nekatere zahteve glede poročanja podjetij o trajnostnosti in skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti (t.i. »*stop-the-clock*« direktiva), pri čemer je cilj direktive razbremenitev podjetij regulativnih bremen tako, da se jim omogoči dovolj časa za prilagoditev in pripravo na obveznosti glede poročanja o trajnostnosti. V skladu z navedenim so se roki za pripravo poročil o trajnostnosti podaljšali za dve leti. To ni vplivalo na obveznosti prve skupine, ki je morala prvič pripraviti poročilo o trajnostnosti za poslovno leto 2024, to so subjekti javnega interesa s povprečnim številom zaposlenih v poslovnem letu na bilančni presečni dan večjim od 500 (na posamični in konsolidirani osnovi), katerih je v Republiki Sloveniji po oceni ministrstva okoli 30. Rok za uveljavitev zahtev glede poročanja o trajnostnosti se je iz poslovnega leta 2025 podaljšal na leto 2027 za velike družbe. Ocena števila zavezancev za poročanje o trajnostnosti v tej drugi skupini družb je približno 240 velikih družb (kar znaša razlika med približno 270 vsemi velikimi družbami in približno 30 velikimi družbami, ki so subjekti javnega interesa s povprečnim številom zaposlenih v poslovnem letu na bilančni presečni dan večjim od 500). Rok za uveljavitev zahtev glede poročanja o trajnostnosti se je iz poslovnega leta 2026 podaljšal na leto 2028 za vse srednje in majhne javne družbe, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, pri čemer je ocena števila zavezancev v tej tretji skupini 6 družb.

V letu 2025 je bilo v Poslovnem registru Slovenije objavljenih 44 trajnostnih poročil družb za poslovno leto 2024 (samostojnih, v okviru konsolidiranega ali letnega poročila družbe).

V skladu z novimi merili na podlagi Direktive 2026/470/EU, ki zajema največje družbe z več kot 1000 delavci in čistimi prihodki nad 450 milijonov eurov (velja tako za posamične družbe kot tudi za skupine) bo po oceni ministrstva za poslovno leto 2027 zavezanih približno 32 družb oziroma skupin za pripravo poročila o trajnostnosti.

[1] Uredba (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev ureja, kako morajo udeleženci na finančnem trgu in finančni svetovalci končnim vlagateljem in lastnikom sredstev razkriti informacije o trajnostnosti (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2019/2088/EU).

Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 vzpostavlja klasifikacijski sistem za okoljsko trajnostne gospodarske dejavnosti z namenom povečanja trajnostnih naložb in boja proti lažnemu zelenemu oglaševanju finančnih produktov, za katere se neupravičeno trdi, da so trajnostni (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2020/852/EU).

Uredba (EU) 2019/2089 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o spremembi Uredbe (EU) 2016/1011 glede referenčnih vrednosti EU za podnebni prehod, referenčnih vrednosti EU, usklajenih

s Pariškim sporazumom, in s trajnostnostjo povezanih razkritij za referenčne vrednosti, ki jo dopolnjujejo delegirane uredbe Komisije, uvaja okoljske, socialne in upravljavške zahteve glede razkritja za upravljavce referenčnih vrednosti ter minimalne standarde za oblikovanje referenčnih vrednosti EU za podnebni prehod in referenčnih vrednosti EU, usklajenih s Pariškim sporazumom.

Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 od velikih institucij, ki so izdale vrednostne papirje, sprejete v trgovanje na reguliranem trgu, zahteva, da od 28. junija 2022 razkrivajo informacije o okoljskih, socialnih in upravljavskih tveganjih.

Bonitetni okvir za investicijska podjetja, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2019/2033 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o bonitetnih zahtevah za investicijska podjetja ter o spremembi uredb (EU) št. 1093/2010, (EU) št. 575/2013, (EU) št. 600/2014 in (EU) št. 806/2014 in Direktivo (EU) 2019/2034 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o bonitetnem nadzoru investicijskih podjetij ter o spremembi direktiv 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU in 2014/65/EU, vsebuje določbe o uvedbi okoljskega, socialnega in upravljavskega vidika tveganj v proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP) s strani pristojnih organov ter vsebuje zahteve glede razkritja okoljskih, socialnih in upravljavskih tveganj za investicijska podjetja, te zahteve se uporabljajo od 26. decembra 2022. Komisija je 6. julija 2021 na podlagi akcijskega načrta za financiranje trajnostne rasti sprejela tudi predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o evropskih zelenih obveznicah.

[2] Direktiva 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, in o spremembah Direktive 2001/34/ES.

[3] Direktiva 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006 o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze, spremembi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS ter razveljavitvi Direktive Sveta 84/253/EGS.

[4] Uredba (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa in razveljavitvi Sklepa Komisije 2005/909/ES.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Pri pripravi predloga zakona se je sledilo predvsem naslednjim ciljem:

- uskladitev slovenskega pravnega reda z evropsko zakonodajo, in sicer z Direktivo 2024/2810/EU in Direktivo 2026/470/EU,
- zmanjšanje upravnih in regulativnih bremen družb in s tem krepitev konkurenčnost slovenskega gospodarstva,
- bistveno zmanjšanje obsega zavezancev za trajnostno poročanje, ki vključuje samo zelo velike družbe oziroma skupine, ki imajo pomemben vpliv na okoljske, družbene in upravljavške vidike,
- poenostavitev zahtev v zvezi s poročanjem o trajnostnosti, kar bo vplivalo na upravno in stroškovno razbremenitev družb ter posledično na njihovo večjo konkurenčnost;
- razbremenitev in zaščita MSP ter nekaterih velikih družb v vrednostnih verigah pred nesorazmernimi zahtevami glede razkritja informacij o trajnostnosti,
- izboljšanje dostopa MSP do kapitalskih trgov ter zmanjšanje regulatorne fragmentacije notranjega trga,
- zagotavljanje primerljivih pogojev za družbe ne glede na državo članico njihove ustanovitve,
- povečanje privlačnosti in mednarodne konkurenčnosti evropskih kapitalskih trgov ter spodbujanje njihove likvidnosti,
- varstvo manjšinskih delničarjev in investitorjev,
- omogočanje informiranega odločanja vlagateljev in ohranitev zaupanja v kapitalske trge.

Ključni kazalnik je popolna harmonizacija evropskega in nacionalnega pravnega reda. Harmonizacija bo razvidna iz korelacijske tabele. Za spremljanje izvajanja zakonskih določb in vrednotenje njihovih učinkov je v obeh direktivah pooblaščen Komisija.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, na katerih temelji sedanja ureditev.

2.3 Poglavitne rešitve

1. Rešitve, povezane z uskladitvijo z Direktivo 2024/2810/EU:

Predlog zakona ureja pravno podlago za izdajo delnic z večkratno glasovalno pravico.

S predlogom zakona se:

1. uvaja pravna podlaga za delnice z večkratno glasovalno pravico:

- veljavna zakonodaja prepoveduje izdajati delnice, ki bi ob enakem deležu v osnovnem kapitalu dajale različno število glasov (tretji odstavek 178. člena ZGD-1);
- s predlogom se dopušča, da lahko statut določi, da ima družba imenske delnice z večkratno glasovalno pravico;
- delnice z večkratno glasovalno pravico so delnice, ki zagotavljajo njihovim imetnikom v zadevah, o katerih se odloča na skupščini, ob enakem deležu v osnovnem kapitalu različno število glasov.

2. Zagotavlja varstvo manjšinskih delničarjev - imetnikov delnic brez večkratnih glasovalnih pravic:

- ker uvedba delnic z večkratno glasovalno pravico zagotavlja njihovim imetnikom v zadevah, o katerih se odloča na skupščini, ob enakem deležu v osnovnem kapitalu različno število glasov, to lahko vpliva na manjšinske delničarje,
- možnost se uvaja za vse družbe in ne samo za tiste, ki želijo trgovati na organiziranem trgu ali v večstranskem sistemu trgovanja (primerjalno-pravni zgled je Nemčija),
- predvidena je uvedba obligatornega varstva:
  - a) skupščini se omogoča, da sprejme odločitev, da se s statutom določi, da ima družba imenske delnice z večkratno glasovalno pravico,
  - b) določa se, da je število glasov iz delnice z večkratno glasovalno pravico lahko največ desetkratnik glasov, ki izhajajo iz delnice (primerjalno-pravni zgled je Nemčija),
  - c) za veljavnost sklepa skupščine o izdaji delnic z večkratno glasovalno pravico ali o preoblikovanju navadnih delnic v delnice z večkratno glasovalno pravico je potreben sklep skupščine, ki je sprejet s kvalificirano kapitalsko večino (zanj glasovati delničarji, ki predstavljajo najmanj tri četrtine pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala) in s soglasjem vsakega od razredov, če ima družba več razredov delnic,
  - č) če sklep o izdaji delnic z večkratno glasovalno pravico ali o preoblikovanju navadnih delnic v delnice z večkratno glasovalno pravico na zasedanju skupščine ni bil sprejet, ker ni dobil soglasij delničarjev po prejšnjem odstavku tega člena, lahko ti dajo soglasje tudi zunaj skupščine, če je izjava družbi (v obliki notarskega zapisa) dana najpozneje v treh mesecih po dnevu zasedanja skupščine.
- predvidena je uvedba dodatnega varstva:
  - a) v obliki prenehanja večjih glasovalnih pravic, povezanih z delnicami z večkratno glasovalno pravico (npr. *sunset clauses*):

§ pri družbah, z delnicami katerih se trguje na organiziranem trgu ali v večstranskem sistemu trgovanja, večkratne glasovalne pravice v primeru prenosa delnic prenehajo (t.i. *transfer-based sunset clause*),

§ večkratne glasovalne pravice v vsakem primeru prenehajo po preteku desetih let od dneva uvrstitve delnic v trgovanje na organiziranem trgu oziroma sistem večstranskega trgovanja, če statut ne določa krajšega roka (t.i. *time-based sunset clause*)

    - rok se lahko s statutom podaljša:
    - za največ deset let,
    - največ eno leto pred potekom,
    - za sklep je potrebna večina najmanj treh četrtin pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala; statut lahko določi višjo kapitalsko večino,
    - če obstaja več razredov delnic z glasovalno pravico, je za veljavnost sklepa potrebno soglasje vsakega razreda,
  - b) s statutom se lahko določijo dodatne omejitve večkratnih glasovalnih pravic (npr. nastop določenega dogodka – t.i. *event-based sunset clause*):

§ pri odločanju o imenovanju revizorja, o imenovanju posebnega revizorja za preveritev ustanovitvenih postopkov ter vodenja posameznih poslov družbe in o vložitvi tožbe za povrnitev škode družbi zagotavlja delnica z večkratno glasovalno pravico le en glas.

- družbe, z delnicami katerih se trguje na organiziranem trgu so družbe, ki so podvržene prevzemni zakonodaji: za take primere trenutna slovenska prevzemna zakonodaja ne predvideva nobenih izjem od dolžnosti dati prevzemno ponudbo, kar pomeni, da bo moral delničar dati prevzemno ponudbo tudi v primeru, če bo denimo prišlo do prenosa delnice drugega delničarja na naslednike zaradi njegove smrti, v kolikor bo prvi delničar zaradi tega dosegel prevzemni prag. Ker to ni smiselno, se predlaga dopolnitev Zakona o prevzemih (Uradni list RS, št. 79/06, 67/07 – ZTFI, 1/08, 68/08, 35/11 – ORZPre75, 105/11 – odl. US, 10/12, 38/12, 56/13, 63/13 – ZS-K, 25/14, 75/15 in 10/26 – ZdZEETD; v nadaljnjem besedilu: ZPre-1).

3. Zagotavlja transparentnost:

- razkritje točnih in celovitih informacij v zvezi z delniškimi strukturami o družbah je tudi temelj za zaupanje vlagateljev in je nujno za informirano sprejemanje naložbenih odločitev,

- predlaga se objava v vseh letnih računovodskih poročilih in ne samo, če informacije pred tem niso bile objavljene ali so se od zadnje objave spremenile,

- dodatni ukrepi v zvezi s transparentnostjo bodo predvideni v dopolnitvi pravil, ki jih določata Zakon o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 77/18, 17/19 – popr., 66/19, 123/21, 45/24 in 77/25; v nadaljnjem besedilu: ZTFI-1) in Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. 75/15, 74/16 – ORZNVP48, 5/17, 15/18 – odl. US in 43/19; v nadaljnjem besedilu: ZNVP-1).

2. Rešitve, povezane z uskladitvijo z Direktivo 2026/470/EU:

Predlog zakona posodablja veljavna pravila glede poročanja o trajnostnosti, na podlagi katerih bo zagotovljen bolj sorazmeren in učinkovit regulativni okvir, namen katerega je predvsem zmanjšati upravne in regulativne obremenitve družb z zagotavljanjem bolj sorazmernega obsega obveznosti za zavezance, omejiti posredno obremenjevanje MSP in določenih velikih subjektov v vrednostnih verigah, povečati pravno varnost ter prispevati h konkurenčnosti evropskega gospodarstva. Hkrati predlog zakona ohranja ključne elemente trajnostnega poročanja, ki zagotavljajo dostop do relevantnih, primerljivih in zanesljivih informacij o trajnostnosti za potrebe delovanja finančnih trgov in sprejemanja informiranih ekonomskih odločitev kot tudi za potrebe vlagateljev, finančnih institucij in drugih deležnikov.

S predlogom zakona se:

1. pomembno zmanjšuje obseg zavezancev za trajnostno poročanje, tako da:

- so določeni višji pragovi za obveznost priprave poročila o trajnostnosti z omejitvijo na največje družbe z več kot 1000 delavci in čistimi prihodki nad 450 milijonov evrov (velja tako za posamične družbe kot tudi za skupine);

- je določen višji prag za poročanje tudi za odvisne družbe v zvezi s podjetji iz tretjih držav, ki delujejo v EU, če na ravni skupine presežejo na 450 milijonov evrov (prej 150 milijonov) čistih prihodkov v zadnjih dveh letih in dodano je merilo, da mora odvisna družba v predhodnem letu preseči 200 milijonov evrov čistih prihodkov;

- je določen višji prag tudi za podružnice, ki so jih ustanovila tuja podjetja iz tretjih držav, če so njihovi čisti prihodki od prodaje v EU v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih presegli 450 milijonov evrov (prej 150 milijonov evrov) in hkrati podružnica preseže 200 milijonov evrov (prej 40 milijonov) čistih prihodkov od prodaje v predhodnem poslovnem letu;

2. uvaja koncept “zaščitenih družb” v vrednostni verigi:

- zaradi zaščite MSP kot tudi velikih družb v vrednostni verigi pred nesorazmernimi zahtevami glede predložitve informacij o trajnostnosti s strani družb, ki so zavezane poročati o trajnostnosti, zato se določa, da imajo družbe v vrednostni verigi z manj kot 1000 delavci (t.i. »zaščitene družbe«) pravico, da zavrnejo razkritje informacij, ki niso zajete v evropskih standardih za prostovoljno poročanje o trajnostnosti;

- tako, da se določa zgornja meja glede obsega informacij o trajnostnosti, ki se lahko zahteva od zaščitene družbe (z manj kot 1000 delavci) v vrednostni verigi, in je določena z evropskimi standardi za prostovoljno poročanje o trajnostnosti;

3. poenostavljajo in prilagajajo standardi za poročanje o trajnostnosti, tako da se:

- v izogib dodatnim zahtevam glede poročanja v zakonodaji črta obveznost sprejetja posebnih sektorskih standardov poročanja o trajnostnosti;
- določa sorazmeren evropski standard za prostovoljno poročanje o trajnostnosti;
- z direktivo Komisijo pooblašča, da se prilagodijo, poenostavijo in prenovijo evropski standardi za trajnostno poročanje;

4. poenostavljajo zahteve za družbe glede trajnostnega poročanja, ki zajemajo:

- možnost, da družbe v določenih primerih v trajnostno poročilo ne vključijo določenih informacij, in sicer v primerih razkritja:
  - a) informacij o trajnostnosti, ki bi lahko resno škodovalo njihovem poslovnemu položaju;
  - b) strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih skrivnosti družb (npr. intelektualni kapital, intelektualna lastnina),
  - c) tajnih podatkov in občutljivih informacij, ki bi lahko škodovali lastni varnosti družb ali varnosti drugih pravnih oseb, vključno z državami članicami;
- možnost, da obvladujoče družbe v konsolidirano poslovno poročilo ne vključijo informacij, v zvezi z družbami, ki so predmet prevzema ali združitve med poslovnim letom ali v zvezi z odvisno družbo, ki med poslovnim letom preneha biti del skupine;
- možnost za obvladujočo družbo, ki je finančni holding, katere poslovni modeli in dejavnosti odvisnih družb so med seboj neodvisni, da se ob izpolnitvi določenih pogojev (kadar imajo deleže v družbah, katerih poslovni modeli in dejavnosti so med seboj neodvisni) odloči, da v svoje konsolidirano poslovno poročilo ne vključi konsolidiranega poročila o trajnostnosti;

5. ureja začetek uporabe posodobljenih pravil s prehodnimi določbami, tako da:

- nov obseg družb zavezank začne z izpolnjevanjem obveznosti glede poročanja o trajnostnosti za poslovno leto 2027, kar pomeni, da pripravijo in objavijo trajnostno poročilo leta 2028;
- določene družbe, to so subjekti javnega interesa z več kot 500 zaposlenimi, ki so bile zavezane poročati o trajnostnosti od poslovnega leta 2024 dalje, se lahko izvzamejo iz zadevne obveznosti za poslovno leto 2026 in nadalje, če njihovi čisti prihodki od prodaje ne presegajo 450.000.000 eurov ali število delavcev ne presega 1000 na bodisi na samostojni osnovi bodisi skupaj z odvisnimi družbami na konsolidirani osnovi.

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. Navedba, da so sredstva za izvajanje zakona v državnem proračunu zagotovljena, če predlog zakona predvideva porabo proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih finančnih sredstev v sprejetem državnem proračunu.

5. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije

5.1 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Glede Direktive 2024/2810/EU

Primerjalno-pravni pregled nacionalnih jurisdikcij glede ureditve delniških struktur z delnicami z večkratno glasovalno pravico pokaže zelo neenotno sliko. Na eni strani pola so države z liberalno ureditvijo oziroma zakonodaje, ki dopuščajo zelo široko uporabo delnic z večkratno glasovalno pravico, kot so na primer ZDA, Nizozemska, skandinavske države ter Švica. Na drugi strani pa so države, kjer so delnice z večkratno glasovalno pravico v celoti prepovedane, kot na primer Avstrija, Hrvaška in Slovenija. Do pred kratkim je v to skupino držav spadala tudi Nemčija. Med obema skupinama so države, ki dopuščajo delnice z večkratno glasovalno pravico družbam, z delnicami katerih se ne trguje na reguliranem trgu, medtem ko za drugo vrsto družb, to je za družbe, z delnicami katerih se trguje na borzi, veljajo pomembne omejitve. V teh državah so tudi močno uveljavljene lojalnostne delnice. Te države so na primer Francija, Italija, Belgija in Španija.

Glede Direktive 2026/470/EU

Primerjalno-pravni pregled nacionalnih jurisdikcij glede prenosa Direktive 2026/470/EU pokaže zelo neenotno sliko. Večina držav direktive še ni prenesla v nacionalne pravne rede, z izjemo Republike Poljske in Republike Hrvaške. Rok za prenos direktive (v delu glede Direktive 2006/43/ES, Direktive 2013/34/EU in Direktive (EU) 2022/2464) je namreč 19. marec 2027, razen v delu sprememb Direktive 2024/1760/EU, pri kateri je rok za prenos daljši (julij 2028).

5.2 Prikaz ureditve v pravnem redu Evropske unije

IZJAVA O SKLADNOSTI S PRAVNIM REDOM EU

NASLOV PREDPISA RS

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah

EVA

2026-2180-0009

AKTI EU, KATERIH PRENOS ALI IZVAJANJE SE ZAGOTAVLJA S PREDPISOM RS

Št.	CELEX	Naslov	Zadnjič spremenjen z (CELEX)
1	32024L2810	Direktiva (EU) 2024/2810 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2024 o delniških strukturah z delnicami z večkratno glasovalno pravico v družbah, ki želijo uvrstiti svoje delnice v večstranski sistem trgovanja (Besedilo velja za EGP)	
2	32026L0470	Direktiva (EU) 2026/470 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. februarja 2026 o spremembi direktiv 2006/43/ES, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 v zvezi z določenimi zahtevami glede poročanja podjetij o trajnostnosti in določenimi zahtevami glede skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti (Besedilo velja za EGP)	
3	32004L0025	Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/25/ES z dne 21. aprila 2004 o ponudbah za prevzem	32025L0001

Predpis RS				Opomba ali CELEX akta EU predpisa	Akt EU			
Člen	Odstavek	Točka	Alinea		Člen	Odstavek	Točka	Alinea
1				Ni predmet usklajevanja s pravom EU 32026L0470				
2				32026L0470	2	4	b	
3				Ni predmet usklajevanja s pravom EU 32024L2810				
4				32024L2810	5	1	b	
4				32024L2810	5	2	b	
5				32024L2810	5	3		
6				Ni predmet usklajevanja s pravom EU 32026L0470				
7				32026L0470	1	1	b	
7				32026L0470	2	1	a	
7				32026L0470	2	4	a	
7				32026L0470	2	4	c	
8				32026L0470	2	5	a	
8				32026L0470	2	5	b	
8				32026L0470	2	5	c	
8				32026L0470	2	5	d	
8				32026L0470	2	7		

Predpis RS				Opomba ali CELEX akta EU predpisa	Akt EU			
Člen	Odstavek	Točka	Alinea		Člen	Odstavek	Točka	Alinea
8				32026L0470	2	8		
9				32026L0470	2	13	a	
9				32026L0470	2	13	b	
9				32026L0470	2	13	c	
10				32024L2810	1			
10				32024L2810	2			
10				32024L2810	3			
10				32024L2810	4			
11				32024L2810	3	1		
11				32024L2810	3	5		
11				32024L2810	4	1	a	
12				32024L2810	3	1		
12				32024L2810	3	5		
12				32024L2810	4	1	a	
13				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
14				32024L2810		1		

Predpis RS				Opomba ali CELEX akta EU predpisa	Akt EU			
Člen	Odstavek	Točka	Alinea		Člen	Odstavek	Točka	Alinea
14				32024L2810	3	5		
14				32024L2810	4	1	a	
15				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
16				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
17				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
18				32026L0470	2	13	b	
18				32026L0470	2	13	c	
19				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
20				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
21				32004L0025	11	3		
21				32004L0025	11	4		
22				32026L0470	2	9		
23				32026L0470	3	1	a	
23				32026L0470	3	1	b	
23				32026L0470	3	1	c	
24				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				

Predpis RS				Opomba ali CELEX akta EU predpisa	Akt EU			
Člen	Odstavek	Točka	Alinea		Člen	Odstavek	Točka	Alinea
25				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
26				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				

5.3 Prikaz ureditve v posameznih državah članicah Evropske unije

Nemčija

V Nemčiji so bile delnice z večkratno glasovalno pravico (*Mehrstimmrechtsaktien*) najprej dovoljene, nato prepovedane in po zadnji zakonodajni intervenciji iz leta 2023 znova dovoljene. Po Občem nemškem trgovinskem zakoniku (*Allgemeines Deutsches Handelsgesetzbuch – ADHGB*) iz leta 1861 je sicer veljalo načelo proporcionalnosti med kapitalskim vložkom in glasovalno močjo (*one share one vote*), vendar je bilo to načelo dispozitivno, tako da je bila izdaja tovrstnih delnic dovoljena na statutarni podlagi, brez kakršnihkoli zakonskih omejitev.

Zakon o delnicah (*Aktiengesetz – AktG*) iz leta 1937 je nato močno omejil možnost izdajanja delnic z večkratno glasovalno pravico, in sicer na tak način, da je bilo za njihovo izdajo potrebno dovoljenje pristojnega ministrstva, to dovoljenje pa je lahko bilo izdano le, če je bila izdaja delnic z večkratno glasovalno pravico v interesu družbe ali v splošnem družbenem interesu.

Z AktG iz leta 1965 je bila možnost izdajanja delnic z večkratno glasovalno pravico še dodatno zožena (kot pogoj je bil relevanten samo še splošni družbeni interes), ter s sprejetjem Zakona o kontroli in transparentnosti na področju podjetništva (*Gesetz zur Kontrolle und Transparenz im Unternehmensbereich* (KonTraG) iz leta 1998 dokončno (oziroma v celoti) odpravljena.

Dne 11. decembra 2023 sprejeti Zakon o financiranju investicij za zagotavljanje prihodnosti (*Gesetz zur Finanzierung von Zukunftssichernden Investitionen*, ali krajše: Zakon o financiranju prihodnosti - *Zukunftsfinanzierungsgesetz - ZuFinG*) je delnice z večkratno glasovalno pravico ponovno dopustil in hkrati določil zakonski okvir (oziroma predpostavke) njihove dovoljenosti. ZuFinG je s posegom v kar 30 zakonov uveljavil različne zakonodajne ukrepe (ponovna uzakonitev delnic z večkratno glasovalno pravico je bila le eden od njih), vse s skupnim namenom olajšati družinskim podjetjem, start-upom in drugim MSP pridobivanje sredstev na trgu kapitala.

Sprejetje ZuFinG je namreč bilo inspirirano z gospodarskim dogajanjem v takratnem obdobju, ko je veliko uspešnih nemških podjetij (med njimi na primer tudi Biontech AG, znan po mRNA cepivih proti virusu covid) uvrstilo svoje delnice v trgovanje na ameriških borzah, zlasti na NASDAQ. To je bil pokazatelj strukturnih pomanjkljivosti nemškega trga kapitala in opozorilni znak za nemško vlado, da je skrajni čas za sprejetje potrebnih reformnih ukrepov. Ponovna uvedba delnic z večkratno glasovalno pravico je imela v okviru paketa interventnih ukrepov, uveljavljenih z ZuFinG, posebno težo, saj se je možnost glasovalne strukture, ki ustanoviteljem družbe zagotavlja (nadaljnjo) kontrolo nad strateško usmeritvijo podjetja, pokazala kot pomemben (če ne odločilen) faktor pri odločanju nemških »unicornov« za uvrstitev delnic v trgovanje na reguliranem trgu.

Uvedba delnic z večkratno glasovalno pravico in s tem povezane zakonske omejitve so urejeni v par. 135a AktG. Ta člen dopolnjuje par. 12, ki določa: »Vsaka delnica zagotavlja glasovalno pravico. Po določbah tega zakona (AktG) se lahko izdajo delnice z večkratno glasovalno pravico, kakor tudi prednostne delnice brez glasovalne pravice«.

V skladu s prvim odstavkom par. 135a AktG lahko imajo delnice z večkratno glasovalno pravico vse delniške družbe, ne le tiste, ki nameravajo uvrstiti svoje delnice v trgovanje na organiziranem trgu ali na MTF (oziroma so to že naredile), ampak tudi vse druge delniške družbe. Za uvedbo delnic z večkratno glasovalno pravico je potrebna podlaga v statutu (statutarna podlaga); njihovo izdajo lahko predvidi že prvotni statut, ali pa se delnice z večkratno glasovalno pravico uvedejo s spremembami oziroma dopolnitvami statuta družbe.

Zakon ne predvideva nobenih omejitev glede najvišjega števila delnic z večkratno glasovalno pravico oziroma najvišjega deleža takih delnic v osnovnem kapitalu družbe, tako da je lahko z večkratnimi delnicami povezana le ena delnica, nekatere ali pa (teoretično) kar vse delnice. V skladu s prvim odstavkom par. 202 AktG se za izdajo delnic z večkratno glasovalno pravico ne more uporabiti odobreni kapital (in v skladu s stališči teorije velja to tudi za pogojni kapital). Kot delnice z večkratno glasovalno pravico se lahko izdajo le imenske delnice, bodisi v obliki nominalnih, bodisi v obliki kosovnih, ne pa tudi prednostne delnice. Njihov imetnik je lahko katerakoli oseba. Zakon v zvezi s tem ne določa nobenih omejitev, lahko pa jih v skladu s tretjim odstavkom 135a člena določi statut. Večkratne glasovalne pravice so lahko največ desetkratnik glasovalne pravice po 1. stavku prvega odstavka par. 134 AktG. To pomeni, da v Nemčiji velja obligatorna omejitev iz točke (i) b prvega odstavka 4. člena Direktive 2024/2810/EU z multiplikatorjem 10, ki je tudi v mednarodnem merilu najpogostejši. Glasovalno razmerje 10:1 ni določeno kot fiksno, ampak kot najvišje, tako da lahko družba izda delnice z večkratno glasovalno pravico z nižjim razmerjem. Ta fleksibilnost omogoča, da lahko ima družba več razredov delnic z večkratno glasovalno pravico z različnimi glasovalnimi pravicami (Dual-Class ali Multi-Class Share Structure).

Omejitev večkratnih glasovalnih pravic na največ desetkratnik velja za vse družbe, ne le za družbe, z delnicami katerih se trguje na organiziranem ali prostem trgu, ampak tudi za vse druge, torej tudi za nejavne družbe. Z maksimalnim razmerjem 10:1 so po pojasnilih nemškega zakonodajalca želeli zagotoviti, da imetniki delnic z večkratnimi glasovalnimi pravicami vendarle imajo nek določen (relevanten) delež v osnovnem kapitalu, tako da ne pride do popolne separacije glasovalne pravice od gospodarske udeležbe v družbi. Pri razmerju 10:1 zadošča za glasovalno večino že nekaj več kot 9 odstotna udeležba v osnovnem kapitalu, pri javnih družbah, ki imajo razpršeno lastniško strukturo, pa je lahko ta delež še mnogo nižji, odvisno tudi od povprečne prezence na skupščinah konkretne družbe.

Za sprejem skupščinskega sklepa o izdaji delnic z večkratno glasovalno pravico je po nemškem pravu potrebno soglasje vseh delničarjev, ki jih izdaja takih delnic zadeva (*»Zustimmung aller betroffenen Aktionäre«*). Ker izdaja delnic z večkratno glasovalno pravico zadeva vse delničarje (z izjemo imetnikov prednostnih delnic brez glasovalne pravice), to dejansko pomeni, da je nemško pravo uveljavilo princip soglasnosti pri odločanju o izdaji takih delnic in enako velja za odločitve, da se že izdanim delnicam (naknadno) dodajo večkratne glasovalne pravice. Zahteva po soglasnosti je seveda zmeraj izpolnjena, če so delnice z večkratno glasovalno pravico predvidene že v prvotnem (ustanovitvenem) statutu. Naknadna uvedba delnic z večkratno glasovalno pravico pa je zaradi principa soglasnosti močno otežena in pri družbah, z delnicami katerih se že trguje na borzi ali pri drugih družbah, praktično onemogočena. V različnih konstelacijah se lahko ta zahteva pokaže kot problematična, na primer pri start-upih, lahko imajo po več krogih financiranja široko paleto investitorjev, poleg tega pa po možnosti izdane še delavske delnice. Zato so številni nemški teoretiki skeptični do te zakonske zahteve in jo označujejo kot pretirano.

Delnice z večkratno glasovalno pravico zagotavljajo večkratno glasovalno pravico pri vsakem glasovanju na skupščini, razen pri dveh zadevah (četrti odstavek par. 135a AktG): pri imenovanju revizorja letnega poročila in pri imenovanju posebnega revizorja zaradi preveritve ustanovitvenih postopkov in vodenja poslov, vključno s postopki povečanja in zmanjšanja osnovnega kapitala po prvem odstavku par. 142 AktG. V teh primerih dajejo delnice z večkratno glasovalno pravico njegovemu imetniku le en glas. V skladu s tretjim odstavkom par. 135a AktG se lahko s statutom izvzamejo še druge zadeve iz skupščinske pristojnosti.

Večkratne glasovalne pravice veljajo neodvisno od tega ali zakon oziroma statut zahteva za sprejem sklepa navadno ali kvalificirano večino. Učinek omejitve večkratnih glasovalnih pravic ima tudi dvojna večina, ki se zahteva pri določenih predmetih odločanja: poleg večine glasov je za sprejem sklepa potrebna še

kvalificirana kapitalska večina. Večkratne glasovalne pravice se upoštevajo le pri glasovalni večini, ne pa tudi pri kapitalski večini. Če delničar na podlagi imetništva delnic z večkratno glasovalno pravico razpolaga z glasovalno večino, nima pa kapitalske večine, lahko potemtakem določen predlog le blokira, ne more pa ga izglasovati. Podobno velja za zakonske manjšinske pravice, ki so vezane na določen delež v osnovnem kapitalu. Tudi v teh primerih so večkratne glasovalne pravice neupoštevne.

V drugem odstavku par. 135a AktG so posebna pravila, ki veljajo samo za družbe, z delnicami katerih se trguje na borzi ali na prostem trgu po par. 48 Zakona o borzah (*Börsengesetz*). Predvidena sta dva primera prenehanja večkratnih glasovalnih pravic: prenehanje zaradi prenosa delnic in prenehanje zaradi poteka določenega časa od dneva uvrstitve delnic v trgovanje na borzo oziroma na prosti trg. Ta je po nemškem pravu deset let in se lahko s statutom podaljša še za naslednjih do največ deset let. Po desetih letih oziroma s potekom podaljšanega roka torej v vsakem primeru prenehajo večkratne glasovalne pravice, četudi delnice, na katere so te vezane, ostanejo pri istem imetniku. S statutom se lahko ta rok skrajša. Za sklep o podaljšanju roka, ki ne more biti sprejet prej kot eno leto pred potekom roka, je potrebna večina najmanj treh četrtin pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala. Statut lahko določi višjo večino. Če obstaja več razredov delnic, je za veljavnost sklepa potrebno soglasje delničarjev vsakega razreda. O soglasju morajo delničarji vsakega razreda sprejeti poseben sklep, in sicer prav tako z večino najmanj treh četrtin pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala, če statut ne določa višje večine.

V skladu s tretjim odstavkom par. 135a AktG se lahko s statutom določijo dodatne omejitve v zvezi z večkratnimi glasovalnimi pravicami. Ta zakonska določba ne velja le za družbe, z delnicami katerih se trguje na borzi ali na prostem trgu, ampak tudi za vse druge družbe. Primer statutarne omejitve po tej določbi bi na primer lahko bila omejitev kroga možnih imetnikov delnic z večkratno glasovalno pravico ali pa razširitev zadev iz četrtega odstavka par. 135a AktG, to je predmetov odločanja iz skupščinske pristojnosti, pri katerih večkratne glasovalne pravice ne učinkujejo in imajo imetniki takih delnic le en glas. Po določbi tretjega odstavka par. 135a AktG je možna tudi določitev dodatnih klavzul o prenehanju večkratnih glasovalnih pravic (klavzule *sun-set*), tudi za nejavne delniške družbe. Statutarne omejitvene klavzule se lahko določijo ob uvedbi delnic z večkratno glasovalno pravico, lahko pa tudi naknadno, to je po uvedbi delnic z večkratno glasovalno pravico, vendar je v tem primeru potreben poseben sklep imetnikov teh delnic po tretjem odstavku par. 179 AktG.

V utemeljitvah vladnega osnutka ZuFinG je izrecno poudarjen pomen publicitete in transparentnosti v zvezi z obstojem delnic z večkratno glasovalno pravico in njihovimi imetniki z vidika zaščite vlagateljev in trga kapitala, saj ta omogoča tržnim udeležencem vrednotenje delnic z večkratno glasovalno pravico in na tej podlagi sprejetje informirane odločitve o investiciji v določeno podjetje. Ali delnice z večkratno glasovalno pravico v konkretnem primeru obstajajo, je mogoče ugotoviti že z vpogledom v statut družbe, ki je dostopen prek trgovinskega registra. Poleg tega se transparentnost zagotavlja tudi s pravili o računovodskem poročanju. Tako je v par. 152 AktG, ki ureja bilančno izkazovanje lastnega kapitala določeno, da je treba v primeru, če delnice z večkratno glasovalno pravico obstajajo, pri strukturi osnovnega kapitala (gezeichneten capitals) prikazati skupno število glasov iz delnic z večkratno glasovalno pravico in iz preostalih delnic. Poleg tega je treba po par. 289a in 315a Trgovinskega zakonika (*Handelsgesetzbuch – HGB*) v poslovnem poročilu oziroma koncernskem poslovnem poročilu navesti strukturo osnovnega kapitala (gezeichneten capitals) in v zvezi s tem posebej še pravice in obveznosti, ki so povezane z vsakim razredom delnic in njihovim deležem v kapitalu.

Dodatna delniško-pravna publiciteta se zagotavlja s pravili o dolžnosti sporočanja informacij družbi o pridobitvi / izgubi deleža, ki je večji od ene četrtine, ali večinskega deleža po določbah par. 20 AktG (velja za nejavne družbe – za nejavne družbe se glede sporočanja o pridobitvi / izgubi pomembnega deleža uporabljajo določbe Zakona o trgovanju z vrednostnimi papirji - *Wertpapierhandelsgesetz - WpHG*). Poleg par. 20 so z vidika delniško-pravne publicitete delnic z večkratnimi glasovalnimi pravicami relevantna tudi pravila o skupščini: o njenem sklicu, o sestavi seznama udeležencev ter zapisnika skupščine (točka 5 par. 124a, prvi odstavek par. 129 in drugi odstavek par. 130 AktG). V skladu s prvim odstavkom par. 129 AktG je treba pri imetnikih delnic z večkratnimi glasovalnimi pravicami, ki se udeležijo skupščine, oziroma so na skupščini zastopani prek pooblaščenca, posebej navesti število glasov, ki odpadejo na te delnice. Po točki

1 drugega odstavka par. 130 AktG pa je treba v zapisniku s skupščine javne družbe pri vsakem sklepu posebej navesti glasove iz delnic z večkratnimi glasovalnimi pravicami, ki so bili oddani za ta sklep.

Francija

Francija spada med države, kjer so tradicionalno uveljavljene lojalnostne delnice. Uvedene so bile že leta 1933, z Loi Florange iz leta 2014, katerega namen je bil spodbujanje dolgoročnega imetništva delnic, pa še dodatno utrjene. Zakon je za delniške družbe in komanditne delniške družbe, z delnicami katerih se trguje na borzi, določil, da delničarjem pripada dvakratna glasovalna pravica, če so imetniki delnic (te so lahko samo imenske) vsaj dve leti in so delnice tudi v celoti vplačane. Zakonska ureditev sicer ni kogentna in jo lahko delničarji na skupščini spremenijo, vendar je za sklep potrebna najmanj dvotretjinska večina.

V primerjavi z ureditvijo, ki je veljala prej, se torej sprememba, ki jo je uveljavil Loi Florange, kaže v tem, da vsem delničarjem družb, z delnicami katerih se trguje na borzi, pripada pravica do lojalnostnih glasov že ex lege, če se izpolnita prej omenjena pogoja: imetništvo delnic vsaj dve leti in polno vplačilo delnic. To zakonsko izhodišče je dispozitivno, tako da njegova sprememba terja aktivno ravnanje delničarjev (opt-out), to je ustrezen sklep skupščine. Lojalnostni glasovi prenehajo, če se imenske delnice preoblikujejo v prinosniške delnice ali če se prenesejo na tretjo osebo. Izjema velja za primere zakonitega dedovanja, razdružitve skupnega premoženja zakoncev, daril med zakoncema, kakor tudi za primere združitve ali delitev družb, ki so imetnice tovrstnih delnic.

Delnice z večkratno glasovalno pravico kot poseben razred delnic so bile leta 1930 prepovedane, do leta 1933 pa so bile ukinjene vse že obstoječe delniške strukture s takimi delnicami. Vendar se je stališče francoskega zakonodajalca leta 2019 - torej približno pet let pred sprejemom Direktive - spremenilo. Sprejet je bil Loi Pacte, ki je družbam, z delnicami katerih se ni trgovalo na borzi (nejavnim družbam), dovolil, da poleg lojalnostnih delnic izdajo še delnice z večkratno glasovalno pravico kot poseben razred delnic.

Nato pa je bil leta 2024 - na predlog Haut Comité Juridique de la Place Financière de Paris - sprejet še zakon, ki je dovolil delnice z večkratno glasovalno pravico ob prvi uvrstitvi delnic na organizirani trg ali večstranski sistem trgovanja (MTF). Te možnosti torej niso imele družbe, katerih delnice so že kotirale na borzi ali na večstranskem sistemu trgovanja.

Kar zadeva najvišji dovoljeni koeficient večkratnih glasovalnih pravic, francosko pravo razlikuje med delnicami, ki so uvrščene na MTF, in delnicami, ki so uvrščene na organizirani trg. V prvem primeru je ta 25 (delnica z večkratno glasovalno pravico lahko torej njenemu imetniku zagotovi petindvajsetkrat več glasov kot navadna delnica z enim glasom), v drugem primeru pa je izdajatelj prost in lahko izda delnice z večkratno glasovalno pravico s poljubnim številom glasov. Ob tem je zakonsko prevedena tudi klavzula o časovni omejenosti delnic z večkratnimi glasovalnimi pravicami, ki je tudi po francoskem pravu (enako kot po nemškem – glej prejšnjo točko) deset let, vendar z možnostjo podaljšanja le za nadaljnjih pet let, o čemer odločajo s predpisano večino imetniki navadnih delnic.

V skladu s členom L. 22-10-46-1 III Trgovinskega zakonika (*Code de commerce* - Cdc) se delnica z večkratno glasovalno pravico pretvori v navadno delnico - med drugim - v primeru pravno-poslovnega prenosa delnice na tretjo osebo, prenosa delnice zaradi dedovanja, razdružitve skupnega premoženja med zakoncema, prenosa delnice na podlagi darilne pogodbe *inter vivos* ter spremembe nadzora ali likvidacije tistega delničarja, ki je pravna oseba. Navadne delnice, ki nadomestijo prednostne delnice, dajejo dvojno glasovalno pravico.

Delnice z večkratno glasovalno pravico dajejo njihovem imetniku le en glas pri odločanju skupščine o naslednjih zadevah: imenovanju revizorja, potrditvi letnih finančnih poročil, spremembi statuta, razen v primeru povečanja osnovnega kapitala, pri odobritvi transakcij med povezanimi osebami ter pri izplačilu nadomestil (člen L. 22-10-46-1 IV Cdc).

Z namenom zagotavljanja transparentnosti je predpisana dolžnost objave podatkov o številu in trajanju delnic z večkratno glasovalno pravico, identiteti imetnika in številu glasov (člen L. 22-10-46 IV Cdc).

Italija

V Italiji so delnice z večkratno glasovalno pravico (*azioni con diritto di voto plurimo*) dovoljene od sprejetja zakonskega dekreta (*Decreto - Legge*) dne 24. junija 2014 (2351. člen Civilnega zakonika (Codice civile – Cc), vendar samo za tiste družbe, z delnicami katerih se ne trguje na reguliranem trgu. Na podlagi Konsolidiranega zakona o financah, ki je bil sprejet istočasno, je bilo drugi kategoriji družb, torej družbam, z delnicami katerih se trguje na reguliranem trgu, izdajanje delnic z večkratno glasovalno pravico izrecno prepovedano.

Družbam, ki imajo delnice uvrščene na reguliran trg je, dovoljeno izdajanje lojalnostnih delnic (*azioni con voto maggiorato*), za kar pa mora obstajati izrecna podlaga v statutu družbe. Delničar pridobi lojalnostne glasove, največ v višini dvakratnika, če je bil imetnik delnic vsaj dve leti brez prekinitve. V primeru prenosa delnic lojalnostni glasovi prenehajo. Lojalnostni glasovi prenehajo tudi v primeru prenosa večinskega deleža v delničarju, ki je bil imetnik kvalificiranega glasovalnega deleža v družbi, ki je izdala lojalnostne delnice, kar pomeni, da razlog za prenehanje ni le neposredni, ampak vsaj deloma tudi posredni prenos delnic.

Dne 24. oktobra 2024 je bil sprejet zakon št. 21 (t. i. »*kapitalski zakon*«), ki je omogočil povečanje števila glasov, ki jih lahko dajejo delnice z večkratno glasovalno pravico, iz 3 na 10, pod pogojem, da je ta možnost izrecno predvidena s statutom. Drugih bistvenih sprememb ni bilo. Tako je še najprej ostala omejitev, da lahko delnice z večkratnimi glasovalnimi pravicami izdajajo le družbe z delnicami, katerih se ne trguje na organiziranem trgu. Če so bile delnice z večkratno glasovalno pravico izdane pred uvrstitvijo na reguliran trg, z uvrstitvijo na reguliran trg ne prenehajo. Pod tem pogojem je torej možno, da imajo tudi družbe, z delnicami katerih se trguje na reguliranem trgu, delnice z večkratno glasovalno pravico. Delnice z večkratno glasovalno pravico lahko izdajo tudi družbe, z delnicami katerih se trguje v večstranskem sistemu trgovanja (MTF), saj zakon le družbam, ki imajo delnice uvrščene na reguliran trg, prepoveduje izdajo tovrstnih delnic.

S kapitalskim zakonom je bil deloma spremenjen tudi regulatorni okvir za lojalnostne delnice. Pravilo, po katerem imetnik pridobi dvakratno število glasov po delnici, če ima delnice v posesti vsaj dve leti neprekinjeno, in če je to predvideno s statutom, je ostalo, dodano pa je bilo pravilo, da se lahko vsaki delnico dodeli še en glas za vsako leto po preteku dveh let imetništva delnice, vendar največ 10 glasov na delnico, če je to določeno s statutom.

Švedska

Delniške strukture z delnicami z večkratno glasovalno pravico imajo na Švedskem dolgo tradicijo in so v družbah, z delnicami katerih se trguje na organiziranem trgu, zelo razširjene, ne glede na vrsto dejavnosti in velikost družbe. Delež družb s takšnimi delniškimi strukturami se je sicer skozi čas spreminjal, vendar v obdobju zadnjih sedemdesetih let nikoli ni bil manjši od 40 % in na drugi strani tudi ne večji od 87 % vseh družb z delnicami, uvrščenimi na stockholmsko borzo. Švedska korporacijska zakonodaja nikoli ni poznala prepovedi uvrstitve delnic družb z delniškimi strukturami z delnicami z večkratno glasovalno pravico na borzo in tudi nikoli niso obstajale kakršnekoli širše zahteve za tako prepoved.

Tipično razmerje med glasovalnimi pravicami iz navadnih delnic in glasovalnimi pravicami iz delnic z večkratno glasovalno pravico je 1:10, kar je tudi maksimalna diferenca, dovoljena po švedskem Zakonu o družbah (*Aktiebolagslagen* – ABL). Trajanje delnic z večkratno glasovalno pravico ni časovno omejeno, njihov imetnik pa je lahko vsaka oseba. Za družbe z delniškimi strukturami z delnicami z večkratno glasovalno pravico je specifično le eno pravilo, namenjeno zaščiti manjšinskih delničarjev: za sklep o spremembi statuta je potrebna kvalificirana večina (med 2/3 in 9/10, odvisno od teže odločitve) tako oddanih glasov kot števila zastopanih delnic. Ratio tega pravila izvira iz pogodbene teorije in je naslednji: delničarjev ni mogoče proti njihovi volji prisiliti, da sprejmejo spremembe temeljnih pogojev svoje investicije, vsebovane v statutu družbe. To bi namreč povzročilo negotovost in s tem tveganje z vidika zaupanja investitorjev v korporativno formo, in bi posledično pomenilo oviro za financiranje v obliki lastnega kapitala.

Poleg kvalificirane večine glede na oddane glasove in število zastopanih delnic in najvišjega dopustnega razmerja glasovalnih pravic (1:10), v švedskem pravu ni nobenih dodatnih zaščitnih mehanizmov, specifičnih za delniške strukture z večkratno glasovalno pravico. Zaščita pred potencialnimi zlorabami moči

s strani imetnikov delnic z večkratno glasovalno pravico ter drugimi nepravilnostmi pri korporativnem upravljanju izhaja iz splošnih pravil korporacijskega prava, namenjenih varovanju manjšinskih delničarjev.

Poljska

Republika Poljska je Direktivo 2026/470/EU v svoj pravni red delno prenesla z Zakonom o spremembi Zakona o računovodstvu z dne 27. 2. 2026 (objavljen v Uradnem listu Republike Poljske dne 13. marca 2026). Gre za novelo poljskega Zakona o računovodstvu, ki vsebinsko ne prenaša celotnih zahtev Direktive 2026/470/EU, temveč uvaja predvsem prehodno odstopanje od določenih obveznosti poročanja o trajnostnosti in povezanih korporativnih zahtev. Ključna vsebina je dodan 84.a člen, ki določa začasno možnost neuporabe obveznosti iz člena 49(3b) in poglavja 6c, in sicer za poslovni leti 2025 in 2026, če družbe oziroma skupine ne presegajo pragov iz direktive (do 1000 delavcev ter 1,9 milijarde PLN čistih prihodkov v preteklem poslovnem letu oziroma višji konsolidirani pragovi na ravni skupine).

Prenesena ureditev ima prehodni značaj ter deluje kot »*opt-out*« mehanizem, ki ga lahko sprejme poslovodstvo družbe ali obvladujoče družbe. Sistematično gledano gre za tehnično dopolnitev obstoječega računovodskega okvirja (vključno s spremembo naslova poglavja), pri čemer je materialni prenos direktive omejen na začasno razbremenitev zavezancev, ne pa na celovito implementacijo vsebine direktive. Normativno gre torej za parcialni in odložilni prenos, usmerjen predvsem v časovno in subjektivno omejevanje uporabe novih zahtev poročanja o trajnostnosti, ne pa v njihovo vsebinsko preoblikovanje.

Hrvaška

Republika Hrvaška je Direktivo 2026/470/EU v svoj pravni red delno prenesla z Zakonom o dopolnitvah Zakona o trgu kapitala (objavljen v Uradnem listu Republike Hrvaške dne 29. aprila 2026, v nadaljnjem besedilu: zakon). Gre za novelo Zakona o trgu kapitala (v nadaljnjem besedilu: ZTK), ki pa vsebinsko ne prenaša celotnih zahtev Direktive 2026/470/EU, temveč vzpostavlja poseben prehodni režim uporabe že obstoječih določb nacionalnega prava glede poročanja o trajnostnosti. V 1. členu zakon zgolj dopolni katalog prenesenih direktiv v 2. členu ZTK, kar ima deklaratoren pomen. V 2. členu uvaja novo pravilo glede konsolidiranega nadzora skupin investicijskih podjetij, ki napotuje bodisi na režim nadzora po zakonodaji o kreditnih institucijah bodisi na obstoječi režim po ZTK, odvisno od regulativnega statusa posameznih članov skupine. Ta del je sistemske narave in ni neposredno povezan z vsebino poročanja o trajnostnosti, temveč z nadzornim okvirom. Ključna vsebina za prenos direktive je v prehodnih in končnih določbah (3. člen), kjer zakon natančno določa kdaj, za katere izdajatelje in pod katerimi pragovi se začnejo uporabljati že obstoječe določbe o poročanju o trajnosti (455. ter 462. do 464. člen ZTK), pri čemer se uvaja dvostopenjski pragovni sistem:

- za poslovna leta 2025–2026 obveznosti veljajo le za velike izdajatelje oziroma obvladujoče družbe velikih skupin, ki na bilančni dan (na konsolidirani podlagi) presegajo 500 zaposlenih v preteklem poslovnem letu;
- od poslovnega leta 2027 dalje pa obveznosti veljajo le za izdajatelje oziroma skupine, ki na bilančni dan (na konsolidirani podlagi) presegajo 1000 zaposlenih in 450 milijonov evrov čistih prihodkov v preteklem poslovnem letu.

Hkrati zakon določa izrecne izjeme »*opt-out*« za izdajatelje, ki teh pragov ne dosegajo, ter posebno izjemo za družbe, ki so se na organizirani trg prvič uvrstile v letih 2025 ali 2026, saj te za to poslovno leto niso zavezane k poročanju o trajnostnosti. Z normativnega vidika gre za časovno odloženo in pragovno omejeno uporabo obstoječega režima poročanja o trajnostnosti, s čimer Republika Hrvaška ne prenaša vsebine direktive v smislu novih materialnih obveznosti, temveč ureja postopno fazno uveljavitev teh obveznosti v nacionalnem pravnem redu. Cilj takšnega pristopa je predvsem razbremenitev zavezancev v začetnem obdobju in postopna implementacija zahtev evropskega prava.

6. Zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona

Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport je za Javni razpis za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa »CRP 2024« v letu 2024, ki ga je objavila Javna agencija za

znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije z dne 22. 4. 2024, predlagalo pripravo raziskovalnega projekta za poglobljeno primerjalno pravno analizo in pregled konkurenčnih, fleksibilnih oblik gospodarskih družb v Evropski uniji, ki odstopajo od klasičnih oblik gospodarskih družb, kot sta delniška družba in družba z omejeno odgovornostjo. Na javni razpis je oddala uspešno prijavo Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta, ki je pri pripravi projekta sodelovala z Inštitutom za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, in Evro-sredozemska univerza.

V projektni skupini navedenega ciljnega raziskovalnega programa so sodelovali pri pripravi predloga določb glede delnic z večkratno glasovalno pravico:

- dr. Peter Podgorelec, Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta, kot vodja projekta;
- dr. Saša Prelič, Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta;
- dr. Jerneja Prostor, Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta;
- dr. Jaka Cepec, Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani;
- dr. Klemen Podobnik, Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani;
- dr. Rado Bohinc, Evro-sredozemska univerza;
- dr. Mojca Duh, Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta;
- mag. Matej Rus, Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta;
- dr. Borut Bratina, Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta;
- dr. Dušan Jovanovič, Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta;
- Nikola Jovanovič, Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta;
- Nika Rakuša, Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta.

Vmesno poročilo glede predloga določb glede delnic z večkratno glasovalno pravico so pripravili:

- dr. Peter Podgorelec, Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta;
- dr. Saša Prelič, Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta;
- dr. Jerneja Prostor, Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta;
- dr. Jaka Cepec, Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani;
- dr. Rado Bohinc, Evro-sredozemska univerza;
- dr. Dionis Jurič, Univerza na Reki, Pravna fakulteta – Republika Hrvaška;
- Nikola Jovanovič, Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta.

Zaključno poročilo glede predloga določb glede delnic z večkratno glasovalno pravico so pripravili:

- dr. Peter Podgorelec, Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta;
- dr. Saša Prelič, Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta;
- dr. Jerneja Prostor, Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta;
- Nikola Jovanovič, Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta;
- dr. Dionis Jurič, Univerza na Reki, Pravna fakulteta – Republika Hrvaška.

Na Javnem razpisu CRP 2024 je bila za (so)financiranje izbrana prijava prijavitelja 585 - Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta, št. ARIS-CRP-Prijava-2024/113, za raziskovalni projekt z naslovom »Ukrepi prava družb za spodbujanje večje konkurenčnosti slovenskega podjetniškega ekosistema pri privabljanju investicij za financiranje projektov z visoko dodano vrednostjo«, vodja projekta 26031 - dr. Peter Podgorelec, s šifro aktivnosti agencije V5-24018. Raziskovalni projekt V5-24018, s cenovno kategorijo A, je bil (so)financiran v skupni višini 40.000,00 EUR, od tega v višini 20.000,00 EUR iz sredstev agencije in v višini 20.000,00 EUR iz sredstev Ministrstva za gospodarstvo, delo in šport. Raziskovalni projekt je bil (so)financiran v trajanju 12 mesecev. Pričetek izvajanja in (so)financiranja izbranega raziskovalnega projekta je bil 1. 11. 2024.

7. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- dr. Anže Logar, minister za gospodarstvo, delo in šport
- mag. Leon Korošec, državni sekretar
- mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg
- Martina Gašperlin, sekretarka, vodja Sektorja za gospodarsko pravo, Direktorat za notranji trg

II. BESEDILO ČLENOV

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah

1. člen

V Zakonu o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-10, 75/23, 102/24, 77/25 in 10/26 – ZdZEETD) se v 2. členu v prvem odstavku v tretji alineji na koncu besedila beseda »in« nadomesti z vejico.

V četrti alineji se pika na koncu besedila nadomesti z besedo »in«.

Za četrto alinejo se doda nova, peta alineja, ki se glasi:

»– Direktiva (EU) 2024/2810 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2024 o delniških strukturah z delnicami z večkratno glasovalno pravico v družbah, ki želijo uvrstiti svoje delnice v večstranski sistem trgovanja (UL L št. 2024/2810 z dne 14. 11. 2024).«.

V drugem odstavku se v prvi alineji besedilo »Direktivo (EU) 2023/2864 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o spremembi nekaterih direktiv glede vzpostavitve in delovanja evropske enotne točke dostopa (UL L št. 2023/2864 z dne 20. 12. 2023)« nadomesti z besedilom »Direktivo (EU) 2026/470 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. februarja 2026 o spremembi direktiv 2006/43/ES, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 v zvezi z določenimi zahtevami glede poročanja podjetij o trajnostnosti in določenimi zahtevami glede skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti (UL L št. 2026/470 z dne 26. 2. 2026)«.

V drugi alineji se besedilo »Direktivo (EU) 2024/1306 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o spremembi Direktive 2013/34/EU glede rokov za sprejetje standardov poročanja o trajnostnosti za nekatere sektorje in nekatera podjetja iz tretjih držav (UL L št. 2024/1306 z dne 8. 5. 2024)« nadomesti z besedilom »Direktivo (EU) 2026/470 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. februarja 2026 o spremembi direktiv 2006/43/ES, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 v zvezi z določenimi zahtevami glede poročanja podjetij o trajnostnosti in določenimi zahtevami glede skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti (UL L št. 2026/470 z dne 26. 2. 2026)«, na koncu besedila pa se beseda »in« nadomesti z vejico.

Na koncu tretje alineje se pika nadomesti z vejico in za njo doda nova, četrta alineja, ki se glasi:

»– Direktiva (EU) št. 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L št. 141 z dne 5. 6. 2015, str. 73), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2024/1640 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2024 o mehanizmih, ki jih morajo vzpostaviti države članice za preprečevanje uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Direktive (EU) 2019/1937 ter spremembi in razveljavitvi Direktive (EU) 2015/849 (UL L št. 2024/1640 z dne 19. 6. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2015/849/EU).«.

2. člen

V 53. členu se v četrtem odstavku v šesti alineji besedilo »Uredbo 1126/2008/ES« nadomesti z besedilom »Uredbo Komisije 2023/1803/EU«.

V deseti alineji se črta besedilo »in 29.c«.

Za deseto alinejo se doda nova, enajsta alineja, ki se glasi:

»– evropski standardi za prostovoljno poročanje o trajnostnosti so standardi za prostovoljno uporabo, sprejeti na podlagi 29.ca člena Direktive 2013/34/EU;«

Za dosedanjo enajsto alinejo, ki postane dvanajsta alineja, se doda nova, trinajsta alineja, ki se glasi:

»– zaščiten družba je družba, katere povprečno število delavcev v preteklem poslovnem letu na bilančni presečni dan ne presega 1 000 in je v vrednostni verigi družbe, ki je zavezana k poročanju v skladu s prvim odstavkom 70.c ali 70.č člena tega zakona.«.

3. člen

V 55. členu se deveti odstavek črta.

4. člen

V 69. členu se za četrtrim odstavkom doda nov, peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Družbe z delniško strukturo z delnicami z večkratno glasovalno pravico, ki ne spadajo med družbe iz prvega odstavka 57. člena tega zakona, morajo poleg podatkov iz drugega odstavka tega člena ter podatkov in pojasnil, ki jih mora vsebovati priloga k izkazom v skladu z drugimi členi tega poglavja in slovenskimi računovodskimi standardi ali mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, v prilogi k izkazom razkriti še podatke in vsa potrebna pojasnila, ki so določeni v devetem odstavku 70. člena tega zakona.«.

5. člen

V 70. členu se za osmim odstavkom doda nov, deveti odstavek, ki se glasi:

»(9) Poslovno poročilo družb, ki imajo delniško strukturo z delnicami z večkratno glasovalno pravico, mora vsebovati podatke po stanju na zadnji dan poslovnega leta in vsa potrebna pojasnila:

- o zadevah iz 1., 2., 6. in 7. točke prejšnjega odstavka,
- o skupnem številu glasov, ki izhajajo iz vsakega razreda delnic,
- o imenu in priimku ali firmi delničarjev, ki so imetniki delnic z večkratno glasovalno pravico, iz katerih izhaja več kot 5 % vseh glasovalnih pravic v družbi, ter o imenu in priimku ali firmi oseb, pooblaščenih za glasovanje v imenu teh delničarjev, če so družbi znane.«.

6. člen

V 70.b členu se v prvem odstavku besedilo »Priloge I Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08; v nadaljnjem besedilu: Uredba o standardni klasifikaciji dejavnosti)« nadomesti z besedilom »Priloge Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 27/24 in 45/25; v nadaljnjem besedilu: Uredba o standardni klasifikaciji dejavnosti)«, besedilo »Priloge I« pa se nadomesti z besedo »Priloge«.

7. člen

Besedilo 70.c člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Družba, katere čisti prihodki od prodaje v poslovnem letu na bilančni presečni dan presegajo 450.000.000 eurov in povprečno število delavcev presega 1 000, vključni poročilo o trajnostnosti v posebni oddelek poslovnega poročila. Poročilo o trajnostnosti vsebuje vse informacije, potrebne za razumevanje vplivov družbe na zadeve v zvezi s trajnostnostjo, in informacije, potrebne za razumevanje, kako zadeve v zvezi s trajnostnostjo vplivajo na razvoj, uspešnost in položaj družbe. Poročilo o trajnostnosti vsebuje tudi informacije, ki jih mora družba razkriti v skladu z 8. členom Uredbe 2020/852/EU.

(2) Poročilo o trajnostnosti vsebuje vsaj:

1. kratek opis poslovnega modela in strategije družbe, vključno:

a) z odpornostjo poslovnega modela in strategije družbe na tveganja glede zadev v zvezi s trajnostnostjo,

b) s priložnostmi za družbe glede zadev v zvezi s trajnostnostjo,

c) z načrti, vključno z izvedbenimi ukrepi ter z njimi povezanimi finančnimi in naložbenimi načrti, kako namerava družba zagotoviti, da bosta njen poslovni model in strategija združljiva s prehodom na trajnostno gospodarstvo in omejitvijo globalnega segrevanja na 1,5 °C v skladu s Pariškim sporazumom v okviru Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah, sprejetim 12. decembra 2015, in ciljem, da se do leta 2050 doseže podnebna nevtralnost, kot je določeno v Uredbi (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L št. 243 z dne 9. 7. 2021, str. 1), ter, kadar je to potrebno, tudi z informacijami o izpostavljenosti družbe dejavnostim, povezanim s premogom, nafto in plinom,

č) z načinom, kako poslovni model in strategija družbe upoštevata interese deležnikov družbe in vplive družbe na zadeve v zvezi s trajnostnostjo,

d) z načinom, kako se je izvedla strategija družbe glede zadev v zvezi s trajnostnostjo;

2. opis časovno vezanih ciljev glede zadev v zvezi s trajnostnostjo, ki jih določi družba, kadar je to glede na evropske standarde poročanja o trajnostnosti potrebno, vključno s cilji glede absolutnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov vsaj za leti 2030 in 2050, opis napredka družbe pri doseganju teh ciljev in izjavo, ali cilji družbe v zvezi z okoljskimi dejavniki temeljijo na prepričljivih znanstvenih dokazih;

3. opis vloge organov vodenja ali nadzora glede zadev v zvezi s trajnostnostjo, pa tudi strokovnega znanja ter spretnosti, ki jih imajo taki organi za opravljanje te vloge, ali dostopa do tega strokovnega znanja ter spretnosti;

4. opis politik družbe glede zadev v zvezi s trajnostnostjo;

5. informacije o tem, ali so vzpostavljeni sistemi spodbud, povezani s trajnostnostjo, ki so na voljo članom organov vodenja ali nadzora;

6. opis:

a) postopka skrbnega pregleda, ki ga družba izvaja glede zadev v zvezi s trajnostnostjo,

b) glavnih dejanskih ali morebitnih škodljivih vplivov, povezanih z lastnimi dejavnostmi in vrednostno verigo družbe, vključno z njenimi proizvodi in storitvami, poslovnimi odnosi in dobavno verigo, ukrepov za

odkrivanje in spremljanje teh vplivov ter drugih škodljivih vplivov, ki jih mora družba opredeliti za izvajanje postopka skrbnega pregleda,

c) vseh ukrepov, ki jih je družba sprejela za preprečevanje, blažitev, sanacijo ali odpravo dejanskih ali morebitnih škodljivih vplivov, in rezultatov teh ukrepov;

7. opis glavnih tveganj za družbo glede zadev v zvezi s trajnostnostjo, vključno z opisom glavnih odvisnosti družbe od teh zadev, in način, kako družba upravlja ta tveganja;

8. kazalnike, relevantne za razkritja iz 1. do 7. točke tega odstavka;

9. postopek, po katerem je družba določila informacije, vključene v poročilo o trajnostnosti.

(3) Če družba pri vsakokratni pripravi poročila o trajnostnosti presodi, da ji ni treba razkriti v tem odstavku navedenih informacij, v poročilu o trajnostnosti navede, da je v skladu s tem odstavkom opustila razkritje naslednjih informacij:

a) informacij, ki ustrezajo intelektualnemu kapitalu, intelektualni lastnini, strokovnemu znanju in izkušnjam, tehnološkim informacijam ali rezultatom inovacij, ki predstavljajo poslovno skrivnost;

b) tajnih podatkov, opredeljenih v Uredbi (EU) 2023/2418 z dne 18. oktobra 2023 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za okrepitev evropske obrambne industrije s skupnimi javnimi naročili (EDIRPA) (UL L št. 2023/2418 z dne 26.10.2023);

c) drugih informacij, ki jih je treba varovati pred nepooblaščenim dostopom ali razkritjem, če tako določa drug predpis ali zaradi varovanja zasebnosti in varnosti fizične osebe ali varnosti pravne osebe;

č) informacij, glede katerih je družba ugotovila, da bi njihovo razkritje resno škodovalo njenemu poslovnemu položaju ter razkritje ne omogoči poštenega in uravnoveženega razumevanja razvoja, uspešnosti, položaja družbe ali bistvenih tveganj in vplivov, ki jim je družba izpostavljena, in je družba hkrati ugotovila, da informacij ni mogoče razkriti na način, ki bi ji omogočil izpolnitev ciljev zahteve po razkritju, ne da bi to resno vplivalo na njen poslovni položaj.

(4) Poročilo o trajnostnosti prikazuje informacije iz prvega in drugega odstavka tega člena ter informacije o lastnih dejavnostih in vrednostni verigi družbe, vključno z njenimi proizvodi in storitvami, poslovnimi odnosi in dobavno verigo glede na kratko-, srednje- in dolgoročno obdobja, s sklici in dodatnimi pojasnili v zvezi z drugimi informacijami, vključenimi v poslovno poročilo, ter z zneski, prikazanimi v letnih računovodskih izkazih. Družbe sestavijo poročilo o trajnostnosti v skladu z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti.

(5) Če družba v prvih treh letih, v katerih je zavezana poročati o trajnostnosti, nima na voljo vseh potrebnih informacij o svoji vrednostni verigi, navede razloge za to ter opiše izvedene ukrepe za njihovo zbiranje in načrt njihovega zbiranja v prihodnje. Po izteku triletnega roka uporabi podatke, ki jih je zbrala neposredno od družb v svoji vrednostni verigi, ali povzetek teh informacij.

(6) Zaščitena družba lahko za namene poročanja o trajnostnosti v skladu s tem členom zavrne predložitev informacij, ki presegajo informacije v evropskih standardih za prostovoljno trajnostno poročanje. Družba, ki je zavezana pripraviti poročilo o trajnostnosti v skladu s prvim odstavkom tega člena:

– lahko upošteva izjavo zaščitene družbe v vrednostni verigi in ji te ni treba preveriti, razen če je vedela ali bi morala vedeti, da so v njej napačne navedbe;

– pri urejanju pravnih ali drugih razmerij glede obveznosti poročanja o trajnostnosti od zaščitene družbe ne zahteva, da predloži informacije, ki presegajo informacije v evropskih standardih za prostovoljno trajnostno poročanje. Vsako določilo, ki je s tem v nasprotju, je nično;

– če od zaščitene družbe za namene poročanja o trajnostnosti zahteva informacije, ki presegajo informacije v evropskih standardih za prostovoljno trajnostno poročanje, mora biti ta seznanjena s tem, katere informacije presegajo informacije, določene v evropskih standardih za prostovoljno poročanje, in s pravico, da lahko zavrne predložitev teh informacij;

– ki v poročilo o trajnostnosti ne vključi informacij zaščitene družbe, ki presegajo informacije, določene v evropskih standardih za prostovoljno poročanje, se šteje, da je izpolnila obveznost iz prvega odstavka tega člena glede poročanja o vrednostni verigi.

(7) Prejšnji odstavek ne vpliva na zahteve za zbiranje informacij zaščitene družbe za druge namene, kot je poročanje o trajnostnosti v skladu z drugimi predpisi.

(8) Poslovodstvo v skladu z zakonom, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju, predstavnike delavcev obvešča in z njimi razpravlja o relevantnih informacijah ter načinih za pridobivanje in preverjanje informacij o trajnostnosti. Mnenje predstavnikov delavcev ali, če predstavnika delavcev ni, mnenje delavcev se po potrebi posreduje ustreznim organom vodenja ali nadzora.

(9) Če družba pripravi poročilo o trajnostnosti v skladu s prvim do četrtem odstavkom tega člena, se šteje, da je izpolnila tudi obveznost iz drugega stavka drugega odstavka 70. člena tega zakona.

(10) Ne glede na prvi odstavek tega člena odvisni družbi ni treba izpolniti obveznosti iz prvega do četrtega odstavka tega člena (izvzeta odvisna družba), če izpolnjuje naslednje pogoje:

1. kadar ima obvladujoča družba sedež v državi članici:

a) izvzeta odvisna družba in njene odvisne družbe so vključene v konsolidirano poslovno poročilo obvladujoče družbe, pripravljeno v skladu z 29. in 29.a členom ter objavljeno v skladu s 30. členom Direktive 2013/34/EU;

b) poslovno poročilo izvzete odvisne družbe vsebuje vse naslednje informacije:
– firmo in sedež obvladujoče družbe, ki poroča o informacijah na ravni skupine,
– spletno povezavo do konsolidiranega poslovnega poročila obvladujoče družbe in do mnenja o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja,
– informacijo, da je družba izvzeta iz obveznosti iz prvega odstavka tega člena;

c) izvzeta odvisna družba v roku enega meseca od objave konsolidiranega poslovnega poročila zaradi javne objave predloži AJPES prevedeno konsolidirano poslovno poročilo in mnenje o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja. Vsak prevod, ki ni overjen, mora vključevati izjavo o tem;

2. kadar ima obvladujoča družba sedež v tretji državi:

a) izvzeta odvisna družba in njene odvisne družbe so vključene v konsolidirano poročilo o trajnostnosti te obvladujoče družbe, pripravljeno v skladu z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti ali na način, ki je enakovreden tem standardom poročanja o trajnostnosti, kot je določeno v skladu z izvedbenim aktom o enakovrednosti standardov poročanja o trajnostnosti, sprejetim na podlagi tretjega pododstavka četrtega odstavka 23. člena Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, in o spremembah Direktive 2001/34/ES (UL L št. 390 z dne 31. 12. 2004, str. 38), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2023/2869/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o spremembi nekaterih direktiv glede vzpostavitve in delovanja evropske enotne točke dostopa (UL L št. 2023/2869 z dne 20. 12. 2023), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2004/109/ES). Konsolidirano poročilo o trajnostnosti mora biti objavljeno v skladu s 30. členom Direktive 2013/34/EU;

b) poslovno poročilo izvzete odvisne družbe vsebuje vse naslednje informacije:
– firmo in sedež obvladujoče družbe, ki poroča o informacijah na ravni skupine,
– spletno povezavo do konsolidiranega poslovnega poročila, konsolidiranega poročila o trajnostnosti in do mnenja o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja iz točke c) te točke,

– informacijo, da je družba izvzeta iz obveznosti iz prvega odstavka tega člena;

c) izvzeta odvisna družba v enem mesecu od objave konsolidiranega poročila o trajnostnosti v tretji državi zaradi javne objave predloži AJPES prevedeno konsolidirano poslovno poročilo, konsolidirano poročilo o trajnostnosti in mnenje o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja,

izdano v skladu z nacionalnim pravom države obvladujoče družbe. Vsak prevod, ki ni overjen, mora vključevati izjavo o tem;

č) poslovno poročilo izvzete odvisne družbe ali konsolidirano poročilo o trajnostnosti obvladujoče družbe s sedežem v tretji državi vključuje informacije, ki jih je treba razkriti v skladu z 8. členom Uredbe 2020/852/EU in se nanašajo na dejavnosti izvzete odvisne družbe in njenih odvisnih družb;

3. kadar ima obvladujoča družba sedež v tretji državi, se lahko poleg primerov iz prejšnje točke izvzame tudi, če izpolnjuje pogoje, navedene pod a), b) in c) 1. točke tega odstavka in pod č) prejšnje točke.

(11) Za namene prejšnjega odstavka se zavarovalnice (vključno z družbami za vzajemno zavarovanje in pozavarovalnicami), ki so na podlagi finančnih povezav del skupine, kot je opredeljena v prvem in drugem odstavku 19. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15, 9/19, 102/20, 48/23, 78/23 – ZZVZZ-T, 84/24 – odl. US in 77/25; v nadaljnjem besedilu: ZZavar-1), ali del skupine z obvladujočo družbo s sedežem v Republiki Sloveniji, kot je opredeljena v 355. členu ZZavar-1, in se nad njimi izvaja nadzor skupine, kot je opredeljen v 359. členu ZZavar-1, obravnavajo kot odvisne družbe obvladujoče družbe te skupine.

(12) Določbe 70.c, 70.č in 70.d člena tega zakona se ne uporabljajo za:

– za Evropski instrument za finančno stabilnost (v nadaljnjem besedilu: EFSF), ustanovljen z okvirnim sporazumom o družbi EFSF,

– finančne produkte, navedene pod (b) in (f) 12. točke 2. člena Uredbe 2019/2088/EU.

(13) Poročilo o trajnostnosti lahko poleg družb iz prvega odstavka tega člena pripravijo tudi druge družbe. Poročilo o trajnostnosti iz prejšnjega stavka je lahko samostojno poročilo, lahko se priloži letnemu poročilu ali pa se vključi v poslovno poročilo, če gre za družbo iz prvega odstavka 57. člena tega zakona. Družba pripravi prostovoljno poročilo o trajnostnosti na podlagi tega zakona, drugih nacionalnih okvirov, okvirov Evropske unije, kot so evropski standardi za prostovoljno poročanje o trajnostnosti, ali mednarodnih okvirov. V tem primeru navede, katere okvire je uporabila. Poročilo o trajnostnosti se lahko zaradi javne objave predloži AJPES v skladu s prvim ali tretjim odstavkom 58. člena tega zakona. Družba lahko predloži AJPES letno poročilo v enotni elektronski obliki ter poročilo o trajnostnosti opremi z oznakami v skladu z drugim odstavkom 58. člena tega zakona.«.

8. člen

V 70.č členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Obvladujoča družba skupine, katere čisti prihodki od prodaje v poslovnem letu na bilančni presečni dan presegajo 450.000.000 eurov in povprečno število delavcev 1 000, vključi v posebni oddelek svojega konsolidiranega poslovnega poročila tudi konsolidirano poročilo o trajnostnosti.«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Za konsolidirano poročilo o trajnostnosti se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega člena.«.

Za četrtim odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Obvladujoči družbi v konsolidirano poslovno poročilo ni treba vključiti informacij iz prvega odstavka prejšnjega člena v zvezi z družbami, ki so predmet prevzema ali združitve med poslovnim letom, ali v zvezi z odvisno družbo, ki med poslovnim letom preneha biti del skupine. V tem primeru obvladujoča družba navede vsak pomemben dogodek, ki je v poslovnem letu vplival na odvisno družbo in ki ima učinek na vplive ali tveganja ali priložnosti skupine glede zadev v zvezi s trajnostnostjo.«.

Za dosedanjim petim odstavkom, ki postane šesti odstavek, se doda nov, sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko obvladujoča družba, ki je finančni holding in katere poslovni modeli in dejavnosti odvisnih družb so med seboj neodvisni, odloči, da v svoje konsolidirano poslovno poročilo ne vključi informacij iz prvega odstavka prejšnjega člena.«.

9. člen

V 70.d členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Odvisna družba, ki je zavezana pripraviti poročilo o trajnostnosti v skladu s 70.c členom tega zakona in je v skupini, v kateri je zavezano pripraviti konsolidirano letno poročilo za najširši krog družb v skupini tuje podjetje iz tretje države, zaradi javne objave AJPES predloži tudi poročilo o trajnostnosti v zvezi s tujim podjetjem iz tretje države. To poročilo predloži, če čisti prihodki od prodaje na ravni skupine v Evropski uniji na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat presežejo 450.000.000 eurov in če čisti prihodki od prodaje odvisne družbe v predhodnem poslovnem letu na bilančni presečni dan bilance presegajo 200.000.000 eurov. To poročilo vsebuje te informacije, pripravljene na ravni skupine obvladujoče družbe:

- iz c) do d) 1. točke drugega odstavka 70.c člena tega zakona,
- iz 2. do 6. točke in po potrebi 8. točke drugega odstavka 70.c tega zakona.«.

Za šestim odstavkom se doda nov, sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko odvisna družba odloči, da AJPES za javno objavo ne predloži poročila o trajnostnosti, če je v skupini, v kateri je zavezano pripraviti konsolidirano letno poročilo za najširši krog družb v skupini tuje podjetje iz tretje države finančni holding, katerega poslovni modeli in dejavnosti odvisnih družb so med seboj neodvisni.«.

10. člen

Besedilo 178. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Vsaka delnica zagotavlja glasovalno pravico.

(2) Brez glasovalne pravice se lahko izdajo samo prednostne delnice, vendar družba ne sme imeti več kot polovice takšnih delnic v sestavi osnovnega kapitala.

(3) Statut lahko določi, da ima družba imenske delnice z večkratno glasovalno pravico. Delnice z večkratno glasovalno pravico so delnice, ki zagotavljajo njihovim imetnikom v zadevah, o katerih se odloča na skupščini, ob enakem deležu v osnovnem kapitalu različno število glasov. Število glasov iz delnice z večkratno glasovalno pravico je lahko največ desetkratnik glasov, ki izhajajo iz delnice v skladu s prvim in drugim stavkom prvega odstavka 308. člena tega zakona. Sklep skupščine o izdaji delnic z večkratno glasovalno pravico ali o preoblikovanju navadnih delnic v delnice z večkratno glasovalno pravico je veljaven, če zanj glasujejo delničarji, ki predstavljajo najmanj tri četrtine pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala. Statut lahko določi višjo kapitalsko večino. Če je več razredov delnic z glasovalno pravico, je za veljavnost sklepa potrebno soglasje vsakega razreda. O soglasju morajo delničarji vsakega razreda sprejeti izredni sklep.

(4) Pri družbah, z delnicami katerih se trguje na organiziranem trgu ali v večstranskem sistemu trgovanja, opredeljenem v zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov, večkratne glasovalne pravice v primeru prenosa delnic prenehajo. Večkratne glasovalne pravice v vsakem primeru prenehajo po desetih letih od dneva uvrstitve delnic v trgovanje na organiziranem trgu oziroma v sistem večstranskega trgovanja, če statut ne določa krajšega roka. S spremembo statuta se lahko rok iz prejšnjega stavka podaljša za največ deset let, vendar ne prej kot eno leto pred potekom roka iz prejšnjega stavka tega odstavka. Sklep je sprejet, če zanj glasujejo delničarji, ki predstavljajo najmanj tri četrtine pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala. Statut lahko določi višjo kapitalsko večino. Če je več razredov delnic z glasovalno pravico, je za veljavnost sklepa potrebno soglasje vsakega razreda. O soglasju morajo delničarji vsakega razreda sprejeti izredni sklep.

(5) S statutom se lahko določijo dodatne omejitve večkratnih glasovalnih pravic.

(6) Pri odločanju o zadevah iz osme alineje prvega odstavka 293. člena, prvega odstavka 318. člena in prvega odstavka 327. člena tega zakona zagotavlja delnica z večkratno glasovalno pravico le en glas.«.

11. člen

V 303. členu se na koncu prvega odstavka doda nov, drugi stavek, ki se glasi:

»Pri delnicah z večkratno glasovalno pravico se navede število glasov, ki izhaja iz teh delnic.«.

12. člen

V 304. členu se v tretjem odstavku prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»– število delnic, za katere so bili veljavno oddani glasovi, pri čemer se posebej navedejo delnice z večkratno glasovalno pravico in število glasov, ki izhaja iz njih.«.

13. člen

V 308.a členu se v tretjem odstavku besedilo »v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, ki ima po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, enake pravne posledice kakor zakonska zveza, ali s katero živi v registrirani istospolni partnerski skupnosti« nadomesti z besedilom »v zunajzakonski skupnosti«.

14. člen

V 353. členu se na koncu prvega odstavka doda nov, drugi stavek, ki se glasi:

»Na način iz prejšnjega stavka ni mogoče izdati delnic z večkratno glasovalno pravico.«.

15. člen

V 546. členu se naslov člena spremeni tako, da se glasi: »(poročilo o razmerjih s povezanimi družbami)«.

16. člen

V 548. členu se v prvem odstavku besedilo »poročilo o odnosih družbe s povezanimi družbami« nadomesti z besedilom »poročilo o razmerjih s povezanimi družbami«.

V drugem odstavku se besedilo »poročilo o odnosih s povezanimi družbami« nadomesti z besedilom »poročilo o razmerjih s povezanimi družbami«.

17. člen

V 554. členu se črta drugi odstavek.

Dosedanji tretji odstavek postane drugi odstavek.

18. člen

V 683.b členu se v drugem odstavku v drugi alineji število »150.000.000« nadomesti s številom »450.000.000«, v tretji alineji pa število »40.000.000« s številom »200.000.000«.

Za tretjim odstavkom se doda nov, četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko podružnica odloči, da AJPES za javno objavo ne predloži poročila o trajnostnosti, če je tuje podjetje iz tretje države finančni holding, katerega poslovni modeli in dejavnosti odvisnih družb so med seboj neodvisni.«.

19. člen

V 687. členu se v tretjem odstavku v 4. točki besedilo »do tretjim« nadomesti z besedilom »in drugim«, beseda »četrtga« pa se nadomesti z besedo »tretjega«.

20. člen

V 688. členu se v prvem odstavku v 3. točki beseda »drugega« nadomesti z besedo »tretjega«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

21. člen

(spremembe in dopolnitve Zakona o prevzemih)

V Zakonu o prevzemih (Uradni list RS, št. 79/06, 67/07 – ZTFI, 1/08, 68/08, 35/11 – ORZPre75, 105/11 – odl. US, 10/12, 38/12, 56/13, 63/13 – ZS-K, 25/14, 75/15 in 10/26 – ZdZEETD) se:

– v 22. členu v drugem odstavku na koncu 2. točke pika nadomesti z vejico in doda beseda »ali« ter za njo doda nova 3. točka, ki se glasi:

»3. če ga je dosegla zaradi prenehanja večkratnih glasovalnih pravic imetnika delnic z večkratno glasovalno pravico, kot jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.«;

– v 47. členu v četrtem odstavku na koncu doda nov, tretji stavek, ki se glasi:

»Na skupščini iz prejšnjega stavka dajejo delnice z večkratno glasovalno pravico le en glas.«;

– v 49. členu peti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(5) Pri sklepanju o predmetih na skupščini iz prejšnjega odstavka:

1. ne učinkujejo omejitve glasovalnih pravic iz tretjega odstavka tega člena in pravice delničarjev za imenovanje ali odpoklic članov organov vodenja ali nadzora, določene s statutom ciljne družbe,

2. delnice z večkratno glasovalno pravico dajejo le en glas.«.

22. člen

(sprememba 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah)

V Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25) se tretji odstavek 35. člena spremeni tako, da se glasi:

»(3) Določbe drugega odstavka 58. člena zakona, ki se nanašajo na opremo poročila o trajnostnosti z oznakami, se začnejo uporabljati, ko Evropska komisija sprejme pravila glede označevanja v skladu z 29.d členom Direktive 2013/34/EU.«.

23. člen

(uporaba spremenjenega 70.c in 70.č člena zakona)

(1) Določbe spremenjenega 70.c in 70.č člena se začnejo uporabljati za poslovno leto, ki se začne v letu 2027.

(2) Do začetka uporabe spremenjenega 70.c in 70.č člena zakona se za obveznosti poročanja za družbe, ki so zavezane k poročanju o trajnostnosti v skladu s 1. točko prvega odstavka 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25), uporabljajo določbe, ki so se uporabljale do uveljavitve tega zakona, za poslovno leto, ki se začne v letu 2026.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek k poročanju o trajnostnosti za poslovno leto, ki se začne v letu 2026 niso zavezane družbe iz 1. točke prvega odstavka 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25), katerih čisti prihodki od prodaje ne presegajo 450.000.000 eurov bodisi na samostojni bodisi skupaj z odvisnimi družbami na konsolidirani osnovi ali katerih povprečno število delavcev v poslovnem letu na bilančni presečni dan ne presega 1 000 na samostojni bodisi skupaj z odvisnimi družbami na konsolidirani osnovi.

(4) Za družbe, ki so v skladu z 2. točko prvega odstavka 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25), zavezane uporabljati

določbe o poročilu o trajnostnosti oziroma konsolidiranem poročilu o trajnostnosti, po novi ureditvi pa ne več, se določbe ne uporabljajo več za poslovno leto, ki se začne v letu 2027.

(5) Za družbe, ki so v skladu s 3. točko prvega odstavka 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25), zavezane uporabljati določbe o poročilu o trajnostnosti oziroma konsolidiranem poročilu o trajnostnosti, po novi ureditvi pa ne več, se določbe ne uporabljajo več za poslovno leto, ki se začne v letu 2028.

24. člen **(začetek uporabe 70.d in 683.b člena zakona)**

Določbe spremenjenega 70.d in 683.b člena zakona se začnejo uporabljati za poslovno leto, ki se začne v letu 2028.

25. člen **(prehodno obdobje za odvisne družbe v Evropski uniji, ki jih obvladuje družba iz tretje države)**

(1) Odvisna družba iz države članice, za katero velja spremenjeni 70.c ali novi 70.č člen zakona in ki jo obvladuje družba iz tretje države, lahko do 6. januarja 2030 v skladu z zahtevami iz spremenjenega 70.č člena zakona pripravi konsolidirano poročilo o trajnostnosti, ki vključuje vse odvisne družbe iz držav članic take obvladujoče družbe, ki so zavezane pripraviti poročilo o trajnostnosti oziroma konsolidirano poročilo o trajnostnosti.

(2) Konsolidirano poročilo o trajnostnosti iz prejšnjega odstavka lahko do 6. januarja 2030 vključuje razkritja iz 8. člena Uredbe 2020/852/EU, kadar so zajete dejavnosti, ki jih izvajajo vse odvisne družbe iz držav članic obvladujoče družbe iz prejšnjega odstavka, ki so zavezane pripraviti poročilo o trajnostnosti oziroma konsolidirano poročilo o trajnostnosti.

(3) Odvisna družba, ki pripravi konsolidirano poročilo o trajnostnosti iz prvega odstavka tega člena, je ena od odvisnih družb skupine, ki je ustvarila največji prihodek v državah članicah v vsaj enem od petih predhodnih poslovnih let, po potrebi na konsolidirani podlagi.

(4) Odvisna družba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki pripravi konsolidirano poročilo o trajnostnosti iz prvega odstavka tega člena, zaradi javne objave tega predloži AJPES v skladu s prvim in drugim odstavkom 58. člena zakona.

(5) Za namene izvzetja iz desetega odstavka spremenjenega 70.c člena zakona se konsolidirano poročilo o trajnostnosti v skladu s prvim odstavkom tega člena šteje za poročanje obvladujoče družbe na ravni skupine v zvezi z družbami, vključenimi v konsolidacijo. Za poročanje v skladu z drugim odstavkom tega člena se šteje, da izpolnjuje pogoje pod č) 2. točke desetega odstavka spremenjenega 70.c člena zakona.

26. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Predlog zakona v zakonodajo Republike Slovenije delno prenaša določbe Direktive (EU) 2024/2810 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2024 o delniških strukturah z delnicami z večkratno glasovalno pravico v družbah, ki želijo uvrstiti svoje delnice v večstranski sistem trgovanja (UL L št. 2024/2810 z dne 14. 11. 2024; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2024/2810/EU) in Direktive (EU) 2026/470 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. februarja 2026 o spremembi direktiv 2006/43/ES, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 v zvezi z določenimi zahtevami glede poročanja podjetij o trajnostnosti in določenimi zahtevami glede skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti (UL L št. 2026/470 z dne 26. 2. 2026; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2026/470/EU).

Ker 2. člen ZGD-1 določa tudi seznam direktiv, ki se prenašajo v slovenski pravni red, ga je treba zaradi zagotovitve ustreznega navajanja pravnih aktov Evropske unije temu ustrezno tudi dopolniti. Zato se dodaja nova peta alineja v prvem odstavku 2. člena ZGD-1 za navedbo prenosa Direktive 2024/2810/EU, spreminjata pa se tudi prva in druga alineja drugega odstavka 2. člena ZGD-1, ki vključuje prenos Direktive 2026/470/EU v slovenski pravni red.

Z ZGD-1 se tudi podrobneje ureja izvajanje uredb Evropske unije, med katerimi je tudi Uredba Komisije (EU) 2023/1803 z dne 13. avgusta 2023 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z Uredbo (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 237 z dne 26. 9. 2023, str. 1; Uredba Komisije 2023/1803/EU), ki je bila spremenjena z Uredbo Komisije (EU) 2025/1331 z dne 9. julija 2025 o spremembi Uredbe (EU) 2023/1803 glede mednarodnih standardov računovodskega poročanja 1, 7, 9 in 10 ter Mednarodnega računovodskega standarda 7 (UL L št. 2025/1331 z dne 10. 7. 2025). Ker 2. člen ZGD-1 določa tudi seznam uredb, je treba zaradi zagotovitve ustreznega navajanja pravnih aktov Evropske unije tudi tega ustrezno dopolniti. Zato se spreminja tudi tretja alineja tretjega odstavka 2. člena ZGD-1, ki vključuje prenos Direktive 2025/1331/EU v slovenski pravni red ter dodaja novo alinejo, ki v slovenski pravni red delno prenaša Direktivo (EU) št. 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L št. 141 z dne 5. 6. 2015, str. 73), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2024/1640 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2024 o mehanizmih, ki jih morajo vzpostaviti države članice za preprečevanje uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Direktive (EU) 2019/1937 ter spremembi in razveljavitvi Direktive (EU) 2015/849 (UL L št. 2024/1640 z dne 19. 6. 2024); (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2015/849/EU).

Matični zakon za prenos navedene direktive je Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 48/22, 145/22, 17/25, 56/25; v nadaljnjem besedilu: ZPPDFT-2), ki pa ne vsebuje pravne podlage družb in posrednikov za obdelavo osebnih podatkov delničarjev za namen identifikacije delničarjev ter ugotavljanja dejanskih lastnikov. Navedeno je urejeno v prvem odstavku 235.d člena ZGD-1, zato se med direktive, ki se delno prenašajo v slovenski pravni red, dodaja tudi Direktiva 2015/849/EU. Prav tako specialna določba iz 554. člena ZGD-1 glede spodbud pri transparentnosti vzajemno povezanih družb omejuje polno učinkovitost registra dejanskih lastnikov, zato se predlaga črtanje drugega odstavka 554. člena ZGD-1.

K 2. členu:

Ker 53. člen ZGD-1 v zvezi z opredelitvijo mednarodnih standardov računovodskega poročanja predstavlja tudi pravne podlage tega pojma, je treba določbo zaradi zagotovitve ustreznega navajanja pravnih aktov Evropske unije ustrezno dopolniti. Zato se spreminja tudi šesta alineja četrtega odstavka 53. člena ZGD-1, ki vključuje navedbo Uredbe Komisije 2023/1803/EU.

V deseti alineji četrtega odstavka 53. člena ZGD-1 se črta sklic na evropsko pravno podlago, tj. 29.c člen Direktive 2013/34/EU, ki je predvideval sprejetje posebnih standardov poročanja o trajnostnosti za majhne in srednje družbe, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu, majhne in nekompleksne institucije ter lastne zavarovalnice in pozavarovalnice. Direktiva 2026/470/EU spreminja pogoje glede

področja uporabe določb, ki se nanašajo na poročanje o trajnostnosti. Zaradi poenostavitve in razbremenitve družb bremen, ki jih prinaša poročanje o trajnostnosti, se izključuje iz obsega zavezancev za trajnostno poročanje majhne in srednje družbe, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu, majhne in nekompleksne institucije ter lastne zavarovalnice in pozavarovalnice. V skladu z navedenim se črta sklic na 29.c člen Direktive 2013/34/EU, ki je predvideval sprejetje delegiranih aktov s strani Evropske komisije, za določitev standardov poročanja o trajnostnosti za majhne in srednje družbe, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu, majhne in nekompleksne institucije ter lastne zavarovalnice in pozavarovalnice.

Na podlagi 29.ca člena Direktive 2013/34/EU se v enajsti alineji četrtega odstavka 53. člena ZGD-1 dodaja nova opredelitev, to so evropski standardi za prostovoljno poročanje o trajnostnosti, ki temeljijo na Priporočilu Komisije EU 2025/1710 z dne 30. julija 2025 o standardu prostovoljnega poročanja o trajnostnosti za mala in srednja podjetja (UL L št. 2025/1710 z dne 5. 8. 2025). Namen evropskih standardov za prostovoljno poročanje o trajnostnosti je, da se družbam, katerih povprečno število delavcev v predhodnem poslovnem letu na bilančni presečni dan ne presega 1000 (tj. zaščitene družbe), olajša prostovoljno poročanje o trajnostnosti in da se omejijo informacije, ki jih lahko zavezanci za trajnostno poročanje zahtevajo od navedenih družb v vrednostni verigi. V četrtem odstavku 29.b člena Direktive 2013/34/EU, kjer so opredeljeni standardi poročanja o trajnostnosti (v nadaljnjem besedilu: ESRS), je določeno, da zavezanci za trajnostno poročanje ne smejo zahtevati razkritij kakršnih koli informacij, ki presegajo informacije, ki jih je treba razkriti na podlagi standardov poročanja o trajnostnosti za mala in srednja podjetja. Prav tako je sprejetje evropskih standardov za prostovoljno poročanje o trajnostnosti pomembno zaradi obsežnega zmanjšanja obsega zavezancev za poročanje o trajnostnosti, da se spodbudi in omogoči drugim družbam prostovoljno poenostavljeno poročanje o trajnostnosti. Te informacije so pomembne za različne deležnike, kot so: finančne institucije, vlagatelje, potrošnike, poslovne partnerje itd. Prav tako imajo lahko družbe, ki poročajo o trajnostnosti, številne konkurenčne prednosti, med drugim lažji dostop do kapitala, boljšo optimizacijo in učinkovitost poslovnih procesov, večjo odpornost družb zaradi identifikacije okoljskih in drugih tveganj, večje zaupanje deležnikov zaradi večje transparentnosti, itd. V prvem odstavku 29.ca člena Direktive 2013/34/EU je Evropska komisija pooblaščenca za določitev evropskih standardov za prostovoljno poročanje o trajnostnosti, ki morajo biti sorazmerni in ustrezni glede na zmogljivosti in značilnosti družb, za katere so zasnovani z vidika razsežnosti in kompleksnosti njihovih dejavnosti. Sprejetje evropskih standardov za prostovoljno poročanje o trajnostnosti je pomemben ukrep za spodbujanje družb k pripravi poročil o trajnostnosti, ki bo finančno in časovno prilagojen zmožnostim majhnih in srednjih družb.

V novi 13. alineji četrtega odstavka 53. člena tega zakona se dodaja nov pojem oziroma opredelitev, tj. zaščitena družba. Iz 12. uvodne izjave Direktive 2026/470/EU izhaja, da družbe v vrednostni verigi, vključno z majhnimi in srednjimi družbami, od družb, ki so zavezane k pripravi poročila o trajnostnosti, prejemajo nesorazmerne zahteve po informacijah, ne glede na veljavne omejitve. Zaradi omejitve bremen je treba zaščititi družbe v vrednostni verigi, ki ne presegajo povprečnega števila 1000 delavcev v preteklem poslovnem letu. Takšne družbe so v Direktivi 2026/470/EU poimenovane kot zaščitene družbe. V skladu z navedenim je v novi trinajsti alineji četrtega odstavka 53. člena tega zakona opredeljena zaščitena družba, ki pomeni družbo, katere povprečno število delavcev v preteklem poslovnem letu na bilančni presečni dan ne presega 1000 in je v vrednosti verigi družbe, ki je zavezana k pripravi poročila v skladu s prvim odstavkom 70.c člena ZGD-1. Namen takšne ureditve je družbam, ki so zavezane k pripravi poročila v skladu s prvim odstavkom 70.c člena ZGD-1, prepovedati, da od zaščitene družbe zahtevajo informacije, ki presegajo omejitve, določene v evropskih standardih za prostovoljno poročanje o trajnostnosti, ki jih sprejme Evropska komisija ter po drugi strani določiti pravico zaščitenim družbam, da zavrnejo predložitev informacij, ki presegajo navedene omejitve.

K 3. členu:

Črtanje devetega odstavka 55. člena ZGD-1 narekujejo na novo določeni zavezanci za pripravo poročila o trajnostnosti skladno z določbama 70.c in 70.č člena ZGD-1, in sicer so, skladno s četrtrim pododstavkom prvega odstavka 19. člena Direktive 2013/34/EU, k poročanju zavezane vse družbe, ki imajo več kot 1000 delavcev in več kot 450.000.000 eurov čistih prihodkov v preteklem poslovnem letu. Zaradi navedenega dosedanje besedilo devetega odstavka ni več relevantno glede na to, da uporabo določb 70.c do 70.č člena tega zakona veže na veliko družbo iz petega odstavka oziroma majhno in srednjo družbo iz tretjega in

četrtga odstavka 55. člena ZGD-1, ki pa po novi ureditvi za pripravo poročila o trajnostnosti ne predstavljata več pogojev za poročanje. Direktiva 2026/470/EU namreč v tretjem odstavku 2. člena spreminja četrti pododstavek prvega odstavka 19. člena Direktive 2013/34/EU, ki spreminja pogoje glede področja uporabe določb, ki se nanašajo na poročanje o trajnostnosti, pri čemer se z namenom poenostavitve in razbremenitve družb bremen, ki jih prinaša poročanje, iz obsega zavezanecv za trajnostno poročanje izključujejo velike (razen tistih, ki imajo več kot 1000 delavcev in več kot 450 000 000 eurov čistih prihodkov od prodaje) ter majhne in srednje družbe, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu, majhne in nekompleksne institucije ter lastne zavarovalnice in pozavarovalnice. Navedeno pomeni, da se obseg zavezanecv omejuje zgolj na tiste družbe, ki izpolnjujejo zgoraj navedena merila glede števila zaposlenih oziroma zneska čistih prihodkov. Na ta način se spreminja dosedanje merilo obveznosti poročanja družb iz devetega odstavka 55. člena ZGD-1, namen katerega je bil zagotoviti jasnost in določnost, da so se določbe 70.c do 70.d člena ZGD-1 uporabljale zgolj za veliko družbo ter majhno in srednjo družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, pri čemer je bilo treba upoštevati izpolnjevanje merila velikosti iz tretjega do petega odstavka 55. člena ZGD-1, kar je bilo določeno v skladu z Direktivo 2022/2464/EU.

K 4. členu:

S predlagano dopolnitvijo 69. člena ZGD-1, ki ureja sestavine priloge k izkazom, se implementirajo zahteve Direktive 2024/2810/EU glede zagotavljanja transparentnosti delniških struktur z delnicami z večkratno glasovalno pravico. Nov peti odstavek bo veljal le za družbe, ki ne sestavljajo poslovnih poročil (imajo pa delniško strukturo z delnicami z večkratno glasovalno pravico). To so družbe, ki niso zavezane k reviziji letnih poročil po prvem odstavku 57. člena ZGD-1, kar pomeni, da niso velike ali srednje kapitalske družbe ali dvojne družbe. Glede vsebine poročanja se določba navezuje na deveti odstavek 70. člena ZGD-1, ki bo prav tako dodan s predlagano novelo, ureja pa poročanje družb z delniško strukturo z delnicami z večkratno glasovalno pravico, ki sestavljajo poslovna poročila. Glej obrazložitev k 70. členu.

K 5. členu:

Pravila o transparentnosti so eden od stebrov zakonske ureditve delniških struktur z delnicami z večkratno glasovalno pravico. V Direktivi 2024/2810/EU so pravila o transparentnosti, ki jih morajo v nacionalnih zakonodajah upoštevati države članice, določena v 5. členu. V tretjem odstavku so določene informacije, ki jih je treba objaviti, v prvem in drugem odstavku pa je določeno, kje se te informacije objavijo. Pri tem Direktiva 2024/2810/EU razlikuje med družbami, z delnicami katerih se bo trgovalo ali se trguje na zagonskem trgu MSP ter družbami, z delnicami katerih se bo trgovalo ali se trguje v MTF, ki ni registriran kot zagonski trg MSP:

- če se z delnicami trguje ali se bo trgovalo na zagonskem trgu MSP se informacije vključijo v prospekt, prospekt EU za izdaje za rast ali dokument o uvrstitvi. V letno računovodsko poročilo se te informacije vključijo le, če so se informacije od zadnje objave v enem od prospektov, dokumentu o uvrstitvi ali letnem računovodskem poročilu, spremenile;

- v primeru, da se z delnicami trguje ali se bo trgovalo v MTF, ki ni registriran kot zagonski trg, pa se informacije vključijo v prospekt, prospekt EU za izdaje za rast ali drug dokument o uvrstitvi, kadar ga družba objavi. Če ga ne objavi, se te informacije vključijo v letno računovodsko poročilo in enako velja, če so se informacije od zadnje objave v enem od prospektov oziroma dokumentu o uvrstitvi ali letnem računovodskem poročilu spremenile.

V skladu s tretjim odstavkom 5. člena Direktive 2024/2810/EU morajo informacije vsebovati podrobne podatke o:

1. delniški strukturi družbe z navedbo različnih razredov delnic, vključno z delnicami, ki niso uvrščene v trgovanje, in, za vsak razred delnic, o:- pravicah in obveznostih, vezanih na delnice v tem razredu;- odstotku skupnega delniškega kapitala ali skupnega števila delnic, ki ga delnice v tem razredu predstavljajo, ter- skupnem številu glasov, ki jih delnice v tem razredu predstavljajo;
2. vseh omejitev glede prenosa delnic, vključno z dogovori med delničarji, ki so znani družbi in bi lahko imeli za posledico take omejitve;
3. vseh omejitev glede glasovalnih pravic delnic, vključno z dogovori med delničarji, ki so znani družbi in bi lahko imeli za posledico take omejitve;
4. identiteti, če je znana družbi, delničarjev, ki imajo delnice z večkratno glasovalno pravico, ki predstavljajo več kot 5 % glasovalnih pravic vseh delnic v družbi, in fizičnih oseb ali pravnih subjektov, ki so pooblaščen za uveljavljanje glasovalnih pravic v imenu teh delničarjev, kadar je to ustrezno.

5. pravicah in obveznostih, vezanih na delnice v tem razredu;
6. odstotku skupnega delniškega kapitala ali skupnega števila delnic, ki ga delnice v tem razredu predstavljajo, ter
7. skupnem številu glasov, ki jih delnice v tem razredu predstavljajo.

Kadar so delničarji ali osebe, pooblašcene za uveljavljanje glasovalnih pravic v njihovem imenu, fizične osebe, se za namene točke (d) drugega odstavka 5. člena Direktive 2022/2464/EU za razkritje njihove identitete zahteva le navedba njihovih imen.

Ob implementaciji zahtev direktive glede transparentnosti delniških struktur z delnicami z večkratno glasovalno pravico je bilo treba upoštevati, da bodo po predlagani ureditvi imele možnost izdati delnice z večkratnimi glasovalnimi pravicami ne le tiste družbe, ki nameravajo svoje delnice uvrstiti v trgovanje v večstranski sistem trgovanja (MTF), kar je minimalna zahteva direktive, ampak tudi vse druge delniške družbe, ne glede na njihovo velikost in ne glede na to ali se bo z njihovimi delnicami javno trgovalo ali ne. To posledično vpliva tudi na ureditev preglednosti takšnih delniških struktur, ki tako ne more biti omejena le na objavo informacij v enem od prospektov oziroma dokumentu o uvrstitvi v trgovanje.

Dolžnost objave večine podatkov iz tretjega odstavka 5. člena Direktive 2024/2810/EU je že sedaj predvidena za družbe, ki so zavezane k uporabi zakona, ki ureja prevzeme. To so podatki iz točk a) (i-ii), b in c. Ti podatki se vključijo v poslovno poročilo (osmi odstavek 70. člena ZGD-1: 1., 2., 6., in 7. točka). Zato je v noveli predlagano, da se za družbe, ki morajo sestaviti poslovno poročilo, le ustrezno dopolni 70. člen ZGD-1 s podatki, ki jih zahteva direktiva, v obvezne sestavine tega poročila pa še niso vključeni. Ti podatki so podatki o skupnem številu glasov, ki izhajajo iz vsakega razreda delnic in podatki o imetniku delnic z večkratnimi glasovalnimi pravicami, iz katerih izhaja več kot 5% glasovalnih pravic v družbi, vključno z njegovim pooblašcencem. Te podatke bodo morale v poslovno poročilo vključiti družbe z delniško strukturo z večkratnimi glasovalnimi pravicami, in sicer ne glede na to ali so zavezane k uporabi zakona, ki ureja prevzeme. Poleg tega bodo morale družbe z delniško strukturo z delnicami z večkratno glasovalno pravico vključiti v poslovno poročilo podatke in vsa potrebna pojasnila iz 1., 2., 6. in 7. točke osmega odstavka 70. člena ZGD-1, kar je relevantno v primeru, če te družbe niso zavezane k uporabi zakona, ki ureja prevzeme, kajti če so, morajo o teh zadevah že tako in tako poročati na podlagi osmega odstavka 70. člena ZGD-1.

K 6. členu:

V 70.b členu je že določena obveznost pripraviti in objaviti poročilo o plačilih vladam za določene družbe, ki v prvem odstavku blanketno določa tudi obseg poročevalcev. Ker je bila sprejeta Uredba o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 27/24 in 45/25) s priložo, je treba zaradi zagotovitve ustreznega navajanja pravnih aktov določbo ustrezno spremeniti.

K 7. členu:

Zaradi nomotehničnih pravil se s predlogom zakona spreminja celotno besedilo 70.c člena, pri čemer posamezne določbe ostajajo vsebinsko nespremenjene.

S spremenjenim prvim odstavkom 70.c člena ZGD-1 se na novo določa obseg zavezancev za pripravo poročila o trajnostnosti, to so po novem vse družbe, ki imajo več kot 1000 delavcev in več kot 450.000.000 eurov čistih prihodkov v preteklem poslovnem letu. Določbo je treba uporabljati skupaj s 53. členom ZGD-1, ki določa, da veljajo določbe le za kapitalske družbe in za tiste osebne družbe, pri katerih za njihove obveznosti ni neomejeno odgovorna nobena fizična oseba. Direktiva 2026/470/EU s tretjim odstavkom 2. člena spreminja Direktivo 2013/34/EU v delu določitve pogojev glede področja uporabe določb, ki se nanašajo na poročanje o trajnostnosti. Zaradi poenostavitve in razbremenitev družb bremen, ki jih prinaša poročanje o trajnostnosti, se izključuje iz obsega zavezancev za trajnostno poročanje velike družbe (v skladu s petim odstavkom 55. člena ZGD-1) in skupine, ki dosega pogoje za velike družbe, (pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednost aktive povečata za 20 %), majhne in srednje družbe, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, majhne in nekompleksne institucije ter lastne zavarovalnice in pozavarovalnice.

Direktiva 2013/34/EU v četrtem pododstavku prvega odstavka 19. člena od velikih, srednjih ter malih družb, razen mikro družb, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu EU, tj. družb, za

katere velja obvezno poročanje o trajnostnosti, zahteva, da poročajo o ključnih neopredmetenih sredstvih ter njihovi vlogi v poslovnem modelu družbe in pri ustvarjanju vrednosti. Za zagotovitev skladnosti z novim področjem uporabe in za bolj sorazmerno doseganje ciljev takega poročanja se mora ta zahteva uporabljati le za družbe, katerih čisti prihodki presegajo 450.000.000 eurov in ki imajo povprečno več kot 1000 delavcev v preteklem poslovnem letu. Iz 7. uvodne izjave Direktive 2026/470/EU izhaja, da prvi odstavek 19.a člena Direktive 2013/34/EU zahteva, da velike, majhne in srednje družbe – razen mikro družb – katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu EU, pripravijo in objavijo poročila o trajnostnem razvoju na posamični ravni. Z namenom ustvarjanja boljšega regulativnega okolja, ki bo spodbujalo konkurenčnost in odpornost ter se bodo zmanjšali stroški in bremena za družbe, je bilo treba spremeniti direktivo, ki ureja poročanje družb o trajnostnosti. Za zmanjšanje bremena poročanja za družbe in za bolj sorazmerno doseganje ciljev poročanja je tako treba obveznost priprave in objave poročil o trajnostnosti na posamični ravni omejiti na družbe s čistimi prihodki, ki presegajo 450.000.000 eurov, in s povprečno več kot 1000 delavci v preteklem poslovnem letu. Z novo ureditvijo bo tako zagotovljeno, da bo breme obveznega poročanja o trajnostnosti omejeno na največje družbe, skupine in izdajatelje, saj so slednji najpomembnejši z vidika okoljskih, socialnih in upravljavskih učinkov, hkrati pa imajo največjo zmožnost za znižanje stroškov, povezanih s poročanjem o teh učinkih. Relevantno je, da družbe in skupine pod določenimi pragovi lahko še naprej prostovoljno poročajo o trajnostnosti, kar znatno olajšujejo novi evropski standardi za prostovoljno poročanje o trajnostnosti.

Besedilo drugega odstavka se ne spreminja.

Tretji odstavek 70.c člena se je črtal zaradi spremembe obsega zavezancev za pripravo in objavo poročila o trajnostnosti, iz katerega so izključene majhne in srednje družbe, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu, majhne in nekompleksne institucije ter lastne zavarovalnice in pozavarovalnice. Z novim tretjim odstavkom 70.c člena ZGD-1 se v nacionalni pravni red prenaša določba tretjega odstavka 19.a člena Direktive 2013/34/EU. V 14. uvodni izjavi Direktive 2026/470/EU je pojasnjeno, da je ob obstoju določenih okoliščin družbam na podlagi zagotovil treba dovoliti, da pri uporabi zahtev glede poročanja o trajnostnosti ne vključijo določenih informacij v poročilo o trajnostnosti. V nekaterih primerih bi namreč razkritje informacij o trajnostnosti lahko resno škodovalo poslovnemu položaju družbe, v takih primerih pa bi moralo biti družbi dovoljeno, da takšnih informacij ne vključi, če so za to izpolnjeni posebni pogoji, pri čemer je treba zagotoviti, da so ustrezno zaščiteni tudi interesi uporabnikov informacij o trajnostnosti. Nadalje imajo družbe pravico, da v poročilo ne vključijo informacij, ki se v skladu z opredelitvijo v Direktivi (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih skrivnosti pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem (UL L št. 157 z dne 15. 6. 2016, str. 1) štejejo za poslovno skrivnost (npr. intelektualni kapital, intelektualna lastnina, strokovno znanje, tehnološke informacije ali rezultati inovacij), smiselno enako pa velja tudi za tajne podatke, opredeljene v Uredbi 2023/2418 z dne 18. oktobra 2023 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za okrepitev evropske obrambne industrije s skupnimi javnimi naročili (EDIRPA) (UL L št. 2023/2418 z dne 26. 10. 2023). Še posebej družbe s področja obrambe morajo imeti diskrecijsko pravico, da zadržijo občutljive informacije, katerih razkritje bi lahko škodovalo njihovi lastni varnosti ali varnosti drugih pravnih oseb, vključno z državami članicami. Družbam mora biti zlasti zagotovljena možnost, da v poročilo ne vključijo informacij, ki jih je treba zaščititi pred nepooblaščenim dostopom ali razkritjem, če tako določa drug predpis (drugi pravni akti EU oziroma nacionalnega pravnega reda) ali zahteve varovanja zasebnosti in varnosti fizičnih oseb oziroma varnosti pravnih oseb. Ob tem pa zahteve glede poročanja o trajnostnosti družb ne bi smele zavezovati k razkritju informacij, glede katerih bi družba ugotovila, da bi njihovo razkritje resno škodovalo njenemu poslovnemu položaju in hkrati družba ugotovi, da informacij ni mogoče razkriti na način, ki bi ji omogočila izpolnitev ciljev zahteve po razkritju.

S spremenjenim četrtem odstavkom 70.c člena ZGD-1 se v nacionalno zakonodajo prenaša določba sedmega odstavka 2. člena Direktive 2026/470/EU, s katerim se Direktiva 2013/34/EU spreminja tako, da se njen 29.c člen črta. Direktiva 2026/470/EU namreč spreminja pogoje glede področja uporabe določb, ki se nanašajo na poročanje o trajnostnosti, in sicer se zaradi poenostavitve in razbremenitve družb bremen, ki jih prinaša poročanje o trajnostnosti, iz obsega zavezancev za trajnostno poročanje izključujejo majhne in srednje družbe, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu, majhne in nekompleksne institucije ter lastne zavarovalnice in pozavarovalnice. Direktiva 2013/34/EU v prvem odstavku 29.c člena pooblašča Komisijo, da sprejme omejene standarde poročanja o trajnostnosti, ki določajo informacije, ki jih

morajo sporočiti majhne in srednje družbe, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu v EU, majhne in nekompleksne institucije, lastne zavarovalnice, ter lastne (po) zavarovalnice, ki se zanašajo na odstopanje pri zagotavljanju omejenega poročanja o trajnostnosti iz šestega odstavka 19.a člena navedene direktive. Ker Direktiva 2026/470/EU majhne in srednje družbe, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu v EU, izključuje iz ureditve poročanja o trajnostnosti, se posledično odpravlja pooblastilo Komisiji za sprejetje delegiranih aktov za določitev standardov poročanja o trajnostnosti za takšne družbe. Zaradi črtanja 29.c člena Direktive 2013/34/EU je treba besedilo obstoječega četrtega odstavka prilagoditi, in sicer je treba črtati besedilo, ki se nanaša na pripravo poročila o trajnostnosti v skladu z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti za majhne in srednje družbe. Prvi stavek spremenjenega četrtega odstavka je zaradi večje jasnosti in preglednosti preoblikovan, vendar se vsebinsko ne spreminja.

Zaradi spremembe tretjega odstavka 19.a člena Direktive 2013/34/EU se v spremenjenem petem odstavku 70.c člena ZGD-1 določa, da mora družba, ki je zavezana k pripravi poročila o trajnostnosti v skladu s prvim odstavkom 70.c člena ZGD-1, v primeru, da v prvih treh letih, v katerih zanjo veljajo obveznosti poročanja glede trajnostnosti, nima na voljo vseh potrebnih informacij o svoji vrednostni verigi, pojasniti, kaj je storila, da bi te informacije pridobila oziroma navesti razloge, zakaj jih ni bilo mogoče pridobiti ter kako jih namerava pridobiti v prihodnje. Družba po izteku tega triletnega prehodnega obdobja izpolni zahteve glede poročanja informacij o vrednostni verigi, tako da uporabi informacije, ki jih pridobi neposredno od podjetij v svoji vrednostni verigi oziroma na podlagi povzetka teh informacij. Upoštevati je treba, da vse potrebne informacije od družb v vrednostni verigi morda niso vedno na voljo, zato morajo imeti družbe, ki so zavezane k pripravi poročila v skladu s prvim odstavkom 70.c člena ZGD-1, možnost, da izpolnijo zahteve glede poročanja o informacijah o vrednostni verigi z uporabo informacij, pridobljenih neposredno od družb v njeni vrednostni verigi, ali po potrebi povzetka teh informacij.

Z novim šestim odstavkom se v nacionalno zakonodajo prenaša z Direktivo 2026/470/EU spremenjena določba tretjega odstavka 19.a člena Direktive 2013/34/EU, ki od družb zahteva, da poročajo informacije o svojih lastnih dejavnostih in o svoji vrednostni verigi. Iz 12. uvodne izjave Direktive 2026/470/EU izhaja, da družbe v vrednostni verigi, vključno z majhnimi in srednjimi družbami, od družb, ki poročajo, prejemajo nesorazmerne zahteve po informacijah glede trajnostnosti, ne glede na veljavne omejitve. Zaradi omejitve bremen je treba zaščititi družbe v vrednostni verigi, ki ne presegajo povprečnega števila 1000 delavcev v preteklem poslovnem letu. Takšne družbe so v Direktivi 2026/470/EU poimenovane kot zaščitene družbe, pri čemer definicijo le-te določa nova trinajsta alineja četrtega odstavka 53. člena tega zakona. Družbe, ki so zavezane k pripravi poročila v skladu s prvim odstavkom 70.c člena ZGD-1, so upravičene, da se oprejo na izjavo, ki jo podajo zaščitene družbe v njihovi vrednostni verigi, za namene določitve velikosti teh družb, pri čemer se ne sme opirati na velikost, navedeno v lastni izjavi razen, če je vedela ali je bila dolžna vedeti, da so v njej napačne navedbe. V primeru, da želijo pridobiti informacije o svoji vrednostni verigi, je treba družbam, ki so zavezane k pripravi poročila v skladu s prvim odstavkom 70.c člena ZGD-1, prepovedati, da od zaščitene družbe zahtevajo informacije, ki presegajo omejitve, določene v evropskih standardih za prostovoljno poročanje o trajnostnosti, ki jih sprejme Komisija. Hkrati morajo imeti zaščitene družbe v vrednostni verigi družb, ki so zavezane k pripravi poročila o trajnostnosti, zakonsko pravico, da zavrnejo predložitev informacij, ki presegajo navedene omejitve. Z namenom, da se zagotovi učinkovitost te pravice in hkrati prepreči obremenitev manjših družb, da ocenijo, ali pravica do zavrnitve predložitve informacij velja, je treba od družb, ki so zavezane k pripravi poročila o trajnostnosti in se odločijo zahtevati informacije, ki presegajo navedene omejitve, zahtevati, da zagotovijo, da so zaščitene družbe obveščene o tem, katere dodatne informacije se zahtevajo, in o svoji zakonski pravici, da zavrnejo njihovo predložitev. V kolikor družba, ki je zavezana k pripravi poročila v skladu s prvim odstavkom 70.c člena ZGD-1, v poročilo ne vključi informacij zaščitene družbe, ki presegajo informacije, določene v evropskih standardih za prostovoljno poročanje o trajnostnosti, se domneva, da je izpolnila obveznost iz prvega odstavka navedenega člena glede poročanja o vrednostni verigi. Družbe, ki so zavezane k pripravi poročila v skladu s prvim odstavkom 70.c člena ZGD-1, lahko od družb v svoji vrednostni verigi zahtevajo informacije le, če je to potrebno, pri čemer je pogoj, da ne zahtevajo vseh informacij določenih v evropskih standardih za prostovoljno poročanje o trajnostnosti, če jih ne potrebujejo. Skladno z Direktivo 2026/470/EU, ki spreminja določbo tretjega odstavka 19.a člena Direktive 2013/34/EU, je vsaka pogodbeno določba, ki je z navedenim v nasprotju, nezavezujoča, brez da bi to vplivalo na zavezujočo naravo preostalih določb pogodbe. V predlogu zakona je uporabljen izraz, da je takšno pogodbeno določilo nično, kar ima pravno podlago v Obligacijskem zakoniku

(Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631), ki ureja institut ničnosti. Slednjega ureja 86. člen Obligacijskega zakonika, ki določa, da je pogodba, ki nasprotuje ustavi, prisilnim predpisom ali moralnim načelom, nična, če namen kršenega pravila ne odkazuje na kakšno drugo sankcijo ali če zakon v posameznem primeru ne predpisuje kaj drugega. Institut delne ničnosti pa je urejen v 88. členu Obligacijskega zakonika in v zvezi s tem določa, da zaradi ničnosti kakšnega pogodbenega določila ni nična tudi sama pogodba, če lahko obstane brez ničnega določila in če to določilo ni bilo ne pogodbeni pogoj ne odločilen nagib, zaradi katerega je bila pogodba sklenjena. V primeru, da družbe, ki so zavezane k pripravi poročila v skladu s prvim odstavkom 70.c člena ZGD-1, pri urejanju pravnih ali drugih razmerij glede obveznosti poročanja o trajnostnosti od družb v svoji vrednostni verigi zahtevajo več informacij od tistih, določenih v evropskih standardih za prostovoljno poročanje o trajnostnosti oziroma zahtevajo informacije, ki niso obvezne, je takšno pogodbeno določilo nično, pri čemer je pomembno izpostaviti, da niso obenem nična tudi preostala pogodbeno določila.

Novi sedmi odstavek dopolnjuje šesti odstavek in tozadevno določa, da je za zagotovitev sorazmernosti področje uporabe te zgornje meje glede obsega informacij o trajnostnosti v vrednostni verigi slednjo omejiti na način, da ta ne bi smela prepovedati prostovoljne izmenjave informacij, kot so informacije, ki se običajno izmenjujejo med družbami v danem sektorju, hkrati pa ne bi smela vplivati na morebitno obveznost (bodisi pogodbeno bodisi na podlagi prava EU ali nacionalnega pravnega reda) zagotavljanja informacij, ki ne presegajo tistih v evropskih standardih za prostovoljno poročanje o trajnostnosti. Prav tako se mora zgornja meja za vrednostno verigo uporabljati samo za zbiranje informacij za namene poročanja informacij o trajnostnosti, kot se zahteva z Direktivo 2013/34/EU, pri čemer slednje ne bi smelo vplivati na zahteve EU glede izvajanja postopka skrbnega pregleda ali zbiranja informacij za kateri koli drug namen, na primer za obvladovanje tveganj družbe, ki je zavezana poročati. Za družbe, ki poročajo v skladu z navedenimi omejitvami, se šteje, da izpolnjujejo obveznost poročanja informacij o vrednostni verigi, kot zahteva Direktiva 2013/34/EU.

Dosedanja šesti in sedmi odstavek postaneta osmi in deveti odstavek.

V dosedanjem osmem, ki postane deseti odstavek, se ureja izjeme od obveznosti priprave poročila o trajnostnosti. Z zadevnim odstavkom se je prenesel deveti in deseti odstavek 19.a člena Direktive 2013/34/EU v nacionalno zakonodajo z novelo ZGD-1M. Pred spremembo je 10. odstavek Direktive 2013/34/EU določal, da velika družba, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ne more biti izvzeta iz obveznosti priprave poročila o trajnostnosti. Zaradi spremembe 10. odstavka 19.a člena Direktive 2013/34/EU z Direktivo 2026/470/EU pa se črta ta izjema, da velika družba, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ne more biti izvzeta iz obveznosti priprave poročila o trajnostnosti. V skladu z navedenim se v napovednem stavku desetega odstavka črtajo družbe, ki ne morejo biti izvzete od obveznosti priprave poročila o trajnostnosti, in sicer so to velike družbe, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu.

Dosedanji deveti odstavek postane enajsti odstavek.

V dosedanjem desetem odstavku, ki postane dvanajsti odstavek, se prva alineja spremeni, saj Direktiva 2026/470/EU s prvim odstavkom 2. člena spreminja določbo četrtega odstavka 1. člena Direktive 2013/34/EU, ki določa, da se evropski instrument za finančno stabilnost (v nadaljnjem besedilu: EFSF), vzpostavljen z okvirnim sporazumom o EFSF, izvzame iz ureditve poročanja o trajnostnosti iz Direktive 2013/34/EU. Družba European Financial Stability Facility, Société Anonyme (v nadaljnjem besedilu: družba EFSF) je v Luksemburgu ustanovljena delniška družba, katere delničarke so države članice, katerih valuta je euro, ki so sklenile okvirni sporazum o družbi EFSF. Okvirni sporazum o družbi EFSF je začel veljati in postal zavezujoč 4. avgusta 2010. Namen sporazuma je zagotavljanje finančne stabilnosti v evroobmočju ter pomoč državam članicam evra, ki izgubijo dostop do finančnih trgov ali se soočajo z resnimi finančnimi težavami. Iz 10. uvodne izjave Direktive 2026/470/EU izhaja, da čeprav je EFSF, na podlagi 8. člena Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, in o spremembah Direktive 2001/34/ES, izvzet iz ureditve poročanja o trajnostnosti, zanj veljajo zahteve glede poročanja o trajnostnosti iz Direktive 2013/34/EU. EFSF je velika družba s podobnimi pristojnostmi, kot jih ima evropski mehanizem za stabilnost (EMS), vendar za EMS zahteve glede poročanja

o trajnostnosti ne veljajo. Z namenom doseči enako obravnavo EFSF in EMS v zvezi s poročanjem o trajnostnosti in za namene skladnosti z ureditvijo iz Direktive 2004/109/ES, je treba EFSF izključiti tudi iz ureditve poročanja o trajnostnosti iz Direktive 2013/34/EU, posledično se zanj ne uporabljajo določbe 70.c, 70.č in 70.d člena ZGD-1.

Dosedanji enajsti odstavek postane trinajsti odstavek.

K 8. členu:

Prvi odstavek 70.č člena tega zakona ureja obseg zavezancev za pripravo konsolidiranega poročila o trajnostnosti in prenaša v nacionalno zakonodajo prvi odstavek 29.a člena Direktive 2013/34/EU, ki je bil spremenjen z Direktivo 2026/470/EU. Slednja spreminja obseg zavezancev za poročanje o trajnostnosti s ciljem poenostavitve zakonodajnega okvirja in zmanjšanja upravnih bremen družb v zvezi s poročanjem o trajnostnosti ter povečanjem njihove konkurenčnosti, ne da bi pri tem ogrozili cilje iz zelenega dogovora. Ostali razlogi in cilji za zmanjšanje obsega zavezancev so pojasnjeni v obrazložitvi prvega odstavka 70.c člena tega zakona. Z določbo se ureja, da bodo namesto obvladujočih družb, ki skupaj z odvisnimi družbami dosegajo pogoje za velike družbe iz petega odstavka 55. člena ZGD-1, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %, po novem zavezane obvladujoče družbe skupine, da vključijo v svoje konsolidirano poslovno poročilo tudi konsolidirano poročilo o trajnostnosti, če skupaj z odvisnimi družbami čisti prihodki od prodaje v poslovnem letu na bilančni presečni dan presegajo 450.000.000 eurov in povprečno število delavcev 1000. Novi obseg zavezancev za poročanje o trajnostnosti tako vključuje samo zelo velike družbe oziroma skupine, ki imajo pomemben vpliv na okoljske, družbene in upravljaljske vidike. Prav tako imajo navedene družbe in skupine največjo finančno zmogljivost za stroškovno breme, ki ga prinaša poročanje o trajnostnosti.

Z drugim odstavkom se ureja smiselna uporaba 70.c člena ZGD-1 glede priprave konsolidiranega poročila o trajnostnosti. Zaradi spremembe obsega zavezancev za pripravo konsolidiranega poročila o trajnostnosti in spremembe devetega odstavka 29.a člena Direktive 2013/34/EU se črta drugi stavek, ki je določal, da velika družba, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ne more biti izvzeta iz obveznosti priprave konsolidiranega poročila o trajnostnosti.

V novem petem odstavku 70.č člena tega zakona se ureja izjema za obvladujočo družbo, ki ima možnost, da v konsolidirano poslovno poročilo ne vključi informacij iz prvega in drugega odstavka 70.c člena tega zakona (tj. informacij v zvezi z trajnostnostjo) v zvezi z družbami, ki so med poslovnim letom predmet prevzema ali združitve ali v zvezi z odvisno družbo, ki med poslovnim letom preneha biti del skupine. V primeru spremembe sestave skupine med poslovnim letom zaradi prevzema ali združitve družb ali odvisnih družb, ki prenehajo biti del skupine, lahko vključitev teh družb v postopek poročanja o trajnostnosti za isto poslovno leto zahteva dodaten čas in predstavlja upravne izzive. Glede na navedeno je predlagan sorazmeren ukrep, da se obvladujoči družbi, za katero veljajo zahteve glede priprave konsolidiranega poročila o trajnostnosti, omogoči, da poročanje o trajnostnosti za novo pridobljene ali združene družbe oziroma odvisne družbe, ki med poslovnim letom prenehajo biti del skupine, odloži na naslednje poslovno leto. Če obvladujoča družba uporabi navedeno izjemo, mora navesti vsak pomemben dogodek, ki je v poslovnem letu vplival na odvisno družbo, katere informacije o trajnostnosti niso vključene v konsolidirano poslovno poročilo in ki ima učinek na vplive ali tveganja ali priložnosti skupine glede zadev v zvezi s trajnostnostjo. Dejstvo je, da lahko nekateri dogodki, ki vplivajo na prevzete ali združene družbe ali družbe, ki so prenehale biti del skupine, kljub temu vplivajo na učinke ali tveganja ali priložnosti skupine, povezane z zadevami v zvezi s trajnostnostjo, zato mora obvladujoča družba, ki se odloči, da v poslovnem letu ne bo zagotovila informacij o trajnostnosti o navedenih družbah, navede pomembne dogodke v svojem konsolidiranem poslovnem poročilu, ki vplivajo na učinke ali tveganja ali priložnosti skupine, povezane z zadevami v zvezi s trajnostnostjo.

Novi sedmi odstavek 70.č člena tega zakona ureja izjemo od prvega odstavka tega člena in 70.c člena tega zakona in določa, da mora obvladujoča družba skupine določene velikosti vključiti v svoje konsolidirano poslovno poročilo tudi konsolidirano poročilo o trajnostnosti, in sicer se lahko obvladujoča družba, ki je finančni holding, katere poslovni modeli in dejavnosti odvisnih družb so med seboj neodvisni, odloči, da v svoje konsolidirano poslovno poročilo ne vključi konsolidiranega poročila o trajnostnosti. V 17. uvodni določbi Direktive 2026/470/EU je navedeno, da je treba v primeru finančnih holdingov v zvezi s poročanjem

o trajnostnosti zagotoviti večjo prilagodljivost. Predvsem, če skupina take velikosti obstaja le zaradi različnih naložb finančnega holdinga, lahko konsolidirano poročanje pomeni praktične težave in bremena ter ima lahko omejeno uporabo za druge udeležence na trgu. V skladu z navedenim imajo finančni holdingi, ki so obvladujoče družbe takih skupin, možnost, da izberejo, če bodo vključili konsolidirano poročilo o trajnostnosti v konsolidirano poslovno poročilo. Ta možnost je omejena glede na svoj cilj in se uporablja le, če obvladujoča družba izpolnjuje opredelitev finančnega holdinga in da ta ni neposredno ali posredno vključena v upravljanje odvisnih družb, brez poseganja v njene pravice, ki jih ima kot delničar. Te pravice vključujejo pravico do glasovanja na skupščinah delničarjev, ki se lahko med drugim nanašajo na imenovanje članov organov vodenja in nadzora družb, v katerih obstajajo deleži, da se zagotovita ustrezen nadzor in zaščita naložb. Poleg tega bi morali imeti finančni holdingi družb to možnost le, kadar imajo deleže v družbah, katerih poslovni modeli in dejavnosti so med seboj neodvisni. To izključuje primere, ko so odvisne družbe finančnega holdinga prek svojih poslovnih dejavnosti tesno medsebojno povezane, kot na primer, če dejavnosti ene odvisne družbe omogočajo ali neposredno podpirajo dejavnosti druge odvisne družbe. Navedena izjema ne vpliva na obveznosti poročanja, ki se lahko uporabljajo za druge družbe v skupini, če za družbo v skupini velja 70.c ali 70.č člen tega zakona.

K 9. členu:

Člen 70.d člen ZGD-1 se spreminja zaradi prenosa prvega, četrtega in petega pododstavka prvega odstavka 40.a člena Direktive 2013/34/EU v nacionalni pravni red, ki so bili spremenjeni z Direktivo 2026/470/EU. Spreminja se prvi odstavek 70.d člena ZGD-1, ki določa obveznost priprave posebnega poročila o trajnostnosti za odvisne družbe s sedežem v Republiki Sloveniji, ki jih obvladuje podjetje iz tretje države. Odvisne družbe morajo predložiti AJPES tudi poročilo o trajnostnosti v zvezi s tujim podjetjem iz tretje države. Sprememba pa se nanaša na določitev novih meril za navedene odvisne družbe, in sicer navedena obveznost velja, če čisti prihodki od prodaje na ravni skupine v EU na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat presežejo 450.000.000 eurov in če čisti prihodki odvisne družbe v predhodnem poslovnem letu na bilančni presečni dan bilance presežejo 200.000.000 eurov.

Pred spremembo so morale na podlagi četrtega in petega pododstavka prvega odstavka 40.a člena Direktive 2013/34/EU določene odvisne družbe podjetja iz tretje države v EU, ki v EU ustvarijo čiste prihodke v višini več kot 150.000.000 eurov, objaviti in dati na voljo informacije o trajnostnosti na ravni skupine obvladujoče družbe iz tretje države, ali če to ni bilo ustrezno, na individualni ravni. Za zmanjšanje bremena za podjetja iz tretjih držav, v podobnem razmerju z zmanjšanjem bremena za družbe, za katere se uporabljata 70.c in 70.č člen ZGD-1, se merilo čistih prihodkov od prodaje za podjetja iz tretje države zvišuje iz 150.000.000 na 450.000.000 eurov. Poleg tega se zaradi zmanjšanja bremen prilagaja tudi velikost odvisne družbe podjetja iz tretje države glede poročanja o trajnostnosti, pri čemer se določa višje merilo čistih prihodkov od prodaje odvisne družbe podjetja iz tretje države v predhodnem poslovnem letu, in sicer v višini 200.000.000 eurov. Zahteve glede poročanja na podlagi tega člena (oziroma 40.a člena Direktive 2013/34/EU) se razlikujejo od zahtev glede poročanja za družbo na podlagi 70.c in 70.č člena (oziroma 19.a in 29.a člena Direktive 2013/34/EU). Odvisna družba podjetja iz tretje države, za katero se uporablja ta člen (oziroma 40.a člen Direktive 2013/34/EU), mora sama objaviti in dati na voljo poročilo o trajnostnosti, ki ga predloži podjetje iz tretje države, medtem ko morajo družbe, za katere se uporabljata 70.c in 70.č člen (oziroma 19.a in 29.a člen), poročati v svojem imenu na individualni ravni. Posledično se pri določanju odvisnih družb, za katere veljajo zahteve glede poročanja iz tega člena (oziroma 40.a člena) in pri določanju družb, za katera veljajo zahteve glede poročanja iz 70.c in 70.č člena (oziroma 19.a in 29.a člena), ne uporablja enakih meril.

Novi sedmi odstavek 70.d člena tega zakona določa možnost odvisne družbe, da AJPES za javno objavo ne predloži poročila o trajnostnosti, če je tuje podjetje iz tretje države finančni holding, ki je zavezano pripraviti konsolidirano letno poročilo za najširši krog družb v skupini in katerega poslovni modeli in dejavnosti odvisnih družb so med seboj neodvisni. Z navedenim členom se v nacionalno zakonodajo prenaša sedmi pododstavek prvega odstavka 40.a člena Direktive 2026/470/EU z namenom, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji obvladujočim podjetjem iz tretjih držav, da ne objavijo poročila o trajnostnosti in omogočijo dostopa do njega. Navedeno izključuje primere, ko so odvisna podjetja finančnega holdinga prek svojih poslovnih dejavnosti tesno medsebojno povezana, na primer kadar

dejavnosti enega odvisnega podjetja omogočajo ali neposredno podpirajo dejavnosti drugega odvisnega podjetja.

K 10. členu:

Prvi in drugi odstavek ostajata nespremenjena, tretji odstavek 178. člena, ki je do sedaj določal, da je prepovedano izdajati delnice, ki bi ob enakem deležu v osnovnem kapitalu dajale različno število glasov (delnice z večkratno glasovalno pravico), pa se črta in dodajo novi tretji in četrti odstavek, s katerimi se take delnice dopuščajo. Hkrati se z namenom zaščite imetnikov delnic brez večkratne glasovalne pravice, vlagateljev in trgov kapitala določajo omejitve.

Namen uzakonitve - do sedaj prepovedanih - delnic z večkratno glasovalno pravico je spodbuditi lastniško financiranje podjetij (tudi prek trga finančnih instrumentov), kar je še posebej pomembno za inovativna zagonska in hitro rastoča podjetja. Delnice z večkratno glasovalno pravico omogočajo vstop družb na trg kapitala, ne da bi njeni ustanovitelji ali drugi nosilci podjetniške ideje izgubili vpliv in nadzor nad strateško usmerjenostjo podjetja. Ob tem je uzakonitev delnic z večkratno glasovalno pravico potrebna tudi zaradi uskladitve z zahtevami Direktive 2024/2810/EU).

Direktiva od držav članic zahteva, da omogočijo delniške strukture z delnicami z večkratno glasovalno pravico tistim družbam, ki nameravajo svoje delnice uvrstiti v trgovanje v večstranski sistem trgovanja (MTF). To ne preprečuje, da posamezna država članica področje uporabe nacionalne ureditve razširi in takšne delniške strukture omogoči tudi družbam, katerih delnice kotirajo na organiziranem trgu, ali družbam, ki želijo uvrstiti svoje delnice na organizirani trg, kakor tudi družbam, ki (zaenkrat) sploh še nimajo namena uvrstitve svojih delnic na enega od trgov. Predlog novele zagovarja širši pristop, saj načeloma lahko pri vseh delniških družbah obstaja ekonomska potreba po uvedbi delnic z večkratno glasovalno pravico. V skladu s predlagano ureditvijo se torej vsem delniškim družbam (d. d.) – poleg njih tudi komanditnim delniškim družbam (k. d. d.) in evropskim delniškim družbam (SE) – daje možnost uvedbe delniških struktur z delnicami z večkratno glasovalno pravico.

Uvedba delnic z večkratno glasovalno pravico zahteva ustrezno podlago v statutu. Delnice z večkratno glasovalno pravico so lahko predvidene že v prvotnem statutu ali pa se uvedejo s spremembami in dopolnitvami statuta. Večkratne glasovalne pravice se lahko vežejo le na imenske delnice (nominalne ali kosovne), ne pa tudi na prinosniške. Vežanost večkratnih glasovalnih pravic na imenske delnice omogoča vinkulacijo delnic po drugem odstavku 236. člena tega zakona, kar je relevantno za družbe, ki niso družbe iz četrtega odstavka tega člena. Delnice z večkratno glasovalno pravico so poseben razred delnic (177. člen tega zakona). Delnica z večkratno glasovalno pravico je po vsebini sicer navadna delnica. Delnico z večkratno glasovalno pravico definira tretji odstavek 178. člena kot nekakšno podvrsto redne delnice, ki je specifična po večji glasovalni moči glede na kapitalsko udeležbo. Zato tudi niso potrebni posegi v 176. člen ZGD-1. Ker koeficient večkratnih glasovalnih pravic ni fiksen, je možno, da družba uvede delnice z večkratno glasovalno pravico z različnimi koeficienti, kar posledično pomeni, da lahko ima družba več razredov delnic z večkratnimi glasovalnimi pravicami.

Po predlagani ureditvi je z namenom zaščite manjšinskih delničarjev in vlagateljev predvidena zgornja omejitev števila glasov, ki lahko izhajajo iz delnice z večkratno glasovalno pravico. Maksimalno razmerje med glasovi, ki izhajajo iz delnice z večkratno glasovalno pravico in glasovi, ki izhajajo iz navadne delnice z glasovalno pravico enakega nominalnega zneska je 10:1, pri čemer sta izhodišče za določitev razmerja določbi 1. in 2. stavka prvega odstavka 308. člena tega zakona, po katerih se glasovalna pravica delničarjev uresničuje glede na delež (nominalne) delnice v osnovnem kapitalu, pri kosovnih delnicah pa vsaka delnica z glasovalno pravico daje en glas. Razmerje 10:1 zagotavlja, da ne pride do popolne ločitve med prispevkom v kapital (in s tem prevzetim tveganjem) in glasovalno močjo. Imetnik takih delnic bo moral imeti nek relevanten delež v kapitalu. Razmerje 10:1 je tudi v mednarodnem merilu relativno pogosto. Tako razmerje je denimo predvideno v nemškem delniškem pravu (2. stavek prvega odstavka par. 135a Zakona o delnicah).

Delnice z večkratno glasovalno pravico se lahko uvedejo bodisi z izdajo v postopku rednega povečanja osnovnega kapitala bodisi s preoblikovanjem iz navadnih delnic. V obeh primerih je potreben sklep skupščine, sprejet s kvalificirano kapitalsko večino (zanj morajo glasovati delničarji, ki predstavljajo najmanj

tri četrtine pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala) in s soglasjem vsakega od razredov, če ima družba več razredov delnic. Odločitev mora biti sprejeta torej z najmanj tričetrtinsko večino pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala, zahteva glede potrebne kapitalske večine pa se lahko s statutom še dodatno zaostri, na primer s tem, da statut veljavnost poveže s soglasjem vsega zastopanega kapitala, da se odločitev sprejme s tričetrtinsko večino glede na celotni osnovni kapital, ali kako drugače, ne more pa statut zakonske zahteve omiliti. Po nemškem Zakonu o delnicah (3. stavek prvega odstavka par. 135 a), pa morajo na primer soglašati vsi prizadeti delničarji, to je vsi imetniki delnic z glasovalno pravico, ne pa tudi imetniki prednostnih delnic brez glasovalne pravice..

V četrtem odstavku so določena posebna pravila za družbe, z delnicami katerih se trguje na organiziranem trgu oziroma v večstranskem sistemu trgovanja (MTF). Za te družbe se uzakonjata dva kognitivna razloga za prenehanje večkratnih glasovalnih pravic, ki sta (sicer kot fakultativna) predvidena tudi v Direktivi 2024/2810/EU (tako imenovane klavzule sunset). Prvi razlog za prenehanje je prenos delnic z večkratno glasovalno pravico (transfer-based sunset clause), drugi razlog pa je potek časa (time-based sunset clause). Večkratne glasovalne pravice so tesno povezane z osebo imetnika delnice (ustanovitelja ali drugega nosilca podjetniške ideje pri start-up oziroma hitro rastočem podjetju, ki mu naj večkratne glasovalne pravice omogočijo vpliv in kontrolo nad strateško usmeritvijo podjetja, čeprav nima večinskega deleža v kapitalu), zato bi bila možnost prenašanja v nasprotju z njihovim namenom. Prenos je treba interpretirati široko: ne obsega le primerov pravno-poslovnega prenosa, ampak tudi primere zakonitega singularnega in univerzalnega pravnega nasledstva.

Časovna omejitev trajanja večkratnih glasovalnih pravic je tudi v mednarodnem merilu razširjena zakonska rešitev oziroma praksa v delovanju družb, z delnicami katerih se javno trguje. Na primer v ZDA je razširjena praksa, da večkratne glasovalne pravice (dual class structures) prenehajo v sedmih do desetih letih, obstajajo pa tudi primeri, ko je ta časovna omejitev krajša (5 let) ali pa daljša (20 let). Časovna omejitev ima podlago tudi v ekonomskih študijah, ki ugotavljajo, da večkratne glasovalne pravice zagotavljajo z njimi povezane prednosti le nek določen čas, po preteku tega časa pa začnejo naraščati negativni učinki na agentske stroške (K. J. Hopt in S. Kalss (2025). Mehrstimmrechtaktien. Zeitschrift für Unternehmens- und Gesellschaftsrecht št. 1, str. 117). V predlogu novele je preveden desetletni rok, ki začne teči z dnem uvrstitve delnic v trgovanje na organiziranem trgu oziroma v večstranski sistem trgovanja, pri čemer statut lahko določi le krajši rok. Enaka rešitev je sprejeta na primer v nemškem (2. stavek drugega odstavka par. 135a Zakona o delnicah) in francoskem pravu, s tem da se lahko po francoskem pravu desetletni rok podaljša le za pet let.

Pri družbah, z delnicami katerih se javno trguje, je torej možnost asimetrične kontrole nad podjetjem, ki jo ima imetnik delnic z večkratno glasovalno pravico, časovno omejena. S potekom desetletnega roka od dneva uvrstitve v javno trgovanje večkratne glasovalne pravice prenehajo ipso iure. Ta rok je mogoče enkrat podaljšati za naslednjih deset let, za kar je potreben sklep skupščine, sprejet s kvalificirano kapitalsko večino in s soglasjem vsakega od razredov, če ima družba več razredov delnic. Sklep se lahko sprejme največ eno leto pred potekom, s čimer se želi preprečiti »zacementiranje« večkratnih glasovalnih pravic oziroma to, da bi delničarji o podaljšanju odločili prehitro, še preden bi bilo mogoče sprejeti ustrezno oceno o tem, ali so večkratne glasovalne pravice dosegle svoj namen in ali jih je zaradi nadaljnjega uresničevanja tega namena smiselno zadržati še določeno obdobje po izteku prvotnega roka. Namen določbe je torej jasna določitev, da je za podaljšanje uvedenih delnic z večkratno glasovalno pravico treba to ustrezno določiti v statutu. 329. člen ZGD-1 v prvem odstavku določa, da je za vsako spremembo statuta potreben sklep skupščine. V zakonu ali statutu predpisani izredni sklepi delničarjev se v skladu s 313. členom ZGD-1 sprejemajo z ločenim glasovanjem na skupnem ali ločenem zasedanju delničarjev, pri čemer se za sklic ločenega zasedanja in udeležbo na njem, kakor tudi za pravico do obveščeniosti, smiselno uporabljajo določbe o skupščini, za izredne sklepe pa določbe o skupščinskih sklepih. Navedena določba se uporablja tudi za zahteve iz 3. in 4. odstavka, ki se nanašajo na rok za podaljšanje uvedenih delnic z večkratno glasovalno pravico, na pravilo, da je sklep sprejet, če zanj glasujejo delničarji, ki predstavljajo najmanj tri četrtine pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala večina ter da statut v zvezi s tem sklepom lahko določi višjo kapitalsko večino.

S prenosom delnic ali s potekom časa avtomatično (na podlagi zakona) prenehajo le večkratne glasovalne pravice, vse druge korporacijske pravice, ki izhajajo iz delnice, ostanejo v veljavi. S prenehanjem

večkratnih glasovalnih pravic preneha tudi razred, ki so ga tvorile delnice s temi pravicami, zaradi česar postane statut nepravilen in ga je treba popraviti. V skladu z 2. stavkom prvega odstavka 329. člena tega zakona lahko skupščina prenese pooblastilo za spremembo statuta, ki se nanaša zgolj na uskladitev njegovega besedila z veljavno sprejetimi odločitvami, na nadzorni svet ali upravni odbor. Glede na namen te določbe, ki je na splošno v tem, da se poenostavi postopek spreminjanja statuta v vseh tistih primerih, ko gre zgolj za spremembo besedila statuta, na primer zaradi prilagoditve besedila statuta zakonodaji, ki se je v vmesnem času spremenila in torej tako in tako velja, ne glede na določbe statuta, je mogoče to določbo uporabiti tudi za spremembo statuta zaradi prenehanja razreda delnic z večkratnimi glasovalnimi pravicami ipso iure. Če nadzorni svet ali upravni odbor takšnega pooblastila ne bosta imela, bodisi v sklepu skupščine bodisi v statutu, bo za prilagoditev statuta potreben sklep skupščine o spremembi statuta.

Peti odstavek, ki se uporablja za vse družbe, tudi za družbe, z delnicami katerih se ne trguje na organiziranem trgu ali na MTF, omogoča, da se z namenom zaščite drugih delničarjev določijo s statutom še drugi varovalni mehanizmi, poleg tistih, ki jih določa že zakon. Tako se na primer lahko s statutom omeji krog oseb, ki so lahko imetnice delnic z večkratnimi glasovalnimi pravicami. Nadalje se lahko določijo dodatni predmeti skupščinskega odločanja, pri katerih so večkratne glasovalne pravice omejene, poleg tistih, ki so določeni v šestem odstavku tega člena, kakor tudi (dodatni) razlogi za prenehanje večkratnih glasovalnih pravic, kar med drugim pomeni da se lahko prenehanje večkratnih glasovalnih pravic zaradi prenosa ali poteka časa predvidi tudi za družbe, z delnicami katerih se ne trguje javno oziroma pri družbah, za katere se ne uporablja četrti odstavek tega člena. Pri teh družbah lahko statut določi tudi, da je za prenos delnic z večkratno glasovalno pravico potrebno dovoljenje družbe (vinkulacija). O dovoljenju za prenos delnic z večkratno glasovalno pravico lahko odloča samo skupščina, ne pa tudi organ vodenja ali nadzora.

V šestem odstavku so določene zadeve, pri odločanju o katerih je učinek večkratnih glasovalnih pravic omejen. Gre za imenovanje revizorja letnega poročila, za imenovanje posebnega revizorja zaradi preveritve ustanovitvenih postopkov ter vodenja posameznih poslov družbe, vključno s posli povečanja ali zmanjšanja osnovnega kapitala, v zadnjih petih letih, ter odločanje o vložitvi tožbe, ki so jo družbi povzročili člani organov vodenja ali nadzora ali ustanovitelji. Odločanje vlagateljev o tem, kdo bo kontroliral letne računovodske izkaze družbe, v katero so vložili svoj kapital, je eden od bistvenih elementov njihove zaščite. V drugem in tretjem primeru pa je omejitev potrebna zaradi preprečitve morebitnih blokad, do katerih bi lahko prišlo s strani imetnika delnic z večkratnimi glasovalnimi pravicami, ki je (večinoma tudi) ustanovitelj in ima v družbi možnost obvladujočega vpliva in s tem vpliva na personalno sestavo organov vodenja ali nadzora. Pri odločanju o teh zadevah dajejo delnice z večkratno glasovalno pravico le en glas.

[UsW1]Del besedila manjka ali pa ga je treba preoblikovati.

[ZR2]Pripombo smo upoštevali.

K 11. členu:

V prvem odstavku 303. člena tega zakona je določeno, da se na skupščini sestavi seznam prisotnih ali zastopanih delničarjev in njihovih zastopnikov, ki vsebuje ime, priimek, prebivališče in za vsakega število delnic in razred ter pri delnicah z nominalnim zneskom tudi njihov nominalni znesek. Z namenom olajšanja izvedbe skupščine in zagotavljanja transparentnosti se s predlagano novelo ta določba dopolnjuje tako, da bo treba v primeru razreda delnic z večkratno glasovalno pravico navesti tudi število glasov, ki izhajajo iz teh delnic.

K 12. členu:

V tretjem odstavku 304. člena tega zakona so določene sestavine izida glasovanja v zapisniku skupščine družbe, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu. Ena od teh sestavin je tudi število delnic, za katere so bili veljavno oddani glasovi. Z namenom zagotavljanja transparentnosti se s predlogom novele ta določba dopolnjuje tako, da bo treba pri tej sestavini posebej navesti delnice z večkratno glasovalno pravico in število glasov, ki izhaja iz njih.

K 13. členu:

V 308.a členu ZGD-1 ureja razkritje nasprotja interesov za zastopanje. Določba implementira tretji odstavek 10. člena Direktive 2007/36/ES. V prvem odstavku je opredeljeno, kdo mora razkriti nasprotje interesov. Razkriti ga mora oseba, ki nedoločenemu krogu ljudi ali delničarjem ponuja zastopanje na skupščini. Taka oseba mora pisno razkriti vse okoliščine, ki so lahko pomembne za delničarja pri presoji tveganja, da bi pooblaščenec lahko deloval v drugačnem interesu od delničarja.

V drugem odstavku je določeno, v katerih okoliščinah nastane nasprotje interesov. Do tega pride, če je oseba, ki ponuja zastopanje na skupščini:

- večinski delničar družbe ali oseba, ki jo nadzoruje;
- član organa vodenja ali nadzora družbe ali večinskega delničarja ali oseba, ki jo nadzoruje;
- zaposlena ali je revizor družbe ali večinskega delničarja ali oseba, ki jo nadzoruje, ali
- ožji družinski član z osebami iz prejšnjih alinej.

Tretji odstavek določa ožje družinske člane. Za ožjega družinskega člana osebe se po veljavni določbi štejejo:

- zakonec ali oseba, s katero živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, ki ima po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, enake pravne posledice kakor zakonska zveza, ali s katero živi v registrirani istospolni partnerski skupnosti,
- otroci in posvojenci, ki nimajo polne poslovne sposobnosti, in
- druge osebe, ki nimajo polne poslovne sposobnosti in so ji dodeljene v skrbništvo.

Predlaga se sprememba določbe, ki sledi odločbi Ustavnega sodišča, ki je v odločbi, št. U-I-486/20-14 in Up-572/18-36 z dne 16. 6. 2022, odločilo, da so 3. in 16. člen Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo, 101/07 – odl. US, 90/11 – odl. US, 84/12 – odl. US, 82/15 – odl. US, 15/17 – DZ in 30/18 – ZSVI) oziroma prvi odstavek 3. člena Družinskega zakonika (Uradni list RS, št. 15/17, 21/18 – ZNOrg, 22/19, 67/19 – ZMatR-C, 200/20 – ZOOMTVI) v neskladju z Ustavo RS. Zakonodajalec je na podlagi navedene odločbe sprejel Zakon o spremembah Družinskega zakonika (Uradni list RS, št. 5/23), v katerem je določil, da preneha veljati Zakon o partnerski zvezi (Uradni list RS, št. 33/16 in 94/22 – odl. US), ter v 3. členu določil preoblikovanje partnerske zveze v zakonsko zvezo, v 4. členu pa preoblikovanje neskljenjene partnerske zveze v zunajzakonsko skupnost.

K 14. členu:

Eden od način povečanja osnovnega kapitala je tudi povečanje osnovnega kapitala na podlagi odobrenega kapitala, kar je v ZGD-1 urejeno v 353. do 357. členu. Posebnost tega načina povečanja je, da lahko o povečanju osnovnega kapitala in izdaji novih delnic odloča poslovodstvo družbe, sicer le do določenega zneska in na podlagi pooblastila v statutu, ki je lahko dano za pet let. Povečanje osnovnega kapitala z izdajo delnic z večkratno glasovalno pravico je odločitev, o kateri lahko odloča le skupščina, zato se s predlagano dopolnitvijo prvega odstavka 353. člena izključuje možnost, da bi se delnice z večkratno glasovalno pravico izdale na podlagi odobrenega kapitala. Te delnice se lahko izdajo samo v postopku rednega povečanja osnovnega kapitala v skladu s 333. do 342. členom tega zakona.

K 15. členu:

Zaradi jasnosti in določnosti se določa enoten izraz poročila o razmerjih s povezanimi družbami, ki se uporablja v tretjem odstavku 545. člena, prvem odstavku 546. člena in prvem ter drugem odstavku 546.a člena ZGD-1.

K 16. členu:

Zaradi jasnosti in določnosti se določa enoten izraz poročila o razmerjih s povezanimi družbami, ki se uporablja v tretjem odstavku 545. člena, prvem odstavku 546. člena in prvem ter drugem odstavku 546.a člena ZGD-1.

K 17. členu:

V skladu z zahtevami Direktive (EU) št. 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega

parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L št. 141 z dne 5. 6. 2015, str. 73), zadnjič spremenjene z Direktivo (EU) 2024/1640 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2024 o mehanizmih, ki jih morajo vzpostaviti države članice za preprečevanje uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Direktive (EU) 2019/1937 ter spremembi in razveljavitvi Direktive (EU) 2015/849 (UL L št. 2024/1640 z dne 19. 6. 2024); (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2015/849/EU) je bila Republika Slovenija v slovenski pravni red dolžna prenesti register dejanskih lastnikov, ki je ključen instrument za zagotavljanje preglednosti lastniških struktur poslovnih subjektov in preprečevanje finančnih zlorab, predvsem glede pranja denarja in financiranja terorizma.

Namen registra dejanskih lastnikov je omogočiti vpogled v to, kdo dejansko nadzoruje pravne osebe in druge subjekte, s čimer se zmanjšuje možnost prikrivanja premoženja ali zlorabe pravnih struktur za nezakonite dejavnosti.

Prvi odstavek vzajemno povezanima družbama, ki nista v razmerju odvisnosti, omogoča uresničevanje njunih pravic iz deležev v drugi družbi za največ četrtno vseh deležev druge družbe, pod pogojem, da sta obveščeni o medsebojni udeležbi ali izvesta za obstoj medsebojne udeležbe. Drugi odstavek družbo, ki prva obvesti drugo družbo o svoji udeležbi, z namenom spodbujanja transparentnosti izvzema iz navedene omejitve. To pomeni, da lahko prva družba dobi obvladujoč položaj pri upravljanju sredstev druge družbe oziroma lahko na drug način nadzoruje, usmerja ali bistveno vpliva na odločitve posloводства druge družbe, že z enostranskim dejanjem obveščanja.

Poslovni subjekti so podatke o svojem neposrednem in posrednem dejanskem lastništvu, ki presega več kot četrtno poslovnega deleža, dolžni vpisovati v register dejanskih lastnikov (tretji odstavek 48. člena ZPPDFT-2). Dejanski lastniki pa so dolžni poslovnim subjektom zagotoviti vse potrebne podatke, da slednji lahko vzpostavijo in upravljajo natančno evidenco podatkov o svojih dejanskih lastnikih ter jo posodablajo ob vsaki spremembi podatkov (prvi in peti odstavek 45. člena ZPPDFT-2). Posledično je transparentnost dostopa do podatkov o lastnikih z več kot četrtnim deležem za osebe s pravnim interesom, kamor sodijo tudi vzajemno povezane družbe, od vzpostavitve registra dejanskih lastnikov dalje zagotovljena že sistemsko. Obe vzajemno povezani družbi bosta namreč informacijo, da sta kot pravni osebi prisotni v verigi posrednega dejanskega lastništva pridobili že na podlagi ZPPDFT-2. Za obravnavano specialno izjemo od načelne omejitve izvrševanja prevladujočega vpliva pri vzajemno povezanih družbah zato ni več javnega interesa. Polega tega navedena ureditev prvo vzajemno povezano družbo postavlja v privilegiran položaj brez stvarnega in razumnega razloga. Glede na to se predlaga črtanje drugega odstavka.

K 18. členu:

683.b člen ZGD-1 se spreminja zaradi prenosa prvega odstavka 40.a člena Direktive 2013/34/EU v nacionalno zakonodajo, ki je bil spremenjen z Direktivo (EU) 2026/470 in ureja pripravo poročila o trajnostnosti v zvezi s podjetji iz tretjih držav. Direktiva (EU) 2026/470 je v skladu s ciljem poenostavitve zakonodajnega okvirja in zmanjšanja upravnih bremen za družbe v zvezi s poročanjem o trajnostnosti ter povečanjem njihove konkurenčnosti, posodobila merila za podružnice, ki morajo zagotoviti informacije o trajnostnosti. To so podružnice, ki so jih v Republiki Sloveniji ustanovila tuja podjetja iz tretjih držav, ki niso v skupini ali tuja podjetja iz tretjih držav, ki so v skupini, katera so zavezana pripraviti konsolidirana letna poročila za najširši krog družb v skupinah obvladujoča podjetja iz tretjih držav in kadar podjetja iz tretjih držav nimajo odvisnih družb (iz prvega odstavka 70.d člena tega zakona). S spremembo drugega odstavka 683.b člena ZGD-1 se zvišuje merilo za navedene podružnice podjetij iz tretjih držav, ki morajo zagotoviti informacije o trajnostnosti, in sicer, če čisti prihodki od prodaje tujega podjetja iz tretje države ali skupine v Evropski uniji v zadnjih dveh zaporednih poslovnih letih na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat presežejo 450.000.000 eurov (prej 150.000.000 eurov) in njeni čisti prihodki od prodaje v prejšnjem poslovnem letu presežejo 200.000.000 eurov (prej 40.000.000 eurov). Podružnice tujih podjetij iz tretjih držav morajo zagotoviti informacije o trajnostnosti, kar pomeni, da morajo pridobiti in objaviti poročila o trajnostnosti, ki jih pripravijo podjetja iz tretjih držav, zato se merila za določitev obsega zavezancev razlikujejo od tistih družb, ki morajo sama pripraviti poročilo o trajnostnosti.

Z novim četrtrim odstavkom 683. člena tega zakona se ureja možnost, da podružnica ne objavi in predloži AJ PES poročila o trajnostnosti, če je tuje podjetje iz tretje države, ki jo je ustanovilo, finančni holding, katerega poslovni modeli in dejavnosti odvisnih družb so med seboj neodvisni. Z določbo se zagotavljajo

enaki konkurenčni pogoji za obvladujoča evropska podjetja in podjetja iz tretjih držav, ki so finančni holdingi. Razlogi so pojasnjeni v obrazložitvi k novemu devetemu odstavku 70.č člena tega zakona.

K 19. členu:

V 4. točki tretjega odstavka 687. člena, ki ureja prekrške tujega podjetja, ki je v Republiki Sloveniji ustanovilo podružnico, je treba popraviti sklice na ustrezne materialne določbe zaradi zagotovitve ustrezne pravne podlage za izvajanje sankcij. V uvodnem besedilu tretjega odstavka 687. člena je navedeno, da se z globo od 6.000 do 30.000 eurov za prekršek kaznuje tuje podjetje, ki ustreza merilom za velike družbe, z globo od 4.000 do 20.000 eurov tuje podjetje, ki ustreza merilom za srednje družbe, z globo od 2.000 do 10.000 eurov tuje podjetje, ki ustreza merilom za majhne družbe, z globo od 1.000 do 5.000 eurov pa tuje podjetje, ki ustreza merilom za mikro družbe, ki je ustanovilo podružnico, če podružnica ne izpolni poleg ostalih tudi obveznosti, navedene v 4. točki. V slednji je določeno, da bo tuje podjetje sorazmerno kaznovano, če podružnica poročila o trajnostnosti v zvezi s tujim podjetjem iz tretje države ne predloži AJPES na način in v rokih v skladu s prvim do tretjim odstavkom 683.b člena v zvezi s 70.d členom tega zakona oziroma podatkov o čistih prihodkih od prodaje iz četrtega odstavka 683.b člena tega zakona ne predloži AJPES. Namreč način in v roki za predložitev poročila o trajnostnosti za podružnice tujih podjetij so določeni v prvem in drugem odstavku 683.b člena ZGD-1, medtem ko je določena obveznost o predložitvi AJPES podatkov o čistih prihodkih od prodaje urejena v tretjem odstavku 683.b člena. V skladu z navedenim se popravijo sklici v 4. točki tretjega odstavka 687. člena.

K 20. členu:

V 688. členu, ki ureja prekrške podjetnika, je treba v prvem odstavku v 3. točki popraviti sklic na ustrezno materialno določbo. V 3. točki prvega odstavka 688. člena ZGD-1 je določeno, da se z globo od 2.000 do 5.000 eurov za prekršek kaznuje podjetnik, ki ustreza merilom za velike družbe, z globo od 1.300 do 3.500 eurov podjetnik, ki ustreza merilom za srednje družbe, z globo od 600 do 2.000 eurov podjetnik, ki ustreza merilom za majhne družbe, z globo od 200 do 800 eurov pa podjetnik, ki ustreza merilom za mikro družbe, če v primeru iz drugega odstavka 58. člena tega zakona ne predloži AJPES letnega poročila zaradi javne objave v treh mesecih po koncu poslovnega leta ali ga ne predloži v elektronski obliki, razen podjetnikov, ki so po določbah o obdavčitvi dohodkov iz dejavnosti zakona, ki ureja dohodnino, obdavčeni na podlagi ugotovljenega dobička z upoštevanjem normiranih odhodkov. Pogoji za predložitev letnih poročil so določeni v tretjem odstavku 58. člena ZGD-1, zato je treba popraviti sklic v 3. točki prvega odstavka 688. člena ZGD-1 iz drugega na tretji odstavek 58. člena ZGD-1.

K 21. členu:

Glede 22. člena ZPre-1

V zvezi s prevzemno-pravnimi vprašanji uvedbe delnic z večkratno glasovalno pravico je treba razlikovati med aktivno in pasivno pridobitvijo kontrole. Na aktiven način je prevzemni prag iz drugega odstavka 7. člena ZPre-1 mogoče doseči tudi s pridobitvijo delnic z večkratno glasovalno pravico v postopku povečanja osnovnega kapitala ali s preoblikovanjem navadnih delnic v delnice z večkratno glasovalno pravico. Vendar bodo to bolj redki primeri, saj se prevzemna zakonodaja uporablja le za javne in večje nejavne družbe. V skladu s 4. členom ZPre-1 se ta zakon uporablja, če je ciljna družba javna družba in če se z njenimi delnicami z glasovalno pravico trguje na organiziranem trgu. Polege tega se določbe tega zakona uporabljajo tudi, če je ciljna družba delniška družba, s katere delnicami se na organiziranem trgu ne trguje, če ima na zadnji dan leta pred letom, ki je pomembno za presojo uporabe tega zakona, najmanj 250 delničarjev ali več kot 4 milijone eurov celotnega kapitala, ki je razviden iz zadnje javne objave letnega poročila te družbe na podlagi ZGD-1. Ob tem pa je treba upoštevati, da uvedba delnic z večkratno glasovalno pravico temelji na principu soglasnosti. Realno je pričakovati, da če se bodo delnice z večkratno glasovalno pravico na ravni podjetja uvedle, se bodo uvedle že s prvotnim statutom, kasneje pa praviloma le v primeru, če bo družba imela manjše število družbenikov, za take družbe pa prevzemna zakonodaja praviloma ne velja.

V primeru delniških struktur z delnicami z večkratno glasovalno pravico je bolj verjetna pasivna pridobitev kontrole. Mišljeni so primeru, ko delničar doseže prevzemni prag, ne da bi to sploh želel in posledično tudi dolžnost dati prevzemno ponudbo nastane neodvisno od njegove volje. Med drugim lahko do takih situacij pride tudi zaradi prenehanja večkratnih glasovalnih pravic, bodisi zaradi prenosa delnic (klavzula *transfer-based sun-set*), bodisi zaradi poteka časa (klavzula *time-based sun-set*). Ni sicer nujno, da nacionalna

korporacijska zakonodaja uzakoni eno ali drugo klavzulo in tudi direktiva tega ne zahteva, vendar je uvedba obeh klavzul utemeljena in tudi v mednarodnem merilu razširjena. Obe sta predlagani tudi v predlogu te novele in sicer kot obligatorni – med drugim – prav za družbe z delnicami katerih se trguje na organiziranem trgu, torej za družbe, ki so podvržene prevzemni zakonodaji.

Za take primere trenutna slovenska prevzemna zakonodaja ne predvideva nobenih izjem od dolžnosti dati prevzemno ponudbo, kar pomeni, da bi moral delničar dati prevzemno ponudbo tudi v primeru, če bi denimo prišlo do prenosa delnice drugega delničarja na naslednike zaradi njegove smrti, v kolikor bi prvi delničar zaradi tega dosegel prevzemni prag. To ni smiselno, saj v takih primerih ne gre za pridobitve kontrola na podlagi lastnega ravnanja prevzemnika, ampak zaradi nastanka dejstev, na katere ni mogel vplivati. Zato je predlagana ustrezna dopolnitev 22. člena ZPre-1, tako da oseba, ki bo dosegla prevzemni prag ne bo dolžna dati prevzemne ponudbe tudi v primeru, če bo dosegla prevzemni prag zaradi prenehanja večkratnih glasovalnih pravic, ki jih je imel drugi delničar. Že sedaj je denimo v drugem odstavku 22. člena ZPre-1 določeno, da oseba, ki je dosegla prevzemni prag, ni dolžna dati prevzemne ponudbe, če ga je dosegla zaradi zmanjšanja osnovnega kapitala družbe z umikom delnic, izvedenega na podlagi sklepa skupščine, pri sprejetju katerega ni sodelovala.

Glede 47. člena ZPre-1

V 47. členu ZPre-1 so določene omejitve obrambnih ukrepov ciljne družbe pred prevzemom. V prvem odstavku tega člena je določeno, da od prejema obvestila o prevzemni nameri ali od objave prevzemne namere, če poslovodstvo pred to objavo obvestila o prevzemni nameri ni prejelo, do objave odločbe o izidu prevzemne ponudbe organ vodenja ali nadzora ciljen družbe brez sklepa skupščine delničarjev ne sme: a) povečati osnovnega kapitala; b) sklepati poslov zunaj rednega poslovanja družbe; c) opravljati dejanj ali sklepati poslov, ki bi lahko resneje ogrozili nadaljnje poslovanje družbe; č) pridobivati lastnih delnic ali vrednostnih papirjev, iz katerih izhaja upravičenje do njih; in d) opravljati dejanj, ki bi lahko onemogočala ponudbo. Odločitve organa vodenja ali nadzora ali skupščine ciljne družbe, ki so sprejete pred dnem objave prevzemne namere in še niso v celoti izvedene, potrebujejo pred izvedbo ali dokončno izvedbo odobritev skupščine ciljne družbe, če niso del rednega poslovanja ciljne družbe in bi njihova izvedba lahko onemogočala ponudbo (drugi odstavek 47. člena ZPre-1).

V četrtem odstavku 47. člena ZPre-1 je nato določeno, da je za veljavnost sklepa skupščine o zgoraj navedenih zadevah potrebna večina najmanj treh četrtin pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala. V skladu s splošnimi pravili korporacijskega prava zahteva po tričetrtinski kapitalski večini pomeni (le) dodatno zahtevo h glasovalni navadni večini (Glej M. Kocbek v: Veliki komentar Zakona o gospodarskih družbah, 2. knjiga, 2. izdaja, GV Založba, Ljubljana 2014, str. 418 – 423). To pomeni, da je tudi za sprejem sklepa skupščine o obrambnih ukrepih pred prevzemom potrebna ne le tričetrtinska večina pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala, ampak tudi navadna večina oddanih glasov delničarjev. S predlagano novelo se določba četrtega odstavka 47. člena ZPre-1 dopolnjuje z novim stavkom, po katerem bodo na skupščini, ki bo odločala o obrambnih ukrepih pred prevzemom, delnice z večkratno glasovalno pravico upravičevale le do enega glasu. Konkretno bo to pomenilo, da imetnik delnic z večkratno glasovalno pravico, ki bo imel v osnovnem kapitalu delež, ki je manjši od ene četrtine, zaradi večkratnih glasovalnih pravic ne bo mogel preprečiti sprejema sklepa o obrambnih ukrepih pred prevzemom. Dopolnitev, kot je predlagana, je potrebna tudi zaradi uskladitve z zahtevami Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/25/ES z dne 21. aprila 2004 o ponudbah za prevzem, ki v tretjem odstavku 11. člena določa, da vrednostni papirji z večkratno glasovalno pravico prinašajo na skupščini delničarjev, na kateri se odloča o kakršnihkoli obrambnih ukrepih s skladu z 9. členom direktive, le po en glas.

Glede 49. člena ZPre-1

V petem odstavku 49. člena ZPre-1 je določeno, da na skupščini, ki jo skliče prevzemnik, ki doseže ali preseže končni prevzemni prag, ne učinkujejo omejitve glasovalnih pravic iz tretjega odstavka tega člena in pravice delničarjev za imenovanje ali odpoklic članov organa vodenja ali nadzora, določene s statutom ciljne družbe, če je vsaj eden od predmetov, o katerih naj sklepa skupščina, sprememba statuta ciljne družbe ali odpoklic ali imenovanje članov organa vodenja ali nadzora. Predlaga se sprememba petega odstavka 49. člena ZPre-1, in sicer na tak način, da na tej skupščini ne bodo učinkovale tudi večkratne glasovalne pravice

oziroma da bodo delnice z večkratno glasovalno pravico upravičevale le do enega glasu. Tudi ta dopolnitev je potrebna zaradi uskladitve z zahtevami Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/25/ES z dne 21. aprila 2004 o ponudbah za prevzem, ki v četrtem odstavku 11. člena določa: » Kadar ima ponudnik po ponudbi v lasti 75 % ali več kapitala, ki prinaša glasovalne pravice, ne veljajo nobene omejitve prenosa vrednostnih papirjev ali glasovalnih pravic iz odstavkov 2 in 3, niti izredne pravice delničarjev za imenovanje ali razrešitev članov uprave iz statuta ciljne družbe; vrednostni papirji z večkratno glasovalno pravico prinašajo na prvi skupščini delničarjev po izteku ponudbe pri spremembi statuta ali razrešitvi in imenovanju članov uprave le po en glas.«.

K 22. členu:

Direktiva 2026/470/EU je s spremembo prvega in drugega odstavka 29.d člena Direktive 2013/34/EU posebej uredila začetek uporabe pravil v zvezi z opremo poročila o trajnostnosti z oznakami, kjer je določeno, da dokler niso sprejeta pravila o označevanju z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2019/815 z dne 17. decembra 2018 o dopolnitvi Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za določitev enotne elektronske oblike poročanja, se od družb ne zahteva, da opremijo poročilo o trajnostnosti z oznakami. V nacionalnem pravnem redu smo zaradi odsotnosti evropske ureditve glede začetka uporabe pravil v zvezi z opremo poročila o trajnostnosti pred sprejetjem Direktive 2026/470/EU, to uredili s prehodno določbo v Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24), kjer je bilo določeno v tretjem odstavku 35. člena, da se določbe drugega odstavka spremenjenega 58. člena zakona, ki se nanašajo na opremo poročila o trajnostnosti z oznakami, začnejo uporabljati, ko so zagotovljeni tehnični pogoji za njihovo izvajanje. Minister, pristojen za gospodarstvo, ob zagotovitvi tehničnih pogojev z odredbo, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določi datum, od katerega se začnejo uporabljati te določbe. Ker pa je bilo na podlagi Direktive 2026/470/EU, s spremembo prvega in drugega odstavka 29.d člena Direktive 2013/34/EU, to urejeno v evropski zakonodaji, posegamo v nacionalno ureditev, tj. tretji odstavek 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24) in predlagamo, da dokler niso sprejeta pravila o označevanju z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2019/815 z dne 17. decembra 2018 o dopolnitvi Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za določitev enotne elektronske oblike poročanja, se od družb ne zahteva, da opremijo poročilo o trajnostnosti z oznakami.

K 23. členu:

V prvem odstavku se ureja začetek uporabe zakona zaradi sprememb in poenostavitve zahtev glede poročanja o trajnostnosti, ki vključuje tudi spremembo področja uporabe oziroma obsega zavezancev za poročanje o trajnostnosti v skladu s 3. členom Direktive (EU) 2026/470, ki spreminja 5. člen Direktive 2022/2464/EU. Določa se, da se pričnejo uporabljati spremenjene določbe glede poročanja o trajnostnosti za poslovno leto, ki se začne v letu 2027. Torej bodo družbe, katerih čisti prihodki od prodaje v poslovnem letu na bilančni presečni dan presegajo 450.000.000 eurov in povprečno število delavcev presega 1 000 ter obvladajoče družbe, ki skupaj z odvisnimi družbami v poslovnem letu na bilančni presečni dan čisti prihodki od prodaje presežejo 450.000.000 eurov in povprečno število delavcev 1 000 zavezane pripraviti poročilo o trajnostnosti v letu 2028.

V drugem odstavku se ureja prehodno obdobje glede obveznosti v zvezi s poročanjem o trajnostnosti za tiste družbe, ki so v skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25) že pričele izvajati in uporabljati določbe navedenega zakona. Določeno je, da se do začetka uporabe spremenjenega 70.c in 70.č člena tega zakona, za obveznosti poročanja za družbe, ki so zavezane k poročanju o trajnostnosti na podlagi 1. točke prvega odstavka 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25) uporabljajo določbe, ki so se uporabljale do uveljavitve tega zakona, za poslovno leto, ki se začne v letu 2026. Z določbo se zagotavlja pravna varnost, predvsem glede osebnega področja uporabe zahtev v zvezi s poročanjem o trajnostnosti zaradi spremembe obsega zavezancev v skladu z Direktivo 2026/470/EU. S prvim odstavkom 22. člena se ureja uporaba prvega odstavka 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24), s katerim se je v nacionalno zakonodajo prenesel prvi odstavek 5. člena Direktive 2022/2464/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti, s katerim se je uredilo postopno uvajanje obveznosti glede poročanja o trajnostnosti za družbe zavezanke glede na njihovo velikost. V skladu z načelom sorazmernosti so bile prve zavezane za trajnostno poročanje družbe iz prve

skupine, navedene v 1. točki 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24), ki so bile že pred sprejetjem Direktive 2022/2464/EU in novele ZGD-1M zavezane pripraviti izjavo o nefinančnem poslovanju, ki je zajemala nekatere vidike trajnosti. To so velike družbe, ki so subjekti javnega interesa in katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na bilančni presečni dan večje od 500 ter obvladujoče družbe, ki so subjekti javnega interesa in ki skupaj z odvisnimi družbami dosegajo pogoje za velike družbe iz petega odstavka 55. člena zakona, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20%, ter katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na dan bilance stanja na ravni skupine večje od 500. Navedene družbe so morale prvič pripraviti in predložiti za javno objavo poročilo o trajnosti za poslovno leto 2024. Z zadevno prehodno določbo se omejuje uporaba zahtev glede poročanja o trajnosti za navedene družbe na poslovno leto, ki se začne v letu 2026. Zaradi poenostavitve zakonodaje in razbremenitev družb Direktiva 2026/470/EU spreminja merila za določitev obsega zavezancev za poročanje o trajnosti tako, da bodo od poslovnega leta 2027 dalje zavezane poročati o trajnosti samo družbe, katerih čisti prihodki od prodaje v poslovnem letu na bilančni presečni dan presegajo 450.000.000 eurov in povprečno število delavcev presega 1 000 ter obvladujoče družbe, ki skupaj z odvisnimi družbami v poslovnem letu na bilančni presečni dan čisti prihodki od prodaje presežejo 450.000.000 eurov in povprečno število delavcev 1 000. Zaradi navedenih sprememb glede področja uporabe oziroma obsega zavezancev za trajnostno poročanje, je treba prilagoditi tudi datume za njihovo uporabo predvsem za družbe, ki v skladu z novimi merili ne bodo več zavezane k pripravi in javni objavi poročila o trajnosti.

V tretjem odstavku se ureja možnost uporabe izvetja od obveznosti glede poročanja o trajnosti za družbe določene v 1. točki prvega odstavka 35. člena z Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24), ki so bile na podlagi Direktive 2022/2464/EU v prvi skupini družb zavezanih za poročanje o trajnosti (to so velike družbe, ki so subjekti javnega interesa in katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na bilančni presečni dan večje od 500 ter obvladujoče družbe, ki so subjekti javnega interesa in ki skupaj z odvisnimi družbami dosegajo pogoje za velike družbe iz petega odstavka 55. člena zakona, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %, ter katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na dan bilance stanja na ravni skupine večje od 500) za poslovno leto 2026. Predhodni odstavek je omejil poročanje navedenim družbam na poslovno leto, ki se začne v letu 2026, vendar ne glede to se zaradi hitrejši razbremenitve na podlagi spremenjenega 5. člena Direktive (EU) 2022/2464 dopušča, da se te pod določenimi pogoji izvamejo iz obveznosti glede poročanja o trajnosti že za poslovno leto 2026. Omenjeni pogoji za izvzem se navezujejo na nova merila za določitev obsega zavezancev za poročanje o trajnosti. Na podlagi navedenega se določa, da niso zavezane k poročanju o trajnosti družbe iz 1. točke prvega odstavka 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25), katerih čisti prihodki od prodaje ne presegajo 450.000.000 eur ali katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu na bilančni presečni dan ne presega 1 000 za poslovno leto, ki se začne v letu 2026.

V četrtem odstavku se ureja prenehanje uporabe zakona glede obveznosti poročanja o trajnosti za družbe določene v 2. točki prvega odstavka 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25). Na podlagi slednjega je bilo na podlagi 5. člena Direktive (EU) 2022/2464, urejeno postopno uvajanje obveznosti glede poročanja o trajnosti za družbe zavezane po velikosti, ki so bile razvrščene v več skupin. V 2. točki prvega odstavka 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25) so navedene velike družbe in obvladujoče družbe, ki skupaj z odvisnimi družbami dosegajo pogoje za velike družbe iz petega odstavka 55. člena zakona, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %, ki naj bi pričele uporabljati zahteve v zvezi s poročanjem o trajnosti za poslovno leto 2027. Z Direktivo (EU) 2026/470 se spreminja obseg zavezancev za poročanje o trajnosti in iz področja uporabe izključuje velike (zv. 2. točka) ter majhne in srednje družbe, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu, majhne in nekompleksne institucije ter lastne zavarovalnice in pozavarovalnice (zv. 3. točka). V skladu z navedenim je določeno, da za navedene družbe, ki so na podlagi 2. točke prvega odstavka 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25), zavezane uporabljati določbe o poročilu o trajnosti oziroma konsolidiranem poročilu o trajnosti, po novi ureditvi pa ne več, se določbe ne uporabljajo več za poslovno leto, ki se začne v letu 2027.

V petem odstavku se ureja prenehanje uporabe zakona glede obveznosti poročanja o trajnostnosti za družbe določene v 3. točki prvega odstavka 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25). Na podlagi slednjega je bilo na podlagi 5. člena Direktive 2022/2464/EU, urejeno postopno uvajanje obveznosti glede poročanja o trajnostnosti za družbe zavezanke po velikosti, ki so bile razvrščene v več skupin. V 3. točki prvega odstavka 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25) so navedene majhne in srednje družbe, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu, razen za mikro družbe, majhne in nekompleksne institucije, če gre za veliko družbo oziroma majhno ali srednjo družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ki ni mikro družba, lastne zavarovalnice in pozavarovalnice po zakonu, ki ureja zavarovalništvo, če gre za veliko družbo oziroma majhno ali srednjo družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ki ni mikro družba, ki bi morale pričeti uporabljati določbe v zvezi s trajnostnim poročanjem za poslovno leto 2028. Z Direktivo 2026/470/EU se spreminja obseg zavezancev za poročanje o trajnostnosti in iz področja uporabe izključuje velike (zv. 2. točka) ter majhne in srednje družbe, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu, majhne in nekompleksne institucije ter lastne zavarovalnice in pozavarovalnice (zv. 3. točka). V skladu z navedenim je določeno, da za navedene družbe, ki so na podlagi 3. točke prvega odstavka 35. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25), zavezane uporabljati določbe o poročilu o trajnostnosti oziroma konsolidiranem poročilu o trajnostnosti, po novi ureditvi pa ne več, se določbe ne uporabljajo več za poslovno leto, ki se začne v letu 2028.

K 24. členu:

Zaradi sprememb določb, ki se nanašajo na poročanje o trajnostnosti, je treba tudi za ostale zavezanke za pripravo poročila o trajnostnosti, kot so odvisne družbe in podružnice, ki so jih ustanovila tuja podjetja iz tretjih držav, urediti začetek uporabe spremenjenih določb. V skladu z navedenim se določa, da se določbe spremenjenega 70.d in 683.b člena zakona začnejo uporabljati za poslovno leto, ki se začne v letu 2028.

K 25. členu:

Prvi do četrta odstavek 38. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25) se vsebinsko ne spreminjajo, vendar jih je zaradi sprememb določb s to spremembo zakona, ki se nanašajo na poročanje o trajnostnosti, treba ponovno navesti kot prehodne določbe, ker urejajo pripravo poročil o trajnostnosti za odvisne družbe v EU, ki jih obvladuje družba iz tretje države in se sklicujejo na s to novelo spremenjene člene.

V petem odstavku se ureja izvzetja za odvisne družbe glede priprave poročila o trajnostnosti, ki se vsebinsko ne spreminja, vendar je treba spremeniti sklice zaradi sprememb 70.c člena, ker se v skladu s tozadevno novelo zakona ta urejajo v desetem odstavku, zato je določeno, da za namene izvzetja iz desetega odstavka 70.c člena tega predloga zakona konsolidirano poročilo o trajnostnosti šteje za poročanje obvladujoče družbe na ravni skupine v zvezi z družbami, vključenimi v konsolidacijo. Za poročanje v skladu z drugim odstavkom tega člena se šteje, da izpolnjuje pogoje pod č) 2. točke desetega odstavka 70.c člena tega zakona.

K 26. členu:

Člen določa objavo zakona, preden začne veljati in začetek njegove veljavnosti. Določa se krajši vacatio legis od ustavno določenega, ker je izdaja, objava in začetek učinkovanja zakona nujna. Sprejem predloga zakona je potreben, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države. Predlagani krajši vakacijski rok je pomemben zato, da se zagotovi pravna varnost in razbremenijo gospodarske družbe regulativnih bremen tako, da se jim omogoči dovolj časa za prilagoditev in pripravo na obveznosti glede poročanja o trajnostnosti. V novih in težkih razmerah je namreč konkurenčnost gospodarstva pod pritiskom zaradi visokih cen energije, tehnološke konkurence in naraščajočih geopolitičnih napetosti. Zaradi zaščite konkurenčnega gospodarstva je treba prilagoditi zakonodajni okvir v smeri poenostavitve in razbremenitve gospodarskih družb, hkrati pa ostati zavezan k izpolnitvi ciljem evropskega zelenega dogovora. Zato je sprejem predloga zakona nujen za razbremenitev gospodarskih družb regulativnih bremen, da se zaščiti konkurenčno gospodarstvo, saj te gospodarske družbe s svojim delovanjem lahko bistveno vplivajo na gospodarsko, socialno in finančno stabilnost. Predlagani začetek veljavnosti zakona naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije je utemeljen s potrebo po čimprejšnji uskladitvi pravnega reda Republike Slovenije z zahtevami Direktive 2026/470/EU in 2024/2810/EU ter zagotovitvi pravočasnega

izvajanja obveznosti Republike Slovenije, ki izhajajo iz prava EU. Ker novela pretežno vsebuje uskladitvene spremembe, s katerimi se prenašajo zahteve navedenih direktiv oziroma odpravljajo normativna podvajanja in druge pomanjkljivosti veljavne ureditve, ne da bi pri tem naslovníkom nalagala nove ali bistveno obsežnejše obveznosti, je predlagani krajši rok za začetek njene veljavnosti posebej utemeljen in skladen z drugim odstavkom 154. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a, 92/21 – UZ62a in 98/25 – UZ74a).

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o gospodarskih družbah

(Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-10, 75/23, 102/24, 77/25 in 10/26 – ZdZEETD)

2. člen

(prenos direktiv in izvajanje uredb Evropske unije)

(1) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo naslednje direktive Evropske unije:

- [Direktiva 2007/36/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uveljavljanju določenih pravic delničarjev družb, ki kotirajo na borzi (UL L št. 184 z dne 14. 7. 2007, str. 17), zadnjič spremenjena z [Direktivo \(EU\) 2023/2864](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o spremembi nekaterih direktiv glede vzpostavitve in delovanja evropske enotne točke dostopa (UL L št. 2023/2864 z dne 20. 12. 2023), (v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2007/36/EU](#)),
- [Direktiva 2009/38/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o ustanovitvi Evropskega sveta delavcev ali uvedbi postopka obveščanja in posvetovanja z delavci v družbah ali povezanih družbah na območju Skupnosti (Prenovitev) (UL L št. 122 z dne 16. 5. 2009, str. 28), zadnjič spremenjena z [Direktivo \(EU\) 2015/1794](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2015 o spremembi [direktiv 2008/94/ES](#), [2009/38/ES](#) in [2002/14/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta ter [direktiv Sveta 98/59/ES](#) in [2001/23/ES](#) v zvezi s pomorščaki (UL L št. 263 z dne 8. 10. 2015, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2009/38/ES](#))
- [Direktiva 2009/102/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 na področju prava družb o družbah z omejeno odgovornostjo z enim družbenikom (Kodificirana različica) (UL L št. 258, 1. 10. 2009, str. 20), zadnjič spremenjena z [Direktivo Sveta 2013/24/EU](#) z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju prava družb zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 365), (v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2009/102/ES](#)) in
- [Direktiva \(EU\) 2022/2381](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepov (UL L št. 315 z dne 7. 12. 2022, str. 44).

(2) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije delno prenašajo naslednje direktive Evropske unije:

- [Direktiva 2006/43/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2006 o obveznih revizijah za letne in konsolidirane računovodske izkaze, spremembi [direktiv Sveta 78/660/EGS](#) in [83/349/EGS](#) ter razveljavitvi [direktive Sveta 84/253/EGS](#) (UL L št. 157 z dne 9. 6. 2006, str. 87), zadnjič spremenjena z [Direktivo \(EU\) 2023/2864](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o spremembi nekaterih direktiv glede vzpostavitve in delovanja evropske enotne točke dostopa (UL L št. 2023/2864 z dne 20. 12. 2023), (v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2006/43/ES](#)),
- [Direktiva 2013/34/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi [direktiv Sveta 78/660/EGS](#) in [83/349/EGS](#) (UL L št. 182 z dne 29. 6. 2013, str. 19), zadnjič spremenjena z [Direktivo \(EU\) 2024/1306](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o spremembi [Direktive 2013/34/EU](#) glede rokov za sprejetje standardov poročanja o

trajnostnosti za nekatere sektorje in nekatera podjetja iz tretjih držav (UL L št. 2024/1306 z dne 8. 5. 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2013/34/EU](#)) in

- [Direktiva \(EU\) 2017/1132](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. julija 2017 o določenih vidikih prava družb (kodificirano besedilo) (UL L št. 169 z dne 30. 6. 2017, str. 46), zadnjič spremenjena z [Uredbo \(EU\) 2021/23](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o okviru za sanacijo in reševanje centralnih nasprotnih strank ter spremembi [uredb \(EU\) št. 1095/2010](#), [\(EU\) št. 648/2012](#), [\(EU\) št. 600/2014](#), [\(EU\) št. 806/2014](#) in [\(EU\) 2015/2365](#) ter [direktiv 2002/47/ES](#), [2004/25/ES](#), [2007/36/ES](#), [2014/59/EU](#) in [\(EU\) 2017/1132](#) (UL L št. 22 z dne 22. 1. 2021, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2017/1132/EU](#)).

(3) S tem zakonom se podrobneje ureja izvajanje naslednjih uredb Evropske unije:

- [Uredba Sveta 2137/85/EGS](#) z dne 25. julija 1985 o Evropskem gospodarskem združenju (EGIZ) (UL L št. 199 z dne 31. 7. 1985, str. 1; v nadaljnjem besedilu: [Uredba 2137/85/EGS](#)),

- [Uredba Evropskega parlamenta in Sveta 1606/2002/ES](#) z dne 19. julija 2002 o uporabi mednarodnih računovodskih standardov (UL L št. 243 z dne 11. 9. 2002, str. 1), zadnjič spremenjena z [Uredbo \(ES\) št. 297/2008](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2008 o spremembah [Uredbe \(ES\) št. 1606/2002](#) o uporabi mednarodnih računovodskih standardov, glede Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil (UL L št. 97 z dne 9. 4. 2008, str. 62), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 1606/2002/ES](#)),

- [Uredba Komisije \(EU\) 2023/1803](#) z dne 13. avgusta 2023 o sprejetju nekaterih mednarodnih računovodskih standardov v skladu z [Uredbo \(ES\) št. 1606/2002](#) Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 237 z dne 26. 9. 2023, str. 1) zadnjič spremenjena z [Uredbo Komisije \(EU\) 2024/1317](#) z dne 15. maja 2024 o spremembi [Uredbe \(EU\) 2023/1803](#) glede Mednarodnega računovodskega standarda 7 in Mednarodnega standarda računovodskega poročanja (UL L št. 2024/1317 z dne 16. 5. 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 2023/1803/EU](#)) in

- [Uredba Sveta 2157/2001/ES](#) z dne 8. oktobra 2001 o statutu evropske družbe (SE) (UL L št. 294 z dne 10. 11. 2001, str. 1), zadnjič spremenjena z [Uredbo Sveta \(EU\) št. 517/2013](#) z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih uredb ter odločb in sklepov na področjih prostega pretoka blaga, prostega gibanja oseb, prava družb, politike konkurence, kmetijstva, varnosti hrane, veterinarske in fitosanitarne politike, prometne politike, energetike, obdavčitve, statistike, vseevropskih omrežij, pravosodja in temeljnih pravic, pravice, svobode in varnosti, okolja, carinske unije, zunanjih odnosov, zunanje, varnostne in obrambne politike ter institucij zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 10. 6. 2013, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 2157/2001/ES](#)).

53. člen

(uporaba določb in pomen pojmov)

(1) Določbe tega poglavja v celoti veljajo za:

1. kapitalske družbe;
2. tiste osebne družbe, pri katerih za njihove obveznosti ni neomejeno odgovorna nobena fizična oseba.

(2) Za podjetnika, katerega podjetje ustreza merilom za srednje ali velike družbe, veljajo določbe tega poglavja, razen 57. člena tega zakona.

(3) Za druge osebne družbe, ki niso osebne družbe iz prvega odstavka tega člena, in za podjetnika, katerega podjetje ustreza merilom za majhne družbe, veljajo samo določbe 54., 58. do 60. člena ter 65. do 67. člena tega zakona. Pri uporabi navedenih določb morajo členitev in oznake postavk lastnega kapitala prilagoditi svojim razmeram in lahko upoštevajo vse poenostavitve, ki veljajo za majhne družbe.

(4) Posamezni izrazi v tem poglavju pomenijo:

- družbenik je družbenik osebne družbe ali družbe z omejeno odgovornostjo ali delničar;
- delež je poslovni delež v družbi z omejeno odgovornostjo ali delnica v delniški družbi;
- statut je družbena pogodba osebne družbe ali družbena pogodba družbe z omejeno odgovornostjo ali akt o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo, če ustanovi to družbo ena sama oseba ali statut delniške družbe;
- bilančni presečni dan je dan, po stanju na katerega se izdelata bilanca stanja; bilančni presečni dan letne bilance stanja je zadnji dan poslovnega leta;
- slovenski računovodski standardi so računovodski standardi, ki jih sprejme Slovenski inštitut za revizijo v skladu s tem zakonom;
- mednarodni standardi računovodskega poročanja so standardi, ki so kot mednarodni računovodski standardi določeni z [Uredbo 1606/2002/ES](#) in [Uredbo 1126/2008/ES](#);
- majhna in nekompleksna institucija je majhna in nekompleksna institucija iz 145. točke prvega odstavka 4. člena [Uredbe \(EU\) št. 575/2013](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi [Uredbe \(EU\) št. 648/2012](#) (UL L št. 176 z dne 27. 6. 2013, str. 1), zadnjič spremenjene z [Uredbo \(EU\) 2024/1623](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2024 o spremembi [Uredbe \(EU\) št. 575/2013](#) glede zahtev za kreditno tveganje, tveganje prilagoditve kreditnega vrednotenja, operativno tveganje, tržno tveganje in izstopni prag (UL L 2024/1623 z dne 19. 6. 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 575/2013/EU](#));
- zadeve v zvezi s trajnostnostjo so okoljski dejavniki, socialni dejavniki, dejavniki v zvezi s spoštovanjem človekovih pravic in upravljavski dejavniki, vključno z dejavniki trajnostnosti, kot so opredeljeni v 24. točki 2. člena [Uredbe \(EU\) 2019/2088](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev (UL L št. 317 z dne 9. 12. 2019, str. 1), zadnjič spremenjene z [Uredbo \(EU\) 2023/2869](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o spremembi nekaterih uredb glede vzpostavitve in delovanja evropske enotne točke dostopa (UL L št. 2023/2869 z dne 20. 12. 2023), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 2019/2088/EU](#));
- ključna neopredmetena sredstva so sredstva brez fizičnega obstoja, od katerih je v osnovi odvisen poslovni model družbe in ki so vir ustvarjanja vrednosti v družbi;
- evropski standardi poročanja o trajnostnosti so standardi, ki so določeni z delegiranimi akti Evropske komisije, sprejetimi na podlagi 29.b in 29.c člena [Direktive 2013/34/EU](#);
- standardi poročanja o trajnostnosti za tuja podjetja iz tretjih držav so standardi, ki so določeni z delegiranim aktom Evropske komisije, sprejetim na podlagi 40.b člena [Direktive 2013/34/EU](#).

55. člen

(mikro, majhne, srednje in velike družbe)

(1) Družbe se pri uporabi tega zakona razvrščajo na mikro, majhne, srednje in velike družbe z uporabo navedenih meril na bilančni presečni dan letne bilance stanja:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu,
- čisti prihodki od prodaje, in
- vrednost aktive.

(2) Mikro družba je družba, ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega deset,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 900.000 eurov, in
- vrednost aktive ne presega 450.000 eurov.

(3) Majhna družba je družba, ki ni mikro družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 50,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 10.000.000 eurov, in
- vrednost aktive ne presega 5.000.000 eurov.

(4) Srednja družba je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 250,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 50.000.000 eurov, in
- vrednost aktive ne presega 25.000.000 eurov.

(5) Velika družba je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po tretjem odstavku tega člena ali srednja družba po prejšnjem odstavku.

(6) Družbe se v skladu z merili iz prvega, drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka prerazvrščajo na mikro, majhne, srednje in velike družbe, če na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat presežejo ali nehajo presegati merila iz prvega, drugega, tretjega, četrtega ali petega odstavka tega člena.

(7) Določbe tega zakona in drugih predpisov, ki se nanašajo na majhne družbe, se uporabljajo tudi za mikro družbe, razen če ta zakon in drugi predpisi ne določajo drugače. Določbe tretjega, četrtega, petega in šestega odstavka o velikosti družb in njihovem prerazvrščanju veljajo tudi za skupine.

(8) Določbe tega poglavja, ki veljajo za velike družbe, veljajo tudi za:

- subjekt javnega interesa iz prvega stavka desete alineje osmega odstavka 3. člena tega zakona,
- borzo vrednostnih papirjev,
- družbo, ki mora v skladu s 56. členom tega zakona pripraviti konsolidirano letno poročilo.

(9) Ne glede na prejšnji odstavek veljajo določbe 70.c do 70.d člena tega zakona za veliko družbo iz petega odstavka tega člena ter majhno in srednjo družbo iz tretjega in četrtega odstavka tega člena, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

69. člen

(vsebina priloge k izkazom)

(1) Pojasnila v prilogi k izkazom je treba prikazati v vrstnem redu, po katerem so postavke prikazane v bilanci stanja in izkazu poslovnega izida.

(2) Poleg podatkov in pojasnil, ki jih mora vsebovati priloga k izkazom po drugih členih tega poglavja in po slovenskih računovodskih standardih ali mednarodnih standardih računovodskega poročanja, mora vsaka družba v prilogi razkriti tudi:

1. sprejete računovodske usmeritve;

2. kadar se opredmetena osnovna sredstva merijo po revaloriziranih zneskih, tabelo, ki kaže:

- gibanja v revalorizacijski rezervi v poslovnem letu z razlago davčne obravnave tam navedenih postavk in

- knjigovodsko vrednost v bilanci stanja, ki bi bila pripoznana, če opredmetena osnovna sredstva ne bi bila revalorizirana;

3. kadar se finančni instrumenti ali sredstva merijo po pošteni vrednosti:

- pomembne predpostavke, na katerih temeljijo valorizacijski modeli in tehnike, kadar so bile poštene vrednosti določene v skladu z drugo alinejo tretjega odstavka 67. člena tega zakona;

- za vsako kategorijo finančnih instrumentov ali sredstev pošteno vrednost, spremembe vrednosti, ki so neposredno vključene v izkaz poslovnega izida, in spremembe, ki so vključene v rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti;

- za vsak razred izvedenih finančnih instrumentov podatke o obsegu in vrsti instrumentov, vključno s pomembnimi pogoji, ki lahko vplivajo na znesek, časovni okvir in zanesljivost prihodnjih denarnih tokov;

- tabelo, ki kaže gibanja v rezervah, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti med poslovnim letom;

4. skupni znesek pogojnih finančnih obveznosti, ki niso vključene v bilanci stanja, če so ti podatki pomembni za oceno finančnega položaja družbe. Pri tem morajo biti ločeno izkazane obveznosti iz izplačila pokojnin in obveznosti do družb v skupini;

5. višino vseh obveznosti, ki so zavarovane s stvarnim jamstvom (zastavno pravico in podobno), s podatki o obliki in načinu zagotovitve stvarnega jamstva, ločeno za vsako postavko obveznosti iz prvega, drugega, tretjega ali petega odstavka 65. člena tega zakona;

6. predujme in posojila, ki jih je družba ali njena odvisna družba odobrila članom posloводства, članom nadzornega sveta, drugim delavcem družbe in zaposlenim na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, z navedbo obrestnih mer, glavnih pogojev in vseh zneskov, ki so bili odplačani odpisani ali odpuščeni, ter poročila družbe za obveznosti teh oseb, z navedenimi podatki, ločeno za vsako od teh skupin oseb;

7. znesek in naravo posameznih postavk prihodkov ali odhodkov izjemnega obsega ali pomena;
8. višino vseh obveznosti z rokom dospelosti daljšim od petih let, ločeno za vsako postavko obveznosti iz prvega, drugega, tretjega ali petega odstavka 65. člena tega zakona;
9. povprečno število zaposlenih in,
10. če ima družba lastne deleže ali je med poslovnim letom imela lastne deleže:
  - število, znesek in delež lastnih deležev v osnovnem kapitalu, ki jih je družba ali tretja oseba za račun družbe pridobila ali odtujila v poslovnem letu, datum njihove pridobitve, razlog za pridobitev ali odtujitev lastnih deležev in denarno vrednost nasprotne dajatve;
  - število, znesek in delež lastnih deležev v osnovnem kapitalu, ki jih je družba ali tretja oseba za račun družbe v poslovnem letu sprejela v zastavo;
  - skupno število, skupni znesek in skupni delež lastnih deležev v osnovnem kapitalu, katerih imetnik je družba ali tretja oseba za račun družbe in jih ima v zastavi družba ali tretja oseba za račun družbe na bilančni presečni dan letne bilance stanja.

(3) Srednje družbe morajo poleg podatkov iz prejšnjega odstavka in podatkov ter pojasnil, ki jih mora vsebovati priloga k izkazom po drugih členih tega poglavja in po slovenskih računovodskih standardih ali mednarodnih standardih računovodskega poročanja, v prilogi k izkazom razkriti še:

1. za posamezne kategorije stalnih sredstev:
  - nakupno ceno ali proizvodne stroške ali pri nadomestni podlagi za merjenje pošteno vrednost ali revaloriziran znesek na začetku in koncu poslovnega leta;
  - pridobitve, odtujitve in prenose med poslovnim letom;
  - skupen znesek popravkov vrednosti na začetku in koncu poslovnega leta;
  - popravke vrednosti, ki se obračunajo med poslovnim letom;
  - gibanja v seštetih popravkih vrednosti v zvezi s pridobitvami, odtujitvami in prenosi med poslovnim letom in
  - stroške izposojanja v zvezi s pridobitvijo stalnega sredstva, ki se všttevajo v njegovo nabavno vrednost;
2. kadar se finančni instrumenti merijo po izvorni vrednosti:
  - za vsak razred izvedenih finančnih instrumentov podatke o obsegu in vrsti instrumentov in pošteno vrednost instrumentov, če se taka vrednost lahko določi s katero izmed metod, predpisanih v prvi alineji tretjega odstavka 67. člena tega zakona;
  - za stalna finančna sredstva, izkazana v znesku, ki presega njihovo pošteno vrednost, knjigovodsko vrednost in pošteno vrednost posameznih sredstev ali ustrezne skupine teh posameznih sredstev ter razloge za nezmanjšanje knjigovodske vrednosti, vključno z naravo dokaza, ki je podlaga za domnevo, da bo knjigovodska vrednost zopet pridobljena;

3. znesek vseh prejemkov, ki so jih za opravljanje nalog v družbi v poslovnem letu prejeli člani posloводства, drugi delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in člani nadzornega sveta. Znesek mora biti prikazan ločeno za vsako od teh skupin oseb;

4. podatke za vsako družbo, v kapitalu katere je družba sama neposredno ali po osebi, ki deluje za račun družbe, udeležena z najmanj 20 %:

- njeno firmo in sedež,
- delež, s katerim je udeležena pri njenem kapitalu, in
- višino njenega lastnega kapitala in njen poslovni izid v poslovnem letu.

Teh podatkov ni treba razkriti, če so nepomembni za resničen in pošten prikaz po prvem odstavku 61. člena tega zakona. V zvezi z družbo, ki letnega poročila ne objavlja javno in v katere kapitalu je družba neposredno ali posredno udeležena z manj kot 50 %, ni treba izkazati podatkov o višini njenega lastnega kapitala in njenem poslovnem izidu. Družbi ni treba izkazati teh podatkov, če bi zaradi tega za to drugo družbo lahko nastala občutna škoda. V takem primeru mora biti v prilogi k izkazu opozorjeno, da je bilo opuščeno razkritje teh podatkov iz navedenih razlogov;

5. če ima družba odobreni kapital ali je pogojno povečala osnovni kapital: višino odobrenega kapitala in število ter najmanjši emisijski znesek delnic, ki so bile v poslovnem letu izdane za odobreni kapital ali na podlagi pogojnega povečanja osnovnega kapitala;

6. če je družba izdala več razredov delnic: število delnic vsakega razreda in njihov najmanjši emisijski znesek;

7. če je družba izdala dividendne obveznice, zamenljive obveznice, obveznice s prednostno pravico do nakupa delnic ali druge vrednostne papirje, ki dajejo imetniku pravico do udeležbe v dobičku družbe ali pravico do nakupa ali zamenjave za delnice družbe, za vsako od teh vrst vrednostnih papirjev: njihovo število in pravice, ki iz njih izhajajo;

8. če je družba družbenik v drugi družbi in neomejeno osebno odgovarja za obveznosti te družbe: podatke o firmi, sedežu in pravnoorganizacijski obliki te druge družbe. Teh podatkov ni treba razkriti, če so nepomembni za resničen in pošten prikaz po prvem odstavku 61. člena tega zakona;

9. firmo in sedež obvladujoče družbe, ki sestavlja konsolidirano letno poročilo za najširši krog družb v skupini in v razmerju do katere je družba odvisna družba, ter navedbo kraja, kjer je mogoče dobiti to konsolidirano letno poročilo;

10. firmo in sedež obvladujoče družbe, ki sestavlja konsolidirano letno poročilo za najožji krog družb v skupini in v razmerju do katere je družba odvisna družba, ter navedbo kraja, kjer je mogoče dobiti to konsolidirano letno poročilo;

11. predlagano razporeditev dobička ali obravnavanje izgube ter razporeditev dobička ali obravnavanje izgube;

12. vrsto in poslovni namen operacij družbe, ki niso izkazane v bilanci stanja, in njihov vpliv na družbo, če so tveganja ali koristi, ki iz njih izhajajo, pomembni in če je razkritje teh tveganj ali koristi nujno za oceno finančnega stanja družbe;

13. naravo in finančni učinek bistvenih poslovnih dogodkov, ki so se zgodili po koncu poslovnega leta in niso zajeti v računovodskih izkazih;

14. transakcije, ki jih je družba začela s povezanimi strankami, vključno z zneski takih transakcij, naravo razmerja s povezanimi strankami in druge podatke o transakciji, potrebne za razumevanje finančnega stanja družbe, če so te transakcije pomembne. Prav tako se razkrijejo vse transakcije, ki niso bile opravljene pod običajnimi tržnimi pogoji. Podatke o posameznih transakcijah lahko družba prikaže v zbirni obliki glede na njihovo vrsto, razen kadar so za razumevanje učinka transakcij s povezanimi strankami potrebni ločeni podatki. Povezana stranka je tista oseba, ki je kot taka opredeljena v mednarodnih standardih računovodskega poročanja. Iz transakcij se lahko izvzamejo transakcije med obvladujočo in odvisno družbo, če je obvladujoča družba imetnica vseh deležev odvisne družbe, razen če se z vrednostnimi papirji katere od družb trguje na organiziranem trgu;

15. razčlenitev in pojasnilo zneskov rezervacij, izkazanih pod postavko druge rezervacije, če je obseg teh rezervacij pomembnejši;

16. če je bila uporabljena členitev izkaza poslovnega izida po tretjem odstavku 66. člena tega zakona: znesek stroškov dela v poslovnem letu iz 6. točke drugega odstavka 66. člena tega zakona;

17. razčlenitev kapitalskih rezerv v skladu s prvim odstavkom 64. člena tega zakona;

18. povprečno število zaposlenih med poslovnim letom, razdeljeno po kategorijah, in če niso prikazani ločeno v izkazu poslovnega izida, tudi stroške zaposlenih, ki se nanašajo na poslovno leto, razdeljene na plače, stroške za socialno varnost in stroške pokojninskega zavarovanja;

19. če ima družba odložene terjatve za davek, salde za odloženi davek ob koncu poslovnega leta in njihovo gibanje med poslovnim letom.

(4) Velike družbe morajo poleg podatkov iz drugega in tretjega odstavka tega člena ter podatkov in pojasnil, ki jih mora vsebovati priloga k izkazom po drugih členih tega poglavja in po slovenskih računovodskih standardih ali mednarodnih standardih računovodskega poročanja, v prilogi k izkazom razkriti še:

1. razčlenitev čistih prihodkov od prodaje po posameznih področjih poslovanja družbe ali posameznih geografskih trgih, če se glede organizacije prodaje proizvodov, ki so značilni za redno poslovanje, ali opravljanja storitev, ki so značilne za redno poslovanje družbe, posamezna področja poslovanja družbe ali posamezni geografski trgi, na katerih posluje družba, med seboj pomembno razlikujejo. Teh podatkov ni treba razkriti, če bi zaradi tega družbi lahko nastala pomembnejša škoda, mora pa biti v prilogi k izkazom pojasnjeno, da je bilo zaradi navedenih razlogov opuščeno razkritje podatkov iz prvega stavka te točke, in

2. znesek porabljen za revizorja za revidiranje letnega poročila in ločeno znesek izplačan temu revizorju za:

- druge storitve dajanja zagotovil,
- storitve davčnega svetovanja in
- za druge nerevizijske storitve.

70. člen

(poslovno poročilo)

(1) Poslovno poročilo mora vsebovati vsaj pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih tveganj in negotovosti, ki jim je družba izpostavljena.

(2) Pošten prikaz mora biti uravnotežena in celovita analiza razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, ki ustreza obsegu in vsestranskosti njenega poslovanja. Analiza mora v obsegu, ki je potreben za razumevanje razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vsebovati ključne računovodske, finančne, in če je to potrebno, druge kazalce, kazalnike in druge pokazatelje, ki vključujejo tudi informacije, povezane z varstvom okolja in delavci. Analiza vključuje ustrezno sklicevanje na zneske v računovodskih izkazih in potrebna dodatna pojasnila.

(3) Poslovno poročilo družb iz prvega odstavka 70.c člena tega zakona vsebuje tudi:

- poročilo o trajnostnosti, pripravljeno v skladu s 70.c členom tega zakona, in
- informacije o ključnih neopredmetenih sredstvih ter pojasnilo, kako je poslovni model družbe v osnovi odvisen od teh sredstev in kako ta sredstva pripomorejo k ustvarjanju vrednosti v družbi.

(4) V poslovnem poročilu morajo biti prikazani tudi:

- vsi pomembnejši poslovni dogodki, ki so nastopili po koncu poslovnega leta;
- pričakovani razvoj družbe;
- aktivnosti družbe na področju raziskav in razvoja,
- obstoj podružnic družbe.

(5) Če je to pomembno za presojo premoženja in obveznosti družbe, njenega finančnega položaja ter poslovnega izida, morajo biti v poslovnem poročilu prikazani tudi cilji in ukrepi upravljanja finančnih tveganj družbe, vključno z ukrepi za zavarovanje vseh najpomembnejših vrst načrtovanih transakcij, za katere se posli zavarovanja računovodsko posebej prikazujejo, ter izpostavljenost družbe cenovnim, kreditnim, likvidnostnim tveganjem in tveganjem v zvezi z denarnim tokom.

(6) Družbe, ki so zavezane k reviziji, vključijo v svoje poslovno poročilo izjavo o upravljanju družbe. Izjava se vključi kot poseben oddelek poslovnega poročila in vsebuje vsaj naslednje:

1. sklicevanje na:

- kodeks o upravljanju, ki velja za družbo, z navedbo podatka o javni dostopnosti besedila kodeksa,
- kodeks o upravljanju, ki ga je družba prostovoljno sklenila uporabljati, z navedbo podatka o javni dostopnosti besedila kodeksa in
- vse ustrezne podatke o upravljanju, ki presega zahteve tega zakona, z navedbo, kje je njena praksa upravljanja javno dostopna;

2. podatke o obsegu odstopanja od kodeksov o upravljanju po prvi in drugi alineji prejšnje točke. Pri tem je treba razložiti, katerih delov kodeksa o upravljanju družba ne upošteva in o razlogih za to. Če družba ne uporablja nobene določbe kodeksov o upravljanju, je treba pojasniti razloge za neuporabo;

3. opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja;

4. podatke iz 3., 4., 6., 8. in 9. točke osmega odstavka tega člena;
5. podatke o delovanju skupščine družbe in njenih ključnih pristojnostih ter opis pravic delničarjev in načinu njihovega uveljavljanja;
6. podatke o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij;
7. opis politike raznolikosti, ki se izvaja v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe z vidika spola in drugih vidikov, kot so na primer starost ali izobrazba in poklicne izkušnje, in navedba ciljev, načina izvajanja ter doseženih rezultatov politike raznolikosti v obdobju poročanja. Opis politike raznolikosti z vidika spola vsebuje navedbo razmerja obeh spolov v organih vodenja ali nadzora družbe, ki je primerno za družbo glede na njeno velikost, cilje, ki jim družba sledi, in vpliv na postopke izbire članov organov vodenja ali nadzora družbe ter druge postopke v družbi. Če se politika raznolikosti v družbi ne izvaja, se v izjavi o upravljanju to obrazloži. Obrazložitev vsebuje navedbo, kdaj in kako bo družba oblikovala politiko raznolikosti.

(7) Izjavo o upravljanju iz prejšnjega odstavka lahko družba objavi kot ločeno poročilo, skupaj z letnim poročilom. V tem primeru mora biti v poslovnem poročilu navedeno, kje v elektronskem mediju družbe je dostopno besedilo izjave o upravljanju. Če se pripravi ločeno poročilo, lahko izjava o upravljanju vsebuje sklicevanje na poslovno poročilo, v katerem so na voljo zahtevani podatki iz 4. točke prejšnjega odstavka. Majhnim in srednjim družbam v izjavo o upravljanju ni treba vključiti podatkov iz 7. točke prejšnjega odstavka. Za družbe, za katere velja 70.c člen tega zakona, se šteje, da so izpolnile obveznost iz 7. točke prejšnjega odstavka, če v svoje poročilo o trajnostnosti vključijo informacije, zahtevane v navedeni točki, in če v izjavo o upravljanju iz prejšnjega odstavka vključijo sklic nanje.

(8) Poslovno poročilo družb, ki so zavezane k uporabi zakona, ki ureja prevzeme, mora vsebovati tudi podatke po stanju na zadnji dan poslovnega leta in vsa potrebna pojasnila o:

1. strukturi osnovnega kapitala družbe, vključno z vsemi vrednostnimi papirji, kot jih določa zakon, ki ureja prevzeme, (v nadaljnjem besedilu tega odstavka: vrednostni papirji) družbe, ki niso uvrščeni na organiziran trg vrednostnih papirjev, zlasti z navedbo:
  - pravic in obveznosti, ki jih zagotavljajo delnice ali delnice posameznega razreda, in
  - če obstaja več razredov delnic, delež osnovnega kapitala, ki ga predstavlja posamezen razred;
2. vseh omejitvah prenosa delnic, zlasti:
  - omejitvah imetništva vrednostnih papirjev, in
  - potrebah po pridobitvi dovoljenja družbe ali drugih imetnikov vrednostnih papirjev za prenos delnic;
3. pomembnem neposrednem in posrednem imetništvu vrednostnih papirjev družbe, v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa zakon, ki ureja prevzeme, in sicer:
  - ime in priimek ali firmo imetnika,
  - število vrednostnih papirjev in delež, ki ga predstavljajo v osnovnem kapitalu družbe, in
  - naravo imetništva.

Oseba je posredni imetnik vrednostnih papirjev, če jih ima druga oseba za njen račun, ali če lahko zagotovi, da se pravice iz njih izvršujejo v skladu z njeno voljo;

4. vsakem imetniku vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice:

- ime in priimek ali firmo imetnika, in
- naravo pravic;

5. delniški shemi za delavce, če jo družba ima, delnic, na katere se le-ta nanaša, in o načinu izvajanja kontrole nad njo, če kontrolnih pravic ne izvajajo delavci neposredno;

6. vseh omejitvah glasovalnih pravic, zlasti:

- omejitvah glasovalnih pravic na določen delež ali določeno število glasov,
- rokih za izvajanje glasovalnih pravic, in
- dogovorih, pri katerih so s sodelovanjem družbe finančne pravice, ki izhajajo iz vrednostnih papirjev, ločene od lastništva vrednostnih papirjev;

7. vseh družbi znanih dogovorih med delničarji, ki lahko povzročijo omejitev prenosa vrednostnih papirjev ali glasovalnih pravic;

8. pravilih družbe o:

- imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora, in
- spremembah statuta;

9. pooblastilih članov posloводства, zlasti pooblastilih za izdajo ali nakup lastnih delnic;

10. vseh pomembnih dogovorih, katerih stranka je družba, ki pričnejo učinkovati, se spremenijo ali prenehajo na podlagi spremembe kontrole v družbi, ki je posledica ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme, in učinke takšnih dogovorov. To ni potrebno, če bi razkritje dogovora družbi lahko pomembno škodovalo, razen če je družba zavezana k razkritju dogovorov na podlagi drugih predpisov;

11. vseh dogovorih med družbo in člani njenega organa vodenja ali nadzora ali delavci, ki predvidevajo nadomestilo, če ti zaradi ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme:

- odstopijo,
- so odpuščeni brez utemeljenega razloga, ali
- njihovo delovno razmerje preneha.

70.b člen

(poročilo o plačilih vladam)

(1) Ta člen velja za velike družbe, katerih dejavnost zajema raziskovanje, iskanje, odkrivanje, razvijanje in izkoriščanje zalog mineralov, nafte, zemeljskega plina ali drugih materialov v okviru gospodarskih dejavnosti, navedenih v oddelkih od 05 do 08 področja B Priloge I Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti

(Uradni list RS, št. 69/07 in 17/08; v nadaljnjem besedilu: Uredba o standardni klasifikaciji dejavnosti), in za družbe, ki opravljajo dejavnosti v sektorju izkoriščanja pragozdov, navedenimi v skupini 02.2 oddelka 02 področja A Priloge I Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti. Ta člen velja tudi za velike družbe, ki ne opravljajo dejavnosti iz prejšnjega stavka, opravlja pa jih katera izmed njihovih odvisnih družb.

(2) Družba iz prejšnjega odstavka mora pripraviti in objaviti v skladu z 58. členom tega zakona poročilo o vseh plačilih državnim, regionalnim ali lokalnim organom države članice ali tretjih držav v zvezi z opravljanjem dejavnosti iz prejšnjega odstavka. Plačila morajo biti razkrita za vsako državo posebej. Poročilo se lahko pripravi samo v obliki konsolidiranega poročila, če je obvladujoča družba iz države članice. V poročilu ni treba navajati plačil, ki v okviru poslovnega leta enkratno ali v več posameznih plačilih ne presegajo 100.000 eurov.

(3) V poročilu je potrebno v zvezi z opravljanjem dejavnosti iz prvega odstavka tega člena razkriti:

- skupni znesek vseh opravljenih plačil posameznim organom iz prejšnjega odstavka in
- skupni znesek plačil posameznim organom iz prejšnjega odstavka po posameznih postavkah: upravičenosti do proizvodnje; davki (brez davkov zaračunanih na potrošnjo); licenčnine; dividende; dodatki za sklenitev pogodbe, odkritje in proizvodnjo; nadomestila za licence ali koncesije ter plačila za izboljšanje infrastrukture.

(4) Če so plačila iz prejšnjega odstavka namenjena za posamezni projekt, je treba razkriti plačila za vsak tak projekt posebej. Če se plačilo izvede v naravi, se v poročilu navede vrednost, pri čemer se pojasni način določitve njegove vrednosti.

(5) Družbe iz prvega odstavka tega člena, ki so zavezane h konsolidaciji po 56. členu tega zakona, morajo pripraviti konsolidirano poročilo o plačilih vladam. Določbe o obliki, vsebini in objavi poročila o vseh plačilih državnim, regionalnim in lokalnim organom se smiselno uporabljajo za konsolidirano poročilo.

70.c člen

(poročilo o trajnostnosti)

(1) Velika družba ter majhna in srednja družba, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, vključi poročilo o trajnostnosti kot poseben oddelek poslovnega poročila. Poročilo o trajnostnosti vsebuje vse informacije, potrebne za razumevanje vplivov družbe na zadeve v zvezi s trajnostnostjo, in informacije, potrebne za razumevanje, kako zadeve v zvezi s trajnostnostjo vplivajo na razvoj, uspešnost in položaj družbe. Poročilo o trajnostnosti vsebuje tudi informacije, ki jih mora družba razkriti v skladu z 8. členom [Uredbe 2020/852/EU](#).

(2) Poročilo o trajnostnosti vsebuje vsaj:

1. kratek opis poslovnega modela in strategije družbe, vključno z:

- a) odpornostjo poslovnega modela in strategije družbe na tveganja glede zadev v zvezi s trajnostnostjo,
- b) priložnostmi za družbe glede zadev v zvezi s trajnostnostjo,
- c) načrti, vključno z izvedbenimi ukrepi ter z njimi povezanimi finančnimi in naložbenimi načrti, kako namerava družba zagotoviti, da bosta njen poslovni model in strategija združljiva s prehodom na trajnostno gospodarstvo in omejitev globalnega segrevanja na 1,5 °C v skladu s Pariškim sporazumom v okviru Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebni spremembi, sprejetim 12. decembra 2015, in ciljem,

da se do leta 2050 doseže podnebna nevtralnost, kot je določeno v [Uredbi \(EU\) 2021/1119](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi [uredb \(ES\) št. 401/2009](#) in [\(EU\) 2018/1999](#) (evropska podnebna pravila) (UL L št. 243 z dne 9. 7. 2021, str. 1), ter kadar je to potrebno tudi informacijami o izpostavljenosti družbe dejavnostim, povezanim s premogom, nafto in plinom,

č) načinom, kako poslovni model in strategija družbe upoštevata interese deležnikov družbe in vplive družbe na zadeve v zvezi s trajnostnostjo,

d) načinom, kako se je izvedla strategija družbe glede zadev v zvezi s trajnostnostjo;

2. opis časovno vezanih ciljev glede zadev v zvezi s trajnostnostjo, ki jih določi družba, kadar je to glede na evropske standarde poročanja o trajnostnosti potrebno vključno s cilji glede absolutnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov vsaj za leti 2030 in 2050, opis napredka družbe pri doseganju teh ciljev in izjavo, ali cilji družbe v zvezi z okoljskimi dejavniki temeljijo na prepričljivih znanstvenih dokazih;

3. opis vloge organov vodenja ali nadzora glede zadev v zvezi s trajnostnostjo, pa tudi strokovnega znanja ter spretnosti, ki jih imajo taki organi za opravljanje te vloge, ali dostopa do tega strokovnega znanja ter spretnosti;

4. opis politik družbe glede zadev v zvezi s trajnostnostjo;

5. informacije o tem, ali obstajajo sistemi spodbud, povezani s trajnostnostjo, ki so na voljo članom organov vodenja ali nadzora;

6. opis:

a) postopka skrbnega pregleda, ki ga družba izvaja glede zadev v zvezi s trajnostnostjo,

b) glavnih dejanskih ali morebitnih škodljivih vplivov, povezanih z lastnimi dejavnostmi in vrednostno verigo družbe, vključno z njenimi proizvodi in storitvami, poslovnimi odnosi in dobavno verigo, ukrepov za odkrivanje in spremljanje teh vplivov ter drugih škodljivih vplivov, ki jih mora družba opredeliti za izvajanje postopka skrbnega pregleda,

c) vseh ukrepov, ki jih je družba sprejela za preprečevanje, blažitev, sanacijo ali odpravo dejanskih ali morebitnih škodljivih vplivov, in rezultatov teh ukrepov;

7. opis glavnih tveganj za družbo glede zadev v zvezi s trajnostnostjo, vključno z opisom glavnih odvisnosti družbe od teh zadev, in način, kako družba upravlja ta tveganja;

8. kazalnike, relevantne za razkritja iz 1. do 7. točke tega odstavka;

9. postopek, po katerem je družba določila informacije, ki jih je vključila v poročilo o trajnostnosti.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko poročilo o trajnostnosti majhne in srednje družbe, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, majhne in nekompleksne institucije ter lastne zavarovalnice in pozavarovalnice po zakonu, ki ureja zavarovalništvo, vsebuje zgolj:

1. kratek opis poslovnega modela in strategije družbe;

2. opis politik družbe glede zadev v zvezi s trajnostnostjo;

3. glavne dejanske ali morebitne škodljive vplive družbe na zadeve v zvezi s trajnostnostjo in vse ukrepe, sprejete za njihovo odkrivanje, spremljanje, preprečevanje, blažitev ali odpravo;

4. glavna tveganja za družbo, povezana z zadevami v zvezi s trajnostnostjo, in način, kako družba ta tveganja upravlja;

5. ključne kazalnike, potrebne za razkritja iz 1. do 4. točke tega odstavka.

(4) Družba pripravi poročilo o trajnostnosti v skladu z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti, ki podrobneje določajo obveznosti družbe, in sicer tudi glede informacij, ki se nanašajo na kratko-, srednje- in dolgoročno obdobja; informacij o lastnih dejavnostih in o vrednostni verigi družbe, vključno z njenimi proizvodi in storitvami, poslovnimi odnosi in dobavno verigo; sklicevanja na in dodatnih pojasnil v zvezi z drugimi informacijami, vključenimi v poslovno poročilo, ter zneski, sporočenimi v letnih računovodskih izkazih. Družba, ki pripravi poročilo o trajnostnosti na podlagi prejšnjega odstavka, poroča v skladu z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti za majhne in srednje družbe, določenimi z delegiranim aktom Evropske komisije, sprejetim na podlagi 29.c člena [Direktive 2013/34/EU](#).

(5) Družbi ni treba izkazati informacij iz tega člena v izjemnih primerih, na podlagi ustrezno utemeljenega mnenja članov organa vodenja ali nadzora družbe, če gre za razkritje informacij o predvidenih dogodkih ali zadevah, ki so predmet tekočih pogajanj in bi njihovo razkritje resno škodovalo poslovnemu položaju družbe, pri tem pa opustitev razkritja ne sme vplivati na pošteno in uravnoteženo razumevanje razvoja, uspešnosti in položaja družbe ter učinka njenega delovanja.

(6) Poslovodstvo v skladu z zakonom, ki ureja sodelovanje delavcev pri upravljanju, predstavnike delavcev obvešča in z njimi razpravlja o relevantnih informacijah ter načinih za pridobivanje in preverjanje informacij o trajnostnosti. Mnenje predstavnikov delavcev ali, če predstavnik delavcev ni, mnenje delavcev se po potrebi posreduje ustreznim organom vodenja ali nadzora.

(7) Če družba pripravi poročilo o trajnostnosti v skladu s prvim do četrtem odstavkom tega člena, se šteje, da je izpolnila tudi obveznost iz drugega stavka drugega odstavka 70. člena tega zakona.

(8) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko odvisna družba, ki ni velika družba, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, izvzame iz obveznosti iz prvega do četrtega odstavka tega člena (izvzeta odvisna družba), če izpolnjuje naslednje pogoje:

1. kadar ima obvladujoča družba sedež v državi članici:

a) izvzeta odvisna družba in njene odvisne družbe so vključene v konsolidirano poslovno poročilo obvladujoče družbe, pripravljeno v skladu z 29. in 29.a ter objavljeno v skladu s 30. členom [Direktive 2013/34/EU](#);

b) poslovno poročilo izvzete odvisne družbe vsebuje vse naslednje informacije:

– firmo in sedež obvladujoče družbe, ki poroča o informacijah na ravni skupine,

– spletno povezavo do konsolidiranega poslovnega poročila obvladujoče družbe in do mnenja o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja,

– informacijo, da je družba izvzeta iz obveznosti iz prvega odstavka tega člena;

c) izvzeta odvisna družba v roku enega meseca od objave konsolidiranega poslovnega poročila zaradi javne objave predloži AJ PES prevedeno konsolidirano poslovno poročilo in mnenje o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja. Vsak prevod, ki ni overjen, mora vključevati izjavo o tem;

2. kadar ima obvladujoča družba sedež v tretji državi:

a) izvzeta odvisna družba in njene odvisne družbe so vključene v konsolidirano poročilo o trajnostnosti te obvladujoče družbe, pripravljeno v skladu z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti ali na način, ki je enakovreden tem standardom poročanja o trajnostnosti, kot je določeno v skladu z izvedbenim aktom o enakovrednosti standardov poročanja o trajnostnosti, sprejetim na podlagi tretjega pododstavka četrtega odstavka 23. člena [Direktive 2004/109/ES](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, in o spremembah [Direktive 2001/34/ES](#) (UL L št. 390 z dne 31. 12. 2004, str. 38), zadnjič spremenjene z [Direktivo \(EU\) 2023/2869/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2023 o spremembi nekaterih direktiv glede vzpostavitve in delovanja evropske enotne točke dostopa (UL L št. 2023/2869 z dne 20. 12. 2023), (v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2004/109/ES](#)). Konsolidirano poročilo o trajnostnosti mora biti objavljeno v skladu s 30. členom [Direktive 2013/34/EU](#);

b) poslovno poročilo izvzete odvisne družbe vsebuje vse naslednje informacije:

– firmo in sedež obvladujoče družbe, ki poroča o informacijah na ravni skupine,

– spletno povezavo do konsolidiranega poslovnega poročila, konsolidiranega poročila o trajnostnosti in do mnenja o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja iz točke c) 2. točke tega odstavka,

– informacijo, da je družba izvzeta iz obveznosti iz prvega odstavka tega člena;

c) izvzeta odvisna družba v roku enega meseca od objave konsolidiranega poročila o trajnostnosti v tretji državi zaradi javne objave predloži AJ PES prevedeno konsolidirano poslovno poročilo, konsolidirano poročilo o trajnostnosti in mnenje o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja, izdano v skladu z nacionalnim pravom države obvladujoče družbe. Vsak prevod, ki ni overjen, mora vključevati izjavo o tem;

č) poslovno poročilo izvzete odvisne družbe ali konsolidirano poročilo o trajnostnosti obvladujoče družbe s sedežem v tretji državi vključuje informacije, ki jih je treba razkriti v skladu z 8. členom [Uredbe 2020/852/EU](#) in se nanašajo na dejavnosti izvzete odvisne družbe in njenih odvisnih družb;

3. kadar ima obvladujoča družba sedež v tretji državi, se lahko poleg primerov iz prejšnje točke izvzame tudi, če izpolnjuje pogoje, navedene pod a), b) in c) 1. točke tega odstavka in pod č) prejšnje točke.

(9) Za namene prejšnjega odstavka se zavarovalnice (vključno z družbami za vzajemno zavarovanje in pozavarovalnicami), ki so na podlagi finančnih povezav del skupine, kot je opredeljena v prvem in drugem odstavku 354. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15, 9/19, 102/20, 48/23 in 78/23 – ZZVZZ-T; v nadaljnjem besedilu: ZZavar-1), ali del skupine z obvladujočo družbo s sedežem v Republiki Sloveniji, kot je opredeljena v 355. členu ZZavar-1, in se nad njimi izvaja nadzor skupine, kot je opredeljen v 359. členu ZZavar-1, obravnavajo kot odvisne družbe obvladujoče družbe te skupine.

(10) Določbe 70.c, 70.č in 70.d člena tega zakona se ne uporabljajo za:

- mikro družbe, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu,

- finančne produkte, navedene pod (b) in (f) 12. točke 2. člena [Uredbe 2019/2088/EU](#).

(11) Poročilo o trajnostnosti lahko poleg družb iz prvega odstavka tega člena pripravijo tudi druge družbe. Poročilo o trajnostnosti iz prejšnjega stavka je lahko samostojno poročilo, lahko se priloži letnemu poročilu ali pa se vključi v poslovno poročilo, če gre za družbo iz prvega odstavka 57. člena tega zakona. Družba pripravi poročilo o trajnostnosti na podlagi tega zakona, drugih nacionalnih okvirov, okvirov Evropske unije ali mednarodnih okvirov. V tem primeru navede, katere okvire je uporabila. Poročilo o trajnostnosti se lahko zaradi javne objave predloži AJ PES v skladu s prvim ali tretjim odstavkom 58. člena tega zakona. Družba lahko predloži AJ PES letno poročilo v enotni elektronski obliki ter poročilo o trajnostnosti opremi z oznakami v skladu z drugim odstavkom 58. člena tega zakona.

70.č člen

(konsolidirano poročilo o trajnostnosti)

(1) Obvladujoča družba, ki skupaj z odvisnimi družbami dosega pogoje za velike družbe iz petega odstavka 55. člena tega zakona, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %, vključi v svoje konsolidirano poslovno poročilo tudi konsolidirano poročilo o trajnostnosti. Obvladujoča družba za ta namen pri ugotavljanju čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive ne upošteva prilagoditev, potrebnih za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov.

(2) Za konsolidirano poročilo o trajnostnosti se smiselno uporabljajo določbe prejšnjega člena. Velika družba, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ne more biti izvzeta iz obveznosti priprave konsolidiranega poročila o trajnostnosti po osmem odstavku prejšnjega člena.

(3) Kadar družba, ki poroča, ugotovi, da se tveganja za skupino ali vplivi skupine bistveno razlikujejo od tveganj, s katerimi se sooča ena ali več njenih odvisnih družb, ali vplivov ene ali več njenih odvisnih družb, poda ustrezno razlago tveganj, ki jim je izpostavljena ta odvisna družba ali odvisne družbe, in vplivov te odvisne družbe ali odvisnih družb.

(4) Družba, ki poroča, navede, katere odvisne družbe, ki se bodo konsolidirale, so izvzete iz poročanja o trajnostnosti oziroma iz konsolidiranega poročanja o trajnostnosti v skladu z osmim odstavkom prejšnjega člena.

(5) Če družba pripravi konsolidirano poročilo o trajnostnosti v skladu s tem zakonom, se šteje, da je izpolnila tudi obveznost iz drugega stavka drugega odstavka 70. člena tega zakona in obveznost priprave poročila o trajnostnosti iz prvega do četrtega odstavka prejšnjega člena.

70.d člen

(poročilo o trajnostnosti v zvezi s tujim podjetjem iz tretje države)

(1) Odvisna družba, ki je zavezana pripraviti poročilo o trajnostnosti v skladu s 70.c členom tega zakona in je v skupini, v kateri je zavezano pripraviti konsolidirano letno poročilo za najširši krog družb v skupini tuje podjetje iz tretje države, zaradi javne objave predloži AJ PES tudi poročilo o trajnostnosti v zvezi s tujim podjetjem iz tretje države. To poročilo predloži, če čisti prihodki od prodaje na ravni skupine v Evropski uniji na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat presežejo 150.000.000 eurov. To poročilo vsebuje naslednje informacije, pripravljene na ravni skupine obvladujoče družbe:

- iz c) do d) 1. točke drugega odstavka 70.c člena tega zakona,

- iz 2. do 6. točke in po potrebi 8. točke drugega odstavka 70.c tega zakona.

(2) Poročilo v zvezi s tujim podjetjem iz tretje države se pripravi skladno s standardi poročanja o trajnostnosti za tuja podjetja iz tretjih držav oziroma z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti oziroma na način, ki je enakovreden tem standardom poročanja o trajnostnosti, kot je določeno v skladu z izvedbenim aktom o enakovrednosti standardov poročanja o trajnostnosti, sprejetim na podlagi tretjega pododstavka četrtega odstavka 23. člena [Direktive 2004/109/ES](#).

(3) Če odvisna družba ne pridobi poročila o trajnostnosti v zvezi s tujim podjetjem iz tretje države od svoje obvladujoče družbe, od nje zahteva, da ji zagotovi vse podatke, potrebne za pripravo poročila. Če obvladujoča družba zahtevanih podatkov ne predloži, odvisna družba predloži AJPES poročilo o trajnostnosti v zvezi s tujim podjetjem iz tretje države, ki vključuje vse informacije, ki jih ima na voljo, in izjavo, da poročilo ne vsebuje vseh zahtevanih informacij, ker ji jih njena obvladujoča družba ni predložila.

(4) Odvisna družba predloži AJPES poročilo o trajnostnosti v zvezi s tujim podjetjem iz tretje države in mnenje o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja, izdanim v skladu s tem zakonom ali nacionalnim pravom države obvladujoče družbe, v dvanajstih mesecih po koncu poslovnega leta. Poročilo predloži v prevodu, če ni sestavljeno v slovenskem jeziku. Vsak prevod, ki ni overjen, mora vključevati izjavo o tem. Če obvladujoča družba mnenja o skladnosti poročila o trajnostnosti s pravili trajnostnega poročanja ne predloži, odvisna družba predloži AJPES tudi izjavo, da ji obvladujoča družba tega ni predložila.

(5) Čisti prihodki od prodaje iz prvega odstavka tega člena so prihodki, kot so opredeljeni v skladu s standardi računovodskega poročanja, na podlagi katerih tuje podjetje iz tretje države sestavlja računovodske izkaze, ali z njihovo smiselno uporabo.

(6) Odvisna družba, ki je zavezana pripraviti poročilo o trajnostnosti v skladu s 70.c členom tega zakona in ki jo obvladuje tuje podjetje iz tretje države, ob predložitvi letnega poročila predloži AJPES tudi podatke o čistih prihodkih od prodaje, ki jih je obvladujoča družba na ravni skupine ustvarila v Republiki Sloveniji in Evropski uniji v vsakem od zadnjih dveh zaporednih poslovnih let.

178. člen

(glasovalna pravica)

(1) Vsaka delnica zagotavlja glasovalno pravico.

(2) Brez glasovalne pravice se lahko izdajajo samo prednostne delnice, vendar družba ne sme imeti več kot polovice tovrstnih delnic v sestavi osnovnega kapitala.

(3) Prepovedano je izdajati delnice, ki bi ob enakem deležu v osnovnem kapitalu dajale različno število glasov.

303. člen

(seznam udeležencev)

(1) Na skupščini se sestavi seznam prisotnih ali zastopanih delničarjev in njihovih zastopnikov, ki vsebuje ime, priimek, prebivališče in za vsakega število delnic in razred ter pri delnicah z nominalnim zneskom tudi njihov nominalni znesek.

(2) Če je bila finančna organizacija ali združenje delničarjev pooblaščno za uresničevanje glasovalne pravice in jo uresničuje v imenu tistega, ki mu ta pripada, se v seznamu posebej navedejo število delnic in razred ter pri delnicah z nominalnim zneskom tudi nominalni znesek, za katere je dobil pooblastila.

(3) Za tistega, ki ga delničar pooblasti, da v svojem imenu zanj uresničuje glasovalno pravico, se v seznamu posebej navedejo število delnic in razred ter pri delnicah z nominalnim zneskom tudi njihov nominalni znesek.

(4) Seznam, ki ga podpiše predsednik, se pred glasovanjem da na vpogled udeležencem ali pa se jim omogoči vpogled v seznam, prikazan na elektronskem mediju.

304. člen

(zapisnik)

(1) Vsak skupščinski sklep potrdi notar v notarskem zapisniku.

(2) V zapisniku se navedejo kraj in dan zasedanja, notarjevo ime in priimek, izid glasovanja in predsednikova ugotovitev o sprejetju sklepov. V zapisniku elektronske ali virtualne skupščine se navede tudi način ugotovitve vsebine glasov.

(3) Izid glasovanja iz prejšnjega odstavka na skupščini družbe, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, mora vsebovati vsaj:

- število delnic, za katere so bili veljavno oddani glasovi,
- delež teh delnic v osnovnem kapitalu,
- skupno število glasov, ki so bili veljavno oddani, in
- število oddanih glasov za in proti ter število vzdržanih.

(4) Zapisniku se priloži seznam udeležencev skupščine in dokazila o sklicu. Dokazil o sklicu ni treba priložiti, če je njihova vsebina navedena v zapisniku.

(5) V 24 urah po koncu skupščine mora poslovodstvo poslati registru notarsko overjen prepis zapisnika in prilog.

(6) Družba, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, mora v dveh dneh po skupščini delničarjev objaviti izid glasovanja na svoji spletni strani.

(7) Delničar lahko od družbe v 30 dneh od dneva glasovanja na skupščini zahteva potrdilo, ali in kako je štela njegov glas. Družba mora potrdilo zagotoviti brez odlašanja, razen če je delničarju informacija že na voljo. Če družba posreduje potrdilo posredniku, ga mora posrednik brez odlašanja posredovati delničarju. Če je v verigi posrednikov več kot en posrednik, se potrdilo brez odlašanja posreduje med posredniki v verigi, dokler ne doseže delničarja, razen če se lahko posreduje neposredno delničarju.

(8) Identiteto na elektronski ali virtualni skupščini prisotnih ali zastopanih delničarjev in njihovih pooblaščenecv preveri poslovodstvo ali predsednik skupščine.

(9) Predsednik skupščine lahko na daljavo podpiše zapisnik elektronske ali virtualne skupščine s kvalificiranim elektronskim podpisom.

308.a člen

(razkritje nasprotja interesov za zastopanje)

(1) Oseba, ki nedoločenemu krogu delničarjem, ne da bi bila s strani le-teh pooblaščenca za zastopanje na skupščini, ponudi zastopanje na skupščini družbe, mora v pisni obliki delničarjem razkriti vse okoliščine, ki so lahko pomembne za delničarja pri presoji tveganja, da bi pooblaščenec lahko deloval v interesu, drugačnem od interesa delničarja (v nadaljnjem besedilu: nasprotje interesov).

(2) Do nasprotja interesov lahko pride predvsem, če je oseba iz prejšnjega odstavka:

- večinski delničar družbe ali od njega nadzorovana oseba;
- član organa vodenja ali nadzora družbe ali večinskega delničarja ali od njega nadzorovane osebe;
- zaposlena ali revizor družbe ali večinskega delničarja ali od njega nadzorovane osebe ali
- ožji družinski član oseb iz prejšnjih alinej.

(3) Za ožjega družinskega člana osebe iz prejšnjega odstavka se štejejo:

- zakonec ali oseba, s katero živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, ki ima po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, enake pravne posledice kakor zakonska zveza, ali s katero živi v registrirani istospolni partnerski skupnosti,
- otroci in posvojenci, ki nimajo polne poslovne sposobnosti, in
- druge osebe, ki nimajo polne poslovne sposobnosti in so ji dodeljene v skrbništvo.

(4) Oseba iz prvega odstavka tega člena mora podatke o nasprotju interesov ali izjavo, da nasprotja interesov ni, poslati delničarju v pisni obliki pred podelitvijo pooblastila.

(5) Oseba iz prvega odstavka tega člena, ki na skupščini ne zastopa več kot deset delničarjev in več kot 1 % osnovnega kapitala, ni zavezana k razkritju informacij po tem členu.

353. člen

(pogoji)

(1) Statut lahko pooblasti poslovodstvo za najdlje pet let po vpisu družbe v register, da osnovni kapital poveča do določenega zneska (odobreni kapital) z izdajo novih delnic za vloške.

(2) Pooblastilo je lahko dano tudi s spremembo statuta za najdlje pet let po vpisu spremembe statuta v register. Za veljavnost sklepa je potrebna večina najmanj treh četrtin pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala. Statut lahko določi višjo kapitalsko večino in druge zahteve ter soglasje v skladu z določbo tretjega odstavka 333. člena tega zakona.

(3) Znesek odobrenega kapitala ne sme preseči polovice osnovnega kapitala, ki obstaja v času, ko je bilo pooblastilo dano. Nove delnice se izdajo samo s soglasjem nadzornega sveta.

(4) Statut lahko določi, da se nove delnice izdajo delavcem družbe.

546. člen

(poročilo o odnosih do povezanih družb)

(1) Če mora letno poročilo pregledati revizor, mu je treba skupaj z njim predložiti tudi poročilo o razmerjih s povezanimi družbami iz prejšnjega člena. Revizor mora v zvezi s tem poročilom preveriti:

- ali so navedbe v poročilu točne;
- ali pri pravnih poslih, navedenih v poročilu, vrednost izpolnitve družbe ni bila nesorazmerno visoka glede na okoliščine, ki so bile znane v času, ko so bili ti posli sklenjeni, in če je bilo prikrajšanje nadomeščeno;
- ali glede drugih dejanj, navedenih v poročilu, obstajajo okoliščine, ki nakazujejo na bistveno drugačno presojo, kot jo je dalo poslovodstvo.

(2) Glede pravic revizorja in drugih vprašanj v zvezi z revidiranjem se smiselno uporabljajo določbe 319. člena tega zakona.

(3) Revizor mora o rezultatih revidiranja izdelati pisno poročilo. Če revizor pri revidiranju poročila o razmerjih s povezanimi družbami ugotovi, da poročilo ne ustreza zahtevam iz prvega odstavka tega člena, mora sklep o poročilu ustrezno prilagoditi. Revizor mora svoje poročilo datirati, podpisati in ga izročiti poslovodstvu.

(4) Če revizor v zvezi s poročilom o razmerjih s povezanimi družbami nima pripomb, izrazi sklep brez zadržkov z naslednjo izjavo: »Na podlagi svoje preveritve in presoje potrjujem:

- da so navedbe v poročilu točne;
- da pri pravnih poslih, navedenih v poročilu, glede na okoliščine, ki so bile znane ob sklenitvi teh poslov, vrednost izpolnitve družbe ni bila nesorazmerno visoka oziroma so bila prikrajšanja nadomeščena;
- da ni okoliščin, ki bi glede drugih dejanj navedenih v poročilu kazale na bistveno drugačno presojo od tiste, ki jo je dalo poslovodstvo.«

Če v poročilu ni naveden noben pravni posel, se izpusti del izjave iz druge alineje, če ni navedeno nobeno drugo dejanje pa del izjave iz tretje alineje. Če revizor pri nobenem pravnem poslu, navedenem v poročilu, ne ugotovi, da je bila izpolnitev družbe nesorazmerno visoka, se del izjave omeji le na potrditev tega dejstva.

(5) Če ima revizor pripombe ali če ugotovi, da je poročilo nepopolno, oblikuje sklep s pridržki ali odklonilen sklep. Revizor lahko izjavo sklepa tudi zavrne, če sklepa ne more oblikovati. Če poslovodstvo samo izjavi, da je bila družba prikrajšana z določenim pravnim poslom ali drugim dejanjem, ne da bi bilo prikrajšanje nadomeščeno, se to v izjavi navede, izjava pa omeji na druge pravne posle oziroma dejanja, navedena v poročilu.

(6) Revizor mora izjavo podpisati ter navesti kraj in čas izjave. Izjava mora biti vključena v revizijsko poročilo.

548. člen

(odgovornost organov odvisne družbe)

(1) Člani poslovodstva odvisne družbe so odgovorni kot solidarni dolžniki, če niso navedli škodljivega pravnega posla ali škodljivega dejanja v poročilu o odnosih družbe s povezanimi družbami ali če niso navedli, da je bila družba prikrajšana s pravnim poslom ali dejanjem in da prikrajšanje ni bilo nadomeščeno. Če je sporno, ali so pošteno in vestno izpolnjevali svoje dolžnosti, morajo to dokazati.

(2) Člani nadzornega sveta odvisne družbe so odgovorni kot solidarni dolžniki, če so glede škodljivega pravnega posla ali škodljivega dejanja kršili svojo dolžnost, da preverijo poročilo o odnosih s povezanimi družbami in da o ugotovitvah pregleda poročajo skupščini.

(3) Prikrajšanja ni treba povrniti, če dejanje temelji na zakonitem skupščinskem sklepu.

(4) Za odgovornost organov odvisne družbe se smiselno uporabljajo določbe tretjega in četrtega odstavka 543. člena tega zakona.

554. člen

(omejitev pravic)

(1) Vzajemno povezani družbi, ki nista v razmerju odvisnosti, lahko, ko sta obveščeni o medsebojni udeležbi ali izvesta za obstoj medsebojne udeležbe, uresničujeta svoje pravice iz deležev v drugi družbi za največ četrtno vseh deležev druge družbe. To ne velja za pravico do nakupa novih delnic pri povečanju osnovnega kapitala iz sredstev družbe.

(2) Omejitev uresničevanja pravic iz deležev ne velja za družbo, ki je obvestila drugo družbo o svoji udeležbi v skladu s prvim odstavkom 532. člena tega zakona, preden je od druge družbe sprejela tako obvestilo ali preden je za medsebojno udeležbo izvedela.

(3) Vzajemno povezani družbi morata druga drugi takoj pisno sporočiti višino svojega deleža in vsako spremembo.

683.b člen

(poročilo o trajnostnosti v zvezi s tujim podjetjem iz tretje države)

(1) Obveznost, da se poročilo o trajnostnosti v zvezi s tujim podjetjem iz tretje države predloži AJPES, ki velja za odvisne družbe v skladu s 70.d členom tega zakona, se smiselno uporablja tudi za podružnico, ki jo je v Republiki Sloveniji ustanovilo:

- tuje podjetje iz tretje države, ki ni v skupini, ali
- tuje podjetje iz tretje države, ki je v skupini, v kateri je zavezano pripraviti konsolidirano letno poročilo za najširši krog družb v skupini tuje podjetje iz tretje države, kadar tuje podjetje iz tretje države nima odvisne družbe iz prvega odstavka 70.d člena tega zakona.

(2) Obveznost podružnice iz prejšnjega odstavka je podana, kadar:

- jo je ustanovilo tuje podjetje iz tretje države, ki je organizirano kot kapitalska družba ali kot druga istovrstna pravnoorganizacijska oblika po pravu države sedeža;
- čisti prihodki od prodaje tujega podjetja iz tretje države ali skupine iz prejšnjega odstavka v Evropski uniji na podlagi podatkov zadnjih dveh zaporednih poslovnih let na bilančni presečni dan bilance stanja obakrat presežejo 150.000.000 eurov;
- njeni čisti prihodki od prodaje v prejšnjem poslovnem letu presežejo 40.000.000 eurov.

(3) Podružnica, ki izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka ter prve in druge alineje drugega odstavka tega člena, ob predložitvi letnega poročila predloži AJPES podatke o čistih prihodkih od prodaje, ki jih je tuje

podjetje iz tretje države na ravni družbe oziroma skupine ustvarilo v Republiki Sloveniji in Evropski uniji v vsakem od zadnjih dveh zaporednih poslovnih let.

687. člen

(prekrški tujega podjetja, ki je ustanovilo podružnico)

(1) Z globo od 15.000 do 45.000 eurov se za prekršek kaznuje tuje podjetje, ki ustreza merilom za velike družbe, z globo od 10.000 do 30.000 eurov tuje podjetje, ki ustreza merilom za srednje družbe, z globo od 5.000 do 15.000 eurov tuje podjetje, ki ustreza merilom za majhne družbe, z globo od 2.000 do 6.000 eurov pa tuje podjetje, ki ustreza merilom za mikro družbe ki je ustanovilo podružnico, če ob vpisu v register ne prijavi vseh podatkov, ki se po tem zakonu vpisujejo v register (677. člen in 681. člen).

(2) Z globo od 300 do 4.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba tujega podjetja, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 6.000 do 30.000 eurov se za prekršek kaznuje tuje podjetje, ki ustreza merilom za velike družbe, z globo od 4.000 do 20.000 eurov tuje podjetje, ki ustreza merilom za srednje družbe, z globo od 2.000 do 10.000 eurov tuje podjetje, ki ustreza merilom za majhne družbe, z globo od 1.000 do 5.000 eurov pa tuje podjetje, ki ustreza merilom za mikro družbe ki je ustanovilo podružnico, če podružnica:

1. pri svojem poslovanju ne uporablja firme in drugih podatkov iz 679. člena tega zakona;
2. ne predloži AJ PES podatkov iz letnih poročil o svojem premoženjskem in finančnem poslovanju ter poslovnem izidu v treh mesecih po koncu koledarskega leta (drugi odstavek 680. člena v zvezi s prvim odstavkom 59. člena);
3. ne predloži AJ PES letnega poročila zaradi javne objave v osmih mesecih po koncu poslovnega leta (tretji in četrti odstavek 680. člena v zvezi z 58. členom);
4. poročila o trajnostnosti v zvezi s tujim podjetjem iz tretje države ne predloži AJ PES na način in v rokih v skladu s prvim do tretjim odstavkom 683.b člena v zvezi s 70.d členom tega zakona oziroma podatkov o čistih prihodkih od prodaje iz četrtega odstavka 683.b člena tega zakona ne predloži AJ PES;
5. poročila o davčnih informacijah v zvezi z dohodki ne pripravi, ali ne predloži AJ PES, ali ne objavi na spletni strani na način in v rokih, ki jih določa 683.c člen v zvezi s 680., 70.g in 70.i členom tega zakona.

(4) Z globo od 300 do 4.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba tujega podjetja, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

688. člen

(prekrški podjetnika)

(1) Z globo od 2.000 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje podjetnik, ki ustreza merilom za velike družbe, z globo od 1.300 do 3.500 eurov podjetnik, ki ustreza merilom za srednje družbe, z globo od 600 do 2.000 eurov podjetnik, ki ustreza merilom za majhne družbe, z globo od 200 do 800 eurov pa podjetnik, ki ustreza merilom za mikro družbe:

1. če ima v firmi dodatne sestavine, ki podjetnika podrobneje označujejo, v nasprotju s 13. členom tega zakona;

2. če na poslovnem naslovu nima na vidnem mestu napisa z navedbo firme in sedeža podjetnika (30.a člen);
3. če v primeru iz drugega odstavka 58. člena tega zakona ne predloži AJPES letnega poročila zaradi javne objave v treh mesecih po koncu poslovnega leta ali ga ne predloži v elektronski obliki, razen podjetnikov, ki so po določbah o obdavčitvi dohodkov iz dejavnosti zakona, ki ureja dohodnino, obdavčeni na podlagi ugotovljenega dobička z upoštevanjem normiranih odhodkov;
4. če v primeru iz prvega odstavka 59. člena tega zakona ne predloži AJPES podatkov iz letnih poročil o svojem premoženjskem in finančnem poslovanju ter poslovnem izidu v treh mesecih po koncu koledarskega leta, razen podjetnikov, ki so po določbah o obdavčitvi dohodkov iz dejavnosti zakona, ki ureja dohodnino, obdavčeni na podlagi ugotovljenega dobička z upoštevanjem normiranih odhodkov;
5. če uporablja firmo v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 72. člena tega zakona;
6. če na dopisih, ki jih pošlje posameznemu naslovníku, ali dopisih, ki jih pošilja v okviru obstoječih poslovnih stikov, ne navede podatkov v skladu s petim ali šestim odstavkom 72. člena tega zakona;
7. če ne prijavi za vpis v Poslovni register Slovenije sprememb podatkov ali prenehanja poslovanja v skladu s prvim odstavkom 75. člena tega zakona;
8. če v prijavi za vpis v Poslovni register Slovenije navede napačne podatke (drugi odstavek 74. člena);
9. če kot poslovni naslov v skladu z osmo alinejo drugega odstavka 74. člena tega zakona v poslovni register navede naslov, na katerem je objekt, katerega lastnik je druga oseba, ki mu ni dala dovoljenja za poslovanje na tem naslovu.

(2) Z globo od 600 do 1200 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba podjetnika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Zakon o prevzemih

(Uradni list RS, št. 79/06, 67/07 – ZTFI, 1/08, 68/08, 35/11 – ORZPre75, 105/11 – odl. US, 10/12, 38/12, 56/13, 63/13 – ZS-K, 25/14, 75/15 in 10/26 – ZdZEETD)

22. člen

(izjeme pri obveznosti dati prevzemno ponudbo)

(1) Oseba, ki je dosegla prevzemni prag, ni dolžna dati prevzemne ponudbe, če ga je dosegla s pridobitvijo vrednostnih papirjev:

1. na podlagi neodplačnega posla, sklenjenega med zakoncema, zunajzakonskima partnerjema, partnerjema v registrirani istospolni skupnosti ali osebami, ki so v sorodstvu v ravni vrsti do vključno tretjega kolena, ali na podlagi razdelitve premoženja ob razvezi ali razveljavitvi zakonske zveze, ob prenehanju zunajzakonske skupnosti ali registrirane istospolne partnerske skupnosti;
2. na podlagi dedovanja;
3. pri izvedbi združitve ali delitve delniške družbe z zamenjavo za vrednostne papirje pravne osebe, ki je zaradi združitve ali delitve prenehala, če namen združitve ali delitve ni bil prevzem ciljne družbe;

4. zaradi prenosa vrednostnih papirjev s prevzemnika po izvedeni prevzemni ponudbi na osebe, ki so ali za katere se šteje, da so pri njej delovale usklajeno, ali na koncernsko povezane družbe;

5. s pridobitvijo večinskega deleža v prevzemniku, katere namen ni bil prevzem ciljne družbe, ali

6. s pridobitvijo vrednostnih papirjev, ki so ji bili izročeni kot vložki pri ustanovitvi ali povečanju njenega osnovnega kapitala in ki ima položaj holdinške družbe;

7. na podlagi izvršljive odločbe, izdane v kazenskem oziroma prekrškovnem postopku.

(2) Oseba, ki je dosegla prevzemni prag, tudi ni dolžna dati prevzemne ponudbe:

1. če ga je dosegla zaradi zmanjšanja osnovnega kapitala družbe z umikom delnic, izvedenega na podlagi sklepa skupščine, pri sprejetju katerega ni sodelovala, ali

2. če je delež glasovalnih pravic drugega delničarja ali drugih delničarjev, ki skupaj tvorijo koncern po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, v ciljni družbi višji od deleža te osebe.

(3) Oseba, ki je kot upnik zaradi izvedbe finančnega prestrukturiranja dosegla prevzemni prag oziroma dodatni prevzemni prag s pridobitvijo vrednostnih papirjev ciljne družbe, ki je v postopku zaradi insolventnosti po zakonu, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje, ni dolžna dati prevzemne ponudbe. Obveznost dati prevzemno ponudbo te osebe nastane ob prvi nadaljnji pridobitvi vrednostnih papirjev ciljne družbe izven postopka zaradi insolventnosti.

(4) Agencija lahko opredeli podrobnejša merila glede pridobitve vrednostnih papirjev iz 3., 5. in 6. točke prvega odstavka tega člena.

(5) Za osebo, ki je oproščena obveznosti dati prevzemno ponudbo po prvem ali drugem odstavku tega člena, nastane obveznost dati prevzemno ponudbo po tem zakonu ob prvi nadaljnji pridobitvi teh vrednostnih papirjev, razen če prevzemnega praga ne dosega več.

(6) Oseba, ki je oproščena obveznosti dati prevzemno ponudbo po prvem, drugem ali tretjem odstavku tega člena, mora o tem obvestiti agencijo v roku treh delovnih dni od nastopa okoliščin iz prvega, drugega ali tretjega odstavka tega člena, razen v primeru iz 7. točke prvega odstavka tega člena, ko mora agencijo obvestiti nemudoma, ko je obveščena o pridobitvi vrednostnih papirjev.

47. člen

(omejitve dejanj ciljne družbe)

(1) Od prejema obvestila o prevzemni nameri ali od objave prevzemne namere, če poslovodstvo pred to objavo obvestila o prevzemni nameri ni prejelo, do objave odločbe o izidu prevzemne ponudbe organ vodenja ali nadzora ciljne družbe brez sklepa skupščine delničarjev ne sme:

1. povečati osnovnega kapitala;

2. sklepati poslov zunaj rednega poslovanja družbe;

3. opravljati dejanj ali sklepati poslov, ki bi lahko resneje ogrozili nadaljnje poslovanje družbe;

4. pridobivati lastnih delnic ali vrednostnih papirjev, iz katerih izhaja upravičenje do njih, in

5. opravljati dejanj, ki bi lahko onemogočala ponudbo.

(2) Odločitve organa vodenja ali nadzora ali skupščine ciljne družbe, ki so sprejete pred dnem objave prevzemne namere in še niso v celoti izvedene, potrebujejo pred izvedbo ali dokončno izvedbo odobritev skupščine ciljne družbe, če niso del rednega poslovanja ciljne družbe in bi njihova izvedba lahko onemogočala ponudbo.

(3) Pravna dejanja, ki so v nasprotju z določbami prejšnjih odstavkov, so nična.

(4) Ne glede na roke, ki jih za sklic skupščine določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, se lahko skupščina, na kateri bodo delničarji odločali o zadevah iz prvega ali drugega odstavka tega člena, skliče najmanj 14 dni pred dnem zasedanja skupščine. Za veljavnost skupščinskega sklepa, s katerim skupščina odloča o zadevah iz prvega ali drugega odstavka tega člena, je potrebna večina najmanj treh četrtin pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala.

(5) Agencija lahko prodrobneje določi dejanja iz 5. točke prvega odstavka tega člena.

49. člen

(vsebina spregleda obrambnih mehanizmov)

(1) Pravila o spregledu obrambnih mehanizmov, določena v tem členu, veljajo za ciljno družbo samo, če so uveljavljena v statutu ciljne družbe v skladu s prejšnjim členom.

(2) Za prenos vrednostnih papirjev ciljne družbe na podlagi uspešne prevzemne ponudbe na prevzemnika ali na osebo, na katero se vrednostni papirji prenesejo po njegovem nalogu, ne učinkujejo omejitve prenosa vrednostnih papirjev ciljne družbe, določene:

1. v statutu ciljne družbe;
2. s pogodbo med ciljno družbo in imetniki njenih vrednostnih papirjev in
3. s pogodbo med imetniki teh vrednostnih papirjev.

(3) Na skupščini iz 47. člena tega zakona ne učinkujejo omejitve glasovalnih pravic, določene:

1. v statutu ciljne družbe;
2. s pogodbo med ciljno družbo in imetniki njenih vrednostnih papirjev in
3. s pogodbo med imetniki vrednostnih papirjev ciljne družbe.

(4) Če prevzemnik na podlagi uspešne prevzemne ponudbe doseže ali preseže končni prevzemni prag, lahko ne glede na roke, ki jih za sklic skupščine določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, skliče skupščino ciljne družbe in objavi predmet, o katerem naj skupščina sklepa, najmanj 14 dni pred dnevom zasedanja skupščine, če je vsaj eden od predmetov, o katerem naj sklepa skupščina:

1. sprememba statuta ciljne družbe ali
2. odpoklic ali imenovanje članov organa vodenja ali nadzora.

(5) Pri sklepanju o predmetih na skupščini iz prejšnjega odstavka ne učinkujejo:

1. omejitve glasovalnih pravic iz tretjega odstavka tega člena in

2. pravice delničarjev za imenovanje ali odpoklic članov organa vodenja ali nadzora, določene s statutom ciljne družbe.

(6) Za prenos vrednostnih papirjev ciljne družbe na prevzemnika ali na osebo, na katero se vrednostni papirji prenesejo po njegovem nalogu, ki je bil opravljen v obdobju od sklica skupščine iz tretjega odstavka tega člena do njenega zaključka, ne učinkujejo omejitve prenosa vrednostnih papirjev iz drugega odstavka tega člena.

(7) Imetniki vrednostnih papirjev ciljne družbe, katerih pravice so kršene z določbami prejšnjih odstavkov, lahko od sodišča zahtevajo, da prevzemniku naloži plačilo denarnega nadomestila za izgubo teh pravic v višini, kakršno določi sodišče.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah
(Uradni list RS, št. 102/24 in 77/25)

35. člen

(začetek uporabe 58., 70.c do 70.d in 683.b člena zakona)

(1) Določbe spremenjenega 70.c in novega 70.č člena zakona se začnejo uporabljati:

1. za poslovno leto, ki se začne v letu 2024, za:

– velike družbe, ki so subjekti javnega interesa in katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na bilančni presečni dan večje od 500,

– obvladujoče družbe, ki so subjekti javnega interesa in ki skupaj z odvisnimi družbami dosegajo pogoje za velike družbe iz petega odstavka 55. člena zakona, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %, ter katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na dan bilance stanja na ravni skupine večje od 500;

2. za poslovno leto, ki se začne v letu 2027, za:

– velike družbe, razen za tiste iz prve alineje prejšnje točke,

– obvladujoče družbe, ki skupaj z odvisnimi družbami dosegajo pogoje za velike družbe iz petega odstavka 55. člena zakona, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %, razen za tiste iz druge alineje prejšnje točke;

3. za poslovno leto, ki se začne v letu 2028, za:

– majhne in srednje družbe, z vrednostnimi papirji katerih se trguje na organiziranem trgu, razen za mikro družbe,

– majhne in nekompleksne institucije, če gre za veliko družbo oziroma majhno ali srednjo družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ki ni mikro družba,

– lastne zavarovalnice in pozavarovalnice po zakonu, ki ureja zavarovalništvo, če gre za veliko družbo oziroma majhno ali srednjo družbo, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu, ki ni mikro družba.

(2) Do začetka uporabe spremenjenega 70.c in novega 70.č člena zakona se za obveznosti poročanja uporabljajo določbe 70.c člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-1O in 75/23), ki so se uporabljale do uveljavitve tega zakona.

(3) Določbe drugega odstavka spremenjenega 58. člena zakona, ki se nanašajo na opremo poročila o trajnostnosti z oznakami, se začnejo uporabljati, ko so zagotovljeni tehnični pogoji za njihovo izvajanje. Minister, pristojen za gospodarstvo, ob zagotovitvi tehničnih pogojev z odredbo, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določi datum, od katerega se začnejo uporabljati te določbe.

(4) Določbe novega 70.d in 683.b člena zakona se začnejo uporabljati za poslovno leto, ki se začne v letu 2028.

V. PREDLOG ZA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA PO NUJNEM ALI SKRAJŠANEM POSTOPKU

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, da skladno s 143. členom

Poslovnika Državnega zbora (Uradni list Republike Slovenije, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US, 111/21, 58/23 in 35/24) obravnava predlog Zakona o spremembah Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (EVA: 2026-2180-0009) (v nadaljevanju: predlog zakona) po nujnem postopku, ker je sprejem predloga zakona potreben, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

S predlogom zakona se delno prenaša Direktiva 2026/470/EU.

Direktiva 2022/2464/EU je bila ob svojem sprejetju na ravni Evropske unije prepoznana kot pomemben mejnik pri zagotavljanju preglednosti, spodbujanju trajnostnih poslovnih praks in odgovornega ravnanja ter pomeni izjemno pomemben korak k večjemu spoštovanju človekovih pravic in okolja s strani gospodarskih družb. Ker je bila ta v slovenski pravni red prenesena z novelo ZGD-1M (spremenjena z novela z novelo ZGD-1N), ki je začela veljati 18. 12. 2024. Nekatere gospodarske družbe v Republiki Sloveniji so namreč že začele pripravljati poročila o trajnostnosti za poslovni leti 2024 in 2025, kar pomeni, da se le-te stroškom in bremenom ne bodo mogle v celoti izogniti. Izvajanje obveznosti družb glede poročanja o trajnostnosti v novih in težkih razmerah je ob vseh izzivih, s katerimi se soočajo gospodarske družbe, za njih izjemno stroškovno in administrativno obremenjujoče. V novih in težkih razmerah je namreč konkurenčnost gospodarstva pod pritiskom zaradi visokih cen energije, tehnološke konkurence in naraščajočih geopolitičnih napetosti. Zaradi zaščite konkurenčnega gospodarstva je treba prilagoditi zakonodajni okvir v smeri poenostavitve in razbremenitve gospodarskih družb, hkrati pa ostati zavezan k izpolnitvi ciljem evropskega zelenega dogovora. Zato je sprejem predloga zakona nujen za razbremenitev gospodarskih družb regulativnih bremen, da se zaščiti konkurenčno gospodarstvo, saj te gospodarske družbe s svojim delovanjem lahko bistveno vplivajo na gospodarsko, socialno in finančno stabilnost.

Le z obravnavo in sprejemom predloga zakona po nujnem postopku se lahko čim prej zagotovi pravna varnost in razbremeni gospodarske družbe regulativnih bremen tako, da se jim omogoči dovolj časa za prilagoditev in pripravo na obveznosti glede poročanja o trajnostnosti, ki izhajajo iz trajnostne omnibus Direktive 2026/470/EU.

VI. PRILOGE

Priloge niso priložene.